

מדריך למורה להוראת עברית כשפה שנייה "אל העברית" חלק ב'

כתבה: ד"ר יהודית גולן בן-אורי

יולי 2019 - תמוז תשע"ט

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

ג'וינט ישראל תבת | יחד בעשייה חברתית בתעסוקה

ריאן מרכזי תעסוקה
מיסודה על משרדו לישראל נציגים ישראל
ברכעלה אלכסנדר

מדריך למורה "אל העברית" חלק ב'

כתבה: ד"ר יהודית גולן בן-אורי

סדרת הספרים "אל העברית", שנכתבה ביוזמת עמותת "מזאר", מיועדת ללומדים בוגרים, דוברי ערבית, ולה שלוש מטרות עיקריות:

לבסס את השפה העברית בפני התלמידים, לשרש טעויות נפוצות ולהעניק ידע ומיומנויות בתחום התעסוקה.

הסדרה כוללת שני חלקים:

חלק א' - "אל העברית - בכיתה", שבאמצעותו ניתן ללמוד את הבסיס בשפה העברית;

חלק ב' - "אל העברית - בעבודה", המקביל לרמה ב', עם אוריינטציה לעברית תעסוקתית.

חלק ב' הינו המשכו הישיר של חלק א', אך במדריך זה, המלווה את חלק ב', נלקח בחשבון כי ישנם גם תלמידים שלמדו את הבסיס מחומרים אחרים או הגיעו ממסגרות שונות ועם רקע שונה.

עניין נוסף שנלקח בחשבון הוא הרמות השונות בתוך מה שנקרא "רמה ב'", ועל כן העבודה בכיתה הטרואגנית אינה רק ממאפייניה של ההוראה במאה ה-21, אלא גם כורח המציאות.

קיים הבדל משמעותי בין ההוראה ברמה א' ובין זו של רמה ב', ולא בכדי הרבה מן הלומדים אינם צולחים את רמה א'. ההוראה ברמה ב' קלה יותר מכיוון שלתלמידים יש כבר הבסיס, אך אליה וקוץ בה, זוהי גם נקודת התורפה, משום שבשלב הזה יש כבר טעויות מושרשות וקשה יותר לשרש טעויות קיימות מאשר להשריש מיומנויות והרגלים חדשים.

יחד עם זאת לעולם לא נגיע למצב שבו כל התלמידים ישלטו היטב במה שלימדנו או במה שאנחנו, המורים, היינו מצפים מהם שיידעו, וזה בסדר. זוהי **שפת הביניים**, וזה טבעה. אם נחכה שכל התלמידים יידעו את כל מה שלימדנו - לא נתקדם לעולם, או לאט מאוד. מכאן, שעל המורה למשוך קדימה כל הזמן.

כמו כן, עלינו לזכור כי אנו מלמדים אנשים מבוגרים, וככאלה הם בעלי השכלה כזאת או אחרת, עם רקע כזה או אחר, אבל לכולם יכולת למידה, אותה צריך לנצל. כמו כן עלינו לגרום ללומדים שלנו לחשוב, כי אדם חושב מתעניין במה שקורה סביבו.

ההוראה ברמה ב' מרחיבה את היכולת השפתית של התלמידים, תוך עיסוק בארבע אופנויות השפה, דיבור, האזנה, קריאה וכתובה, וגם לומדים שמטרתם אינה אקדמית ישפרו מאוד את יכולת ההתבטאות שלהם אם ישפרו את יכולת הקריאה והכתיבה. מיומנויות כגון כתיבת סיכום או טיעון חשובות מאוד לטיפוח החשיבה, ועל כן אין לוותר על משימות אלה, גם אם הן נתפסות כ"מיומנויות בית ספריות".

עלינו לזכור שאיננו מורים לדקדוק, אך אם ברצוננו להביא את לומדינו ליכולת תקשורתית טובה עד כמה שיותר עלינו להוביל אותם במערך מדורג ומובנה, המבוסס על כללים דידקטיים ופדגוגיים ברורים, שמאחוריהם עומד היגיון דקדוקי מובנה ומדורג, ועל כן תמצאו בכל יחידה נושא הקשור לפועל ונושא תחבירי.

כמו כן, איננו מלמדים ספר, ועל כן המערכים אינם בנויים על פי סדר העמודים, אלא על פי סדר הגיוני פנימי אחר. בכל יחידה נמצא טקסט בתחילת היחידה, המכיל את כל הנושאים הלשוניים שיופיעו ביחידה. נקרא אותו רק אחרי שהתלמידים יתוודעו אל חלק מהנושאים הלשוניים ואל נושא התוכן של היחידה, כך יבינו אותו, ויחד עם זאת הם יפגשו בו נושאים לשוניים חדשים שהלמידה שלהם תצא מתוכו.

הנושאים הלשוניים

הנושאים הלשוניים הנלמדים בחלק ב' כוללים העשרת הידע הלשוני בתחום אוצר המילים, התחביר (מילות יחס, מילות קישור, סוגי משפטים), ומערכת הפועל (עתיד וציווי).

בשלב זה אין צורך להקדיש זמן רב להקניית **אוצר מילים** בכיתה, כמו ברמה א. במקום הקנייה בכיתה יש לשאוף להעביר את האחריות לרכישת אוצר המילים ללומדים, בבית. יחד עם זאת חשוב לבחון אותם על אוצר המילים של כל

יחידה בצורה עקבית ומסודרת, ובכך להעביר להם את המסר שהנושא חשוב.

התחביר הוא חלק חשוב ביותר בשפה. ללא תחביר תקין הדובר לא יובן, ועל כן יש לשים עליו דגש מיוחד.

מילות יחס בנטייה הן חלק חשוב בשפה, ודרך טובה לתרגל אותן היא דרך שירים.

השימוש **במילות קישור** נכונות ומתאימות ובמבנים תחביריים מעט יותר מתוחכמים חשובים ביותר עבור הלומדים כדי שיוכלו להביע את עצמם בצורה מיטבית, ויש בספר לא מעט תרגילים. השימוש במילות קישור מתאימות מעלה את רמת השפה של הדובר אותה, ומקל על הקורא / המאזין.

סוגי משפטים ומבניים תחביריים מורכבים יותר (כגון: לא רק... אלא גם...) נלמדים טוב יותר בהתבסס על טקסט ולא על ידי דוגמות אקראיות הניתנות בכיתה.

השימוש בצורה נכונה של **הפועל** והיכולת לשלוף אותה ברגע הנכון במהירות חשובה ביותר, ועל כן חוברו תרגילי המרה רבים, שאין לוותר עליהם.

המיומנויות השפתיות

המיומנויות השפתיות כוללות את ארבע אופנויות השפה: קריאה, כתיבה, דיבור והאזנה, ויש לתרגל את כולן, כל אחת מהן בכל יום!

הקריאה הינה מיומנות חשובה לאדם אורייני בעולם המודרני. עלינו לכוון את הלומדים לקריאה מהירה, מרפרפת וביקורתית, שמטרתה הבנת הנאמר בזמן קצר, יחד עם קריאה מעמיקה יותר בעת הצורך.

בחלק מהטקסטים מודגמת דרך הקנייה מיטבית, הכוללת שאלות מנחות מסוגים שונים (איתור מידע, הכללה, אישוש השערה) ושאלות הבנה לאחרי הקריאה. כמו כן כדאי להכין את הלומדים לקראת הטקסט בשיחה שתעורר את סקרנותם ומבלי לגלות את הטקסט עצמו.

הכתיבה (כתיבה במשמעות של יצירת טקסט חדש, ולא העתקה או כתיבת תרגילים) מאפשרת לאדם לחדד את מחשבותיו ולנסחן בצורה מדויקת יותר, ועל כן היא כה חשובה לא רק בשיעורי העברית אלא כמיומנות של אדם אורייני בכלל. למרות כל הקשיים הכרוכים בה, הן למורה הן ללומדים, אין לוותר עליה ויש לחתור להשגתה בכל יום לימודים. יש לאפשר ללומדים לכתוב הן בדרך הקונבנציונלית הן במחשב, בטלפון וכו'.

ההאזנה מתאפשרת הן בהאזנה לשירים, הן בפרזנטציות, אותן מציגים הלומדים מעת לעת.

הדיבור חשוב לרכישת שפה, ועדיף זה של הלומדים ולא של המורה, ועל כן יש לאפשר לתלמידים לדבר וזאת על ידי יצירת מצבים המכוונים אותם להשתמש במבנים הלשוניים ובאוצר המילים הנלמד, וגם במקרה הזה הכוונה היא ליצירת טקסט חדש. הדיבור של הלומדים צריך להיות מובנה, מכוון ומסודר מצד אחד, אך מצד אחר נדרש גם דיבור ספונטני, חי, בו מביעים הלומדים את דעותיהם, רוצים לדבר ושוכחים מכל התבניות.

בכל יום הלומדים צריכים להתנסות בכל אחת מארבע האופנויות – בכיתה!

שיעורי בית במטרה למקסם את הלמידה כדאי לתת ללומדים עבודה הביתה, שתכלול תרגול אוצר מילים, קריאת טקסט לקראת השיעור, הכנת פרזנטציה וכו'. תרגילים סגורים אינם מתאימים כשיעורי בית, ויש לפתור אותם בכיתה, כולל הכנה לקראתם, ובדיקתם בצורה יסודית לאחר ביצועם.

נושאי התוכן סיפור המסגרת של שני חלקי הספר כולל שתי כיתות הלומדות עברית. בחלק א' אנו פוגשים שתי כיתות: הכיתה של מוסא, שבה לומדים סטודנטים ערבים; והכיתה של טלי, שבה לומדים עולים חדשים ותיירים. בחלק ב' נפגשים הסטודנטים משתי הקבוצות ולומדים יחד בקורס חדש – קורס בחירת מקצוע, עם המורה מוטי.

הספר נפתח ביחידת חזרה, בה הנושא העיקרי הוא זמן. בארבע היחידות הראשונות עוסקים הסטודנטים בעתיד – מה יהיה, איך יהיו החיים וכו'.

ביחידות 5 – 10 הסטודנטים מסיירים במקומות עבודה שונים, דרכם הלומדים שלנו ילמדו אוצר מילים בנושאים

שונים (בעלי חיים, בגדים, מאכלים ועוד), יתנסו בשיחות של עובד - לקוח ושל עובד - מעביד / מנהל, ויעסקו בשאלות פילוסופיות הקשורות לנושאים אלה (כגון: האם בכלל צריך גני חיות).

מיחידה 11 ואילך יעסקו הלומדים בנושאים הקשורים בצורה ישירה יותר לעולם התעסוקה, למשל בכתיבת קורות חיים ובראיון עבודה.

הספקים

ההספקים המצופים הם יחידה בעשרה שיעורים.

הוראה דיפרנציאלית

הוראה דיפרנציאלית הינה צו השעה, וגם אנחנו, המורים לעברית, צריכים למצוא את הדרך אליה. לא אנחנו המסבירים והמדברים, אלא התלמידים פעילים, כותבים, קוראים ועסוקים (גם במחיר חוסר העיסוק שלנו).

דגשים למתחילים מחלק ב'

לקבוצות שמתחילות מחלק ב' - יש דגשים מיוחדים: יש לעשות חזרה מעמיקה על החומר שנלמד ב"אל העברית" חלק א' (בפרק החזרה בתחילתו של חלק ב' ואוצר המילים במילון של חלק א');

יש לשרש מנהגי כתיבה של דוברי ערבית כגון סימון תנועות וניקוד "דיאקריטי", ומאידך להנחותם לכתוב נכון את סימני הפיסוק (סימן שאלה בכיוון הנכון, הצמדת סימני הפיסוק למילה, ללא רווח);

יש לשרש עד כמה שניתן טעויות נפוצות (דואג על, קונה מהחנות, אי ציון הגוף ועוד - על פי מה שנלמד ברמה א').

מבחנים

במהלך הלימודים ברמה ב' ייערכו שני מבחנים: מבחן אמצע (אחרי יחידה 8) ומבחן סוף (עם סיום הספר). הציונים שלהם ייחשבו לציון סוף הקורס.

מבחן נוסף הינו מבחן "רבע", שיהווה מעין מבחן לדוגמה.

פרזנטציות

במהלך הלימודים יש להקדיש זמן לפרזנטציות. חשיבותן רבה. כמעט בכל פרק ניתן למצוא נושאים אפשריים לפרזנטציות. תחילה ניתן לעבוד עליהן בכיתה, כדי

שהתלמידים ילמדו כיצד יש להכין, ולאחר מכן יש לבקש מהתלמידים להכין בבית (ובכך לנצל את השעות מחוץ לקורס).

בסיום הקורס התלמידים ייבחנו לא רק במבחן סיום אלא גם בפרזנטציה, אותה יכינו לאורך תקופה שלפני כן, ושאותה יציגו בפני הכיתה ואורחים.

ציון הקורס

ציון הקורס יהיה מורכב מ:

40% מבחן סיום בכתב

20% פרזנטציית סיום

40% למידה בקורס:

10% מבחן אמצע

10% פרזנטציה

10% עבודות ומשימות

10% תלמידאות (השקעה, התמדה, מאמץ)

תודות

תודה לאבישג עמית שפירא, לצופיה חרדים ולגיל ניסל על הצעותיהם. תודה מיוחדת לשושי חיים. תודה רבה לנאווה שגיא, היועצת הפדגוגית של שירות התעסוקה, שעברה על כל המערכים והוסיפה הצעות לרוב על סמך ניסיונה הרב.

פרק החזרה

פרק החזרה כשמו כן הוא, חזרה על מה שנלמד בחלק א', ומטרתו כפולה. עבור תלמידים שלמדו את חלק א' של הספר הוא מהווה חזרה על מה שנלמד, ועבור תלמידים (ומורים) חדשים הוא מהווה כניסה מסודרת אל מה שנלמד עד כה. שיעורי יישור קו / חזרה / כניסה לחלק ב' לפני שמתחילים לעבוד בספר, כדאי לעשות כמה דברים:

1. לבדוק את אוצר המילים

כיום ברור שאוצר מילים הוא חלק חשוב בשפה ואין להתעלם ממנו. יחד עם זאת קיימת לעיתים נטייה להישאר ברמה זו ולא לעודד את התלמידים לדבר במבנים ובמשפטים שלמים. ככל שהלומדים בוגרים יותר, כך ניתן להעביר אליהם את האחריות לתרגול אוצר המילים החדש.

יחד עם זאת עלינו לבדוק שאוצר המילים של חלק א' מוכר לתלמידים שמתחילים את חלק ב'. בסופו של חלק א' ישנו מילון שאותו אפשר לתת לתלמידים, ודרכו אפשר לבדוק את אוצר המילים של התלמידים. משחקים לתרגול אוצר מילים תמיד יתקבלו בברכה.

הצעות למשחקים:

- תפזורת עם מילים ולידה רשימת המילים בערבית. על התלמידים יהיה לתרגם את המילים לעברית ואז למצוא אותן בתפזורת.
- משחק זיכרון עם הפכים, הגדרות ועוד
- כרטיסיות עם מילים השייכות לשדות סמנטיים שונים - על התלמידים לחלק אותן לפי שדות סמנטיים / חלקי דיבר (שמות עצם, פועל וכו'), ואחר כך לחבר מהן משפטים.
- תחרות כתיבת מילים על הלוח - שני תלמידים ניגשים ללוח וכותבים כמה שיותר מילים לפי הקטגוריות שניתנו - מילים לפי שדה סמנטי (מה קונים בסופר, בני משפחה), לפי אות (מילים שמתחילות / נגמרות באות מסוימת), לפי חלק דיבר (שמות תואר / פעלים) וכו'.

2. לערוך שיעור היכרות

בשיעורים הראשונים כדאי לערוך היכרות. במסגרת זו כל הלומדים יציגו את עצמם. אפשר לערוך מספר פעילויות שונות, כך שהלומדים יבינו שבכל השיעורים צריך לדבר – וכולם צריכים לדבר – גם מהמקום וגם בחזית הכיתה. כדאי לבחור נושאים שונים, דרכם המורה יוכל לאבחן את התלמידים שלו ולראות אם הם שולטים בחומר של חלק א' או שיש מקומות שבהם הם צריכים חיזוק. כך למשל אפשר לתת את הנושאים הבאים:

מי אני? (בסיסי) – שם, איפה גר, במה עוסק ואיפה עובד, מצב משפחתי (יש לי... ילדים... בנות... בנים ולא כפי שהם אומרים: יש לי... ילדים... בנות)

מה עשית בקיץ / חורף / רמדאן וכו' (מותאם לעונת השנה ולמצב הלומדים) – בודק שליטה בזמן עבר

מה החלום שלך? מה אתה רוצה לעשות בחיים / בחופשה? – בודק שליטה בשם הפועל

אחרי שכולם מספרים אפשר לבדוק האזנה ולערוך הכללה – מי רוצה לגור בחו"ל / לנסוע ליפו וכו'. קודם המורה שואל ואחר כך התלמידים יאמרו את ההכללות בעצמם.

אחרי התרגול שלעיל כדאי לערוך חזרה בעזרת פרק החזרה שבספר. החזרה מיועדת לעבודה עקב בצד אגודל, סעיף אחרי סעיף, כדי שהמורה יוכל לראות היכן – אם בכלל – טמונים הקשיים של תלמידיו.

1. קריאת טקסט

קריאת הטקסטים תיעשה על ידי התלמידים, תוך כדי שאילת שאלות מנחות על ידי המורה ובדיקת ההבנה שלהם את מה שקראו. לפני הקריאה, כגריין, אפשר לשאול את התלמידים מי המציא את השעון?

עמ' 1 זמן

פסקה ראשונה – מה אומרים על החיים בעולם המודרני?

לכל אחד יש שעון, הכול עובד לפי זמן

מי / איפה עובדים לפי זמן?

אנשים הולכים לעבודה לפי זמן, מורים, רכבות ומטוסים...

פסקה שנייה – מה אומרים במשפט הראשון?

לא תמיד זה היה ככה.

מה לא היה ככה?

שהיו שעונים / שהכול עבד לפי זמן

נכון. בטקסט הזה מספרים מה היה פעם ואיך אנשים התחילו להשתמש בזמן / בשעון.

בטקסט מספרים על תקופות בהיסטוריה (בכיתה חלשה יותר אפשר לומר שמדובר בארבע תקופות).

תבדקו בבקשה במהירות – ומבלי לקרוא את הכול בצורה יסודית – מה הן התקופות האלה (זאת משימת סריקה שבה התלמידים צריכים לאתר את התקופות, על פי מה שכתוב בתחילת הפסקות).

כותבים על הלוח את התשובות שלהם – הרשימה שתהפוך אחר כך לטבלה:

לפני אלפיים שנה

במצרים העתיקה

במהפכה התעשייתית

בשנת 1884

אז מה היה לפני אלפיים שנה? (אם לא מבינים שצריך לחזור לפסקה השנייה – אומרים להם)

היה רק זמן טבעי

מה הכוונה?

היו רק עונות השנה, חודש, יום ולילה (בודקים בכל תשובה שהם אומרים אם זה זמן טבעי או לא. מן הסתם יאמרו גם דברים נוספים).

וזה היה בסדר או שהייתה בעיה לפעמים?

הם לא יכלו לקבוע זמן לפגישות.

מתחילים ליצור את הטבלה שעל הלוח:

--	--	--

לפני אלפיים שנה		יש רק זמן טבעי, קשה לקבוע פגישות
במצרים העתיקה		
במהפכה התעשייתית		
בשנת 1884		

אז מה עשו?

המציאו את השעון.

מי? איפה? מה? מנחים אותם לקרוא את הפסקה השלישית. אחרי שסיימו לקרוא, שואלים: אז מה המציאו במצרים העתיקה?

את השעה.

מה הם עשו?

הם חילקו את היום ל-12 שעות וגם את הלילה.

מה הבעיה? (זאת שאלה קשה וצריך כאן מעט הסבר מעבר לטקסט. ביום קיץ היום היה ארוך ולכן כל שעה הייתה ארוכה, ואילו בחורף היום היה יותר קצר ולכן כל שעה הייתה יותר קצרה. מה שעשו המצרים היה לקחת את שעות האור ולחלק אותן ל-12 חלקים וכך גם עם הלילה).

ממלאים בטבלה:

1. את השורה הרלוונטית למצרים העתיקה

2. את הכותרות לכל הטורים

מתי?	מה המציאו?	מה הבעיה?
לפני אלפיים שנה		יש רק זמן טבעי, קשה לקבוע פגישות
במצרים העתיקה	12 שעות ליום ו-12 שעות ללילה	לא היו להם שעונים. לא היו דקות. לא הייתה שעה מדויקת.

		במהפכה התעשייתית
		בשנת 1884

אז מה עכשיו הם צריכים?

להמציא שעון, להמציא דקות, לעשות שכל השעות אותו הדבר...

מי / מתי עשו את זה?

בזמן המהפכה התעשייתית.

מה המציאו?

חילקו את היממה ל-24 חלקים, את הדקות...

ואז הכול היה בסדר?

לא, כי בכל עיר וכפר היה זמן אחר.

אז איפה הבעיה?

ברכבות.

מה הבעיה?	מה המציאו?	מתי?
יש רק זמן טבעי, קשה לקבוע פגישות		לפני אלפיים שנה
לא היו להם שעונים. לא היו דקות. לא הייתה שעה מדויקת.	12 שעות ליום ו-12 שעות ללילה	במצרים העתיקה
בכל עיר וכפר היה זמן אחר.	כל היממה היא 24 שעות. יש דקות.	במהפכה התעשייתית
		בשנת 1884

אז מה עשו?

בשנת 1884 החליטו שבכל העולם יהיה זמן אחד.

מה הבעיה?	מה המצואו?	מתי?
היה רק זמן טבעי, קשה לקבוע פגישות		לפני אלפיים שנה
לא היו להם שעונים. לא היו דקות. לא הייתה שעה מדויקת.	12 שעות ליום ו-12 שעות ללילה	במצרים העתיקה
בכל עיר וכפר היה זמן אחר.	כל היממה היא 24 שעות. יש דקות.	במהפכה התעשייתית
	זמן אחד בכל העולם	בשנת 1884

לסיכום, בודקים הבנה.

מבקשים מהתלמיד הראשון לומר מה היה לפני אלפיים שנה ומצביעים על השורה שבטבלה שעל הלוח. מצפים שיאמר: לפני אלפיים שנה היה רק זמן טבעי (שנה, חודש, יום, לילה) ולכן היה קשה לקבוע פגישות. ולכן... ומבקשים מתלמיד נוסף שיאמר את השורה השנייה, וכך הלאה, עד השורה האחרונה. בסוף מבקשים מהתלמיד הטוב ביותר לומר את הכול. זהו בעצם בסיס לסיכום טקסט. נותנים לתלמידים לענות על השאלות שבעמ' 2. בודקים.

2. מילות קישור

שלבים:

א'. לפני קריאת הדיאלוג בעמ' 3 בודקים שהתלמידים מכירים את מילות הקישור (בתרגום, באמירת משפטים קצרים וכו').

ב'. לפני שימלאו את המילים בקלוז, נקרא אותו יחד ונוודא הבנה.

מי בשיחה?

באסל, דניאל, המורה

למי יש בעיה?

לבאסל

מה הבעיה.

אין לו זמן

למה הוא חושב שאין לו זמן?

כי הוא צריך לעשות הרבה דברים

מה דניאל חושב על הבעיה של באסל?

הוא חושב שלבאסל אין בעיה, כי יש לו זמן. יש לו זמן ללמוד, לקרוא, לכתוב, ללמוד למבחנים.

מבקשים מהתלמידים שימלאו. בודקים.

שואלים את התלמידים כמו מי הם חושבים ולמה.

(במשפט השלישי של דניאל יש טעות – הוא פונה אל יוסף, במקום אל באסל)

3. כתיבת שאלות

עמ' 4

שואלים את התלמידים אם הם מכירים את מוזיאון האסלאם – אם ביקרו שם וכו'. מבקשים מהם לקרוא בשקט את התשובות של נעים. לפני הקריאה אומרים: תקראו את השיחה ונראה מה אנחנו יכולים ללמוד על המוזיאון. אחרי כמה דקות שואלים מה אנחנו יודעים על המוזיאון, ופונים קודם אל התלמיד החלש, שיאמר הוא ראשון מה שהצליח לקרוא. עוברים על כל המידע שיש בטקסט.

ואז אומרים שחסרות השאלות ואנחנו צריכים עכשיו להשלים אותן.

באילו מילות שאלה נוכל להשתמש?

אלה המילים שהם אומרים להכיר בשלב הזה:

מה, מי

מתי

איפה, לאן, מאין / מאיפה

איזה, איזו, אילו

למה, מדוע, לשם מה

כמה

נותנים להם לכתוב את השאלות ובודקים.

שאלות שצריך להתעכב עליהן:

מי בנה אותו (ולא מי בנתה אותו)

לשם מה היא בנתה אותו (ולא למה)

וכמובן בסוף – לספר לתלמידים על גניבת השעונים ועל מציאתם.

4. כתיבת סיפור

עמ' 5

כתיבת סיפור היא משימה קשה כי בסיפור אמיתי יש פואנטה וכשאנחנו מבקשים מהתלמידים לכתוב סיפור הם לא תמיד מצליחים להגיע לפואנטה, ומה שהם כותבים הוא יותר דיווח או תיאור ולא סיפור. אנחנו בהחלט נסתפק גם בכך במשימה הזאת. מה שחשוב הוא שיתייחסו לנושא ושיכתבו מה קורה ביום כזה.

בשלב הזה כדאי לשים לב לנראות של הכתיבה שלהם – האם האותיות נכתבות נכון, האם סימני הפיסוק נכונים (סימן שאלה הוא בכיוון הנכון, פסיק נכתב כפסיק ולא כ-6 קטן, אין רווחים מיותרים בין המילים לסימני הפיסוק, השימוש בסוגריים ובגרשיים נכון).

אחרי הכתיבה, ואחרי תיקון, אפשר לבקש מתלמידים שירצו בכך לקרוא את סיפוריהם. לפני הקריאה נותנים לשאר התלמידים משימת האזנה: האם היום הזה הוא יום טוב או לא. אחרי הקריאה נשאל אותם ונבקש הסבר. כך יתרגלו שגם כשמישהו אחר קורא – כולם מאזינים.

אפשר לבקש מהתלמידים שיכתבו את חיבוריהם שורה כן ושורה לא, כך יהיה מקום להערות המורה.

5. מילים עם ריבוי חריג

עמ' 5

תרגיל פשוט ובו חזרה על אוצר מילים. אפשר לשדרג אותו בכך שכל תלמיד מקבל טור אחד של מילים ועליו לספר סיפור עם המילים הללו ברבים (אפשר בעל פה ואפשר בכתב). כאשר תלמיד יקרא / יספר את הסיפור על התלמידים האחרים להקשיב ולראות אם הצליח לשלב את כל המילים.

6. פועל

עמ' 6 - 7

תרגילי פועל ותרגול פועל בכלל הם חלק משמעותי ביותר רכישת שפה נוספת, ולעיתים הוא מתורגל בצורה טכנית בלבד.

גם כאן מוצע לקרוא את הטקסט לפני שמסלימים את הפעלים, כי נדרשת כאן קודם כל הבנה של התוכן.

האפשרויות להשלמה הן פעלים בהווה או בעבר ושם פועל. מהו זמן?

שאלות מנחות לקריאה:

מדברים על זמן. אילו זמנים?

מה הבעיה עם העבר?

מה הבעיה עם ההווה?

מה הבעיה עם העתיד?

אפשר לשאול גם שאלות אחרות, אבל חשוב לשים לב לנקודה חשובה: לא להשתמש בפועל שעליהם להשלים.

אחרי שקראנו והבנו - נותנים לתלמידים להשלים בעצמם.

כך גם עם הטקסטים הבאים - צעירים ומבוגרים ובעלי חיים.

בכל קריאת טקסט כדאי לבדוק הבנת הנקרא ולשאול לדעתם או אם למדו משהו חדש וכו'.

גם הטקסט על אחמד (בעמ' 7) מתרגל פועל. לטקסט הזה יש מטרה נוספת והוא להכיר למצטרפים לחלק ב' את הדמויות שהופיעו בחלק א' ושיופיעו גם בחלק ב'.

7. מילות יחס

הטקסט על יסמין בעמ' 7 עוסק במילות היחס בנטייה שנלמדו בחלק א'. יש לשים לב לשני דברים:

ההבדלים בין "את" ו"עם"

הנטייה של "עם" – אצל דוברי ערבית קיימת נטייה להטות את מילת היחס על דרך עמי, עמד, עמד, שהיא אולי יפה אבל לא שימושית בשפה העברית העכשווית.

הטקסט על אורית בעמ' 8 מאפשר לנו חזרה על מילות יחס נוספות, שלא בנטייה.

חשוב לשים לב להבדלים בין הערבית לעברית מבחינת השימוש במילות היחס. לדוברי הערבית יש נטייה לומר:

מתגעגע על, דואג על, קונה מ, עוזר בלי ל' ועוד

8. אוצר מילים – שמות עצם

עמ' 8 – זהו תרגיל באוצר מילים. אפשר לבדוק אם התלמידים מכירים את המילים ולתת להם להשלים לבד.

אפשר באותו הסגנון לאסוף מילים משדות סמנטיים אחרים ולבקש מהם שיכתבו סיפור שבו יהיו חסרות מילים.

9. אוצר מילים – שמות תואר

זהו תרגיל חשוב משום שלדוברי ערבית יש קשיים בהתאמת שם תואר לשם עצם:

הם מתאימים שם תואר לפי מינו של שם העצם בערבית (למשל: בית ספר גדולה)

או שהם מוסיפים שם תואר ביחידה לשם עצם ברבות (למשל: מסעדות גדולה)

התאמת שם תואר לצורת ריבוי חריגה על פי סיומת שם העצם ולא על פי מינו של שם העצם (למשל: רחובות גדולות)

קיים בלבול בין "הרבה" ל"מאוד". לדובר הערבית יש נטייה לומר אני אוהב הרבה במקום אני אוהב מאוד. נקודה חשובה להמשך.

התרגיל בעמ' 10 הינו תרגיל פשוט יחסית. אפשר בהחלט לבקש שיחברו עוד משפטים, וכמובן שאפשר להשתמש בהם במליאה לתרגול.

11. צירופים (שם עצם + שם תואר או סמיכות?)

בעמ' 10 התרגיל על דניאל בודק יכולת להרכיב צירופים של שם עצם + שם תואר ושל סמיכות. סביר שיהיה לתלמידים קשה. אפשר לעשות חזרה על הנושא באמצעות חלק א' או בכל דרך אחרת, אבל אפשר בהחלט לשים את הנושא בצד.

אם במהלך החזרה התגלה שתלמידים מסוימים אינם שולטים בנושא מסוים כדאי לתרגל אותו בצורה מעט יותר ממוקדת, עם אוצר המילים של סוף חלק א'.

כדאי ורצוי לתת את פרק החזרה כמבחן - אחרי שנלמד. המטרה שלנו היא לא להכשיל אלא לגרום לתלמידים שלנו לדעת.

יחידה 1 - קורס לבחירת מקצוע

נושאים לשוניים:

יהיה / תהיה / יהיו

משפטי מושא

נושאי תוכן:

העתיד (העיסוק בעתיד הפך להיות מאוד שכיח. העתיד האישי - עד כמה אני יכול להשפיע על העתיד שלי? העתיד הכלל עולמי - נושא מאוד מדובר בתקופה האחרונה.) פיתוח ציפיות לגבי הקורס / העברת מידע לגבי הקורס - מה יהיה או לא יהיה.

נושאים לדיונים:

למה אנשים רוצים לדעת מה יהיה? האם מותר לדעת מה יהיה? למה אנשים בכל זאת הולכים למגדת עתידות, למרות

האיסור? האם חוסר הידיעה לגבי העתיד משפיע על ההתנהגות שלי? האם העתיד שלי נקבע מראש?

מיומנויות למידה:

לקרוא קטע מקור (קהלת)

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
הקניית אוצר מילים	<ul style="list-style-type: none"> הקניית חלק מאוצר המילים של היחידה
יהיה / תהיה / יהיו	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה בעל פה תרגול בספר בעמ' 13 - 14 תרגילים א', ב', ג' תרגיל זוגות קריאת הטקסט המקדים בעמ' 12 + דיון קריאת הטקסט "מה יהיה" בעמ' 14 דיון קריאת הקטע "קהלת" בעמ' 19 קריאת רשות - "יוסף והחלומות" בעמ' 20
משפטי מושא	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה בעל פה + תרגיל בזוגות טקסטים עם תרגילים בעמ' 17 - 18 פרזנטציה על דמות
חזרה ותרגול	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הטקסט "הפילוסופיה של ההיסטוריה" בעמ' 21 תרגילי חזרה בעמ' 22
בחינה / בוחן	<ul style="list-style-type: none"> בוחן על אוצר מילים

א'. הקניית אוצר מילים

הערה למורים:
הקניית אוצר מילים צריכה להיעשות זמן מה לפני השיעור בו יפגשו את המילים, כך שתהיה

לתלמידים הזדמנות ללמוד אותן. וגם אם לא ילמדו אותן - כשיראו אותן בטקסט - הן תהיינה כבר מעט מוכרות.

הקניית אוצר מילים צריכה להיעשות מתוך התאמה למורה ולכיתה - רצוי מתוך סיפור שמתאים לשני הצדדים, ובכל מקרה,

אין להקנות את כל המילים שבמילון בפעם אחת, אלא רק כ-10 מילים מקסימום בכל פעם, ההקנייה צריכה להיעשות סביב נושא, כלומר מעין שיחה על נושא מסוים - השונה מהנושא של הטקסט אותו יקראו לאחר מכן,

בזמן ההקנייה יש להשתמש בדרכים שונות להמחשת המילה החדשה - ציור, הסבר, תרגום, בקשת המילה מהתלמידים ועוד,

בזמן ההקנייה יש לכתוב את המילים על הלוח לפי חלקי דיבר (שם עצם, שם תואר, פועל ושונות), יש לשים לב שבזמן ההקנייה המורה מציג את כל השימושים של המילה אותן לומדים בשלב הזה (למשל להזמין חבר או להזמין פיצה), וחשוב שלא רק המורה יאמר את המילים החדשות, אלא גם התלמידים, ושיאמרו אותן בתוך הקשר.

המילים שנבחרו להקנייה ביחידה הנוכחית הן:

שמות עצם	שמות תואר	פעלים	שונות
אפשרות	-	להאמין ב...	אך
אפשרויות	-	להשפיע על	
בחירות	-		
בני אדם	-		
רצון	-		
רצונות			

הקטע שלהלן הוא דוגמה בלבד להקנייה של אוצר מילים.

מדברים עם התלמידים על סוגי אנשים.
יש הרבה אנשים בעולם. יש אנשים דתיים ויש אנשים **חילוניים**. מה זה אדם חילוני? מישהו לא דתי. מה עושה אדם דתי? הוא **מאמין** באלוהים. ואדם חילוני? אדם חילוני לא מאמין באלוהים. מי דתי ומי לא? (לא חייב להתייחס לתלמידי הכיתה, אפשר לדבר על אנשים מפורסמים).

יש **בני אדם** - אנשים - שחושבים שהכול "מכתוב" מה הכוונה? הם חושבים ש... (מבקשים מהתלמידים שישלימו), ויש אנשים שחושבים שהם יכולים **להשפיע על** החיים שלהם. איך? אתם יכולים לתת דוגמות?

ויש אנשים שיודעים מה הם רוצים לעשות. הכול ברור להם. הם יודעים מה הם רוצים, ויש להם **רצון**. אם הם רוצים משהו - הם עושים אותו. יש להם רצון חזק. רצון - רצונות. **אך** - אבל - יש גם אנשים שלא יודעים מה הם רוצים. לפעמים, אם יש לי בעיה, אין פתרון אחד. יש הרבה **אפשרויות**. אפשרות אחת והרבה אפשרויות. מה עושה אדם שלא יודע? מה הוא יכול לעשות? אילו אפשרויות יש לו?

ועוד דבר, יש אנשים שלא יודעים לבחור, למשל במסעדה. לא יודעים מה לאכול: שווארמה או המבורגר, פיצה או פלאפל. ויש אנשים שאוהבים לבחור וקל להם לבחור. **בחירות** בשביל האנשים האלה הן לא בעיה. איפה עוד יש בחירות?

ב'. **הקניית הפועל "להיות" בעתיד**

בשלב הזה, אחרי פרק החזרה ומשחקי ההיכרות, אומרים לתלמידים שהם מתחילים קורס חדש ושואלים מה היה בקורס עברית שהם כבר למדו וסיימו או מה היה בבית הספר. רושמים את הדברים בשלושה טורים:

מסיבה	מבחן	מורי
מורי	מורה טובה	מורי
מורי	מורה טובה	מורי
מורי	מורה טובה	מורי

ואז אומרים לתלמידים שעכשיו מתחיל קורס חדש. מה הם חושבים שיהיה בו?

לומר: יהיה מבחן (ולכתוב מעל המבחן "יהיה"), ויהיה סוף לקורס, וכך עם כל הדברים המופיעים בטור הזה. ממשיכים: ותהיה מסיבה בסוף (כותבים מעל המסיבה "תהיה"), ואומרים משפטים עם כל מה שמופיע בטור הזה - קודם המורה ואחר כך התלמידים. וכך גם עם טיולים...

יהיה	תהיה	יהיו
מבחן	מסיבה	טיולים
סוף לקורס	מורה טובה	שיעורי בית

ואז מסבירים: "יהיה" לזכר יחיד, "תהיה" לנקבה ביחיד, "יהיו" לרבים.

מבקשים מתלמיד שיאמר מה יהיה בקורס שלנו, להצביע על הטור של יהיה. הוא יאמר: **בקורס העברית שלנו יהיה מבחן (בכל שבוע, בכל חודש...) אבל יהיה גם סוף לקורס.**

תלמיד אחר יאמר את הטור של תהיה, ותלמיד נוסף את הטור השלישי.

לאחר מכן שואלים: זהו? יהיה עוד משהו? אולי אתם רוצים לשאול? והם ישאלו, ויצטרכו לשאול בצורה הנכונה. כל דבר שהם אומרים מוסיפים לטבלה. וכשמתאים - מוסיפים גם את השלילה.

עוברים לנושא התוכן הבא, נושא שמעניין את הכיתה, למשל עבודה חדשה. מה יש בעבודה?

אנשים, ארוחת צהריים, הפסקה וכו'. עושים את המיון על הלוח ומשחקים משחק תפקידים:

שני תלמידים מתחילים לעבוד במקום חדש, ואחד שואל את האחר מה יהיה:

יהיו שם אנשים נחמדים? תהיה הפסקה? וחברו יענה - פעם אחת על עבודה שהכול יהיה בה טוב ופעם אחת על עבודה שהכול יהיה בה רע.

התרגיל הזה הוא בעצם תרגיל הכנה לתרגיל שבספר, בסעיף שלהלן.

ג'. התרגילים בספר בעמ' 13 - 14 א' וב'

פותרים את תרגילים א' וב' בעמ' 13 - 14. אחרי ההדגמה שעשינו בנושא אחר, מבקשים מהתלמידים לקרוא את המשימה, שואלים מה הסיטואציה. **המורה שואל את המנהל שאלות.**

למה?

אחרי שבודקים את תרגיל ב' תלמיד אחד יהיה המורה ותלמידים שונים ישאלו אותו את השאלות של התרגיל הזה. "המורה" יענה על פי הסימונים: כן, יהיה מבחן. כן, יהיה סוף לקורס...

בתרגיל ג' התלמידים יכתבו מה נעים שואל את עצמו ולאחר מכן - במליאה - עושים המרה להווה - מה יש ומה אין במכללה. אפשר כמובן לעשות המרה גם למכללה טובה.

ד'. בזוגות - עמ' 14

תרגיל זוגות עושים בזוגות. את החלק הראשון אפשר לעשות כהדגמה, ואת החלק השני יעשו בזוגות.

ה'. קריאה - עמ' 12

הקדמה - במכללה יש קורס חדש. אומרים: תקראו את המודעה של הקורס בעמ' 12 - מה לומדים מהמודעה על הקורס? המטרה: קריאה מהירה של המודעה ואיתור מידע רלוונטי. מי רוצה ללמוד בקורס הזה? למה? לפי הטקסט. ממשיכים לחלק השני של הטקסט. מי רוצה לדעת מה יהיה בעתיד? מי רוצה לדעת מה?

לפני שהחורף מתחיל... כשמתחילה מלחמה... לפני הלימודים...

שואלים: למה מדברים על מלחמה, חורף, מכללה? **אלה דוגמות.** (זאת שאלה קשה). למה כל כך הרבה אנשים רוצים לדעת מה יהיה? שלוש סיבות מהטקסט. מעבר לטקסט:

מי בכיתה רוצה לדעת מה העתיד שלו? למה? מי לא רוצה? למה? מי חושב שהוא יכול להשפיע על העתיד שלו? איך? עד כמה? האם כל אחד יכול? האם כל אחד יכול לעשות כל דבר?

ו'. קריאת הקטע "מה יהיה?" בעמ' 14

התלמידים אומרים דרכים שונות לחיזוי העתיד. קוראים את עמ' 14 "מה יהיה?" עם שאלות מנחות או שאלה מנחה עיקרית אחת: איך אנשים יודעים מה יהיה בעתיד? ואחר כך בודקים הבנה. עונים על השאלות. ואחרי זה -

ז'. דיון

האם באמת אפשר לדעת? אם לא - למה כל כך הרבה אנשים הולכים למגדת עתידות? למה אסור על פי הדת לחזות את העתיד?

ח'. קטע מקור - קהלת בעמ' 19

לא רק בעולם המודרני רוצים לדעת מה יהיה ויש אנשים שחושבים שהם יודעים מה יהיה. גם בתנ"ך היו אנשים כאלה.

מהו תנ"ך - תורה, נביאים וכתובים ולא רק תורה. אלה הספרים הקדושים של היהודים, ולא הכול נכתב על ידי אלוהים. בספרים האלה יש חוקים, היסטוריה, סיפורים, שירים. אחד האנשים שחשב שהוא יודע הרבה היה קהלת. אנחנו נקרא עכשיו חלק קטן ממה שהוא אמר, ואתם תראו שאתם יכולים לקרוא בתנ"ך.

בכל ספר יש פרק ובכל פרק יש פסוקים - א', ב', ג'...

מאיזה ספר אנחנו קוראים? **קהלת**

איזה פרק? **פרק א'**

כמה פסוקים יש כאן? **ט** כמה זה ט? **9**

אומרים: קהלת היה פילוסוף, והוא הסביר לאנשים מה הם צריכים לעשות ומה כדאי ולא כדאי, והוא גם רצה ללמד אותם משהו. בזמן שנקרא תחשבו מה קהלת רצה ללמד את האנשים.

אנחנו נקרא לאט לאט ואתם תראו שזה בסדר.

פסוק א' - איפה קהלת חי? בירושלים.

קוראים להם בקול את פסוקים ב' - ג', ואומרים: עכשיו קהלת מדבר על דברים שיש בעולם.

תקראו פסוקים ד' - ז' ותסמנו את הדברים האלה.

הארץ, השמש, הרוח, הנחלים, הים

מבקשים שיאמרו, כל אחד דבר אחד, וכותבים על הלוח, בטורים:

ים ארץ נחלים

שמש

רוח

אומרים: עכשיו תקראו את פסוק ט' ותנסו להבין מה קהלת אומר על הדברים האלה. וקוראים ביחד: מה שהיה הוא שיהיה. מה הכוונה?

נותנים להם להסביר, ואם קשה - עוזרים להם.

ואז שואלים מה היה? **היה ים, הייתה ארץ, הייתה שמש, הייתה רוח, היו נחלים.**

ובעתיד? **גם יהיה**

מה יהיה?

יהיה ים, תהיה ארץ, תהיה שמש, תהיה רוח, יהיו נחלים. כל תלמיד אומר דבר אחד.

ואנשים?

הם באים ומתים, גם הם היו וגם יהיו, אבל אף אחד לא חי בלי סוף

בכיתה טובה אפשר לעסוק ביוסף והחלומות בעמ' 20. התלמידים לרוב מכירים את הסיפור, כך שניתן לספר אותו יחד אתם, תוך הדגשת המבנה: מה יהיה או לא יהיה. בכיתה טובה מאוד אפשר לקרוא פסוקים נבחרים, ובעיקר מהחלק השני - בו נמצאת תשובת יוסף.

ט'. משפטי מושא

בוחרים דמות נערצת על הכיתה, מראים תמונה. מה אנחנו יודעים על הדמות?
התלמידים יגידו: השם שלו... הוא גר ב... , הוא עובד...
כותבים את המידע על הלוח ואומרים:
אנחנו יודעים מה השם שלו, אנחנו יודעים איפה הוא גר וכו'. התלמידים ממשיכים.
מה אנחנו לא יודעים?
הם יצטרכו לומר משפטי מושא נכונים: אנחנו לא יודעים מה הוא אוכל בארוחת הבוקר.
אנחנו לא יודעים איפה הילדים שלו גרים.
כותבים על הלוח:

אני יודע / אנחנו יודעים + מי / מה / איפה... + משפט

מבקשים מהתלמידים שיסבירו אותו.
אומרים שכמובן יכולים להיות גופים נוספים.
אחר כך נוסיף לפעלים גם פעלים אחרים:
וממשיכים: מה אנחנו רוצים לדעת על האיש הזה?
אני רוצה לדעת למה הוא לובש רק בגדים שחורים... וכו'.
צריך לשים לב לא להתייחס לשאלות עם "האם" (כי זה סוג אחר של משפטים). אם תלמיד אומר משפט כזה - לומר נכון, ולא לחזור עליו.

מתחלקים לזוגות. כל אחד כותב שלוש שאלות שהוא לא יודע על בן הזוג שלו אבל רוצה לדעת עליו. כל אחד שואל את בן זוגו.

במליאה כל אחד אומר מה הוא יודע על בן זוגו - מבלי לומר את הדבר עצמו, ולמשל:
אני יודע מה ראמי אכל לארוחת בוקר.

מספרים לכיתה:

אורית, הסטודנטית מהספר, רוצה לדעת מה יהיה בעתיד שלה. היא עולה חדשה, אבל היא לא אוהבת את החיים בישראל. היא מחפשת מודעות באינטרנט. היא מוצאת את המודעה שבעמ' 17.

של מי המודעה? **של רותה.**

מה המקצוע שלה? **היא קוראת בקפה.**

אילו שפות היא מדברת? **עברית, ערבית ואנגלית.**

אז מה אורית יודעת על רותה? כל אחד אומר משפט, כמובן בהמרת גוף:

היא יודעת מה השם שלה, היא יודעת מה המקצוע שלה, היא יודעת באילו שפות היא מדברת.

אנחנו יודעים מה הטלפון שלה? **אנחנו לא יודעים מה הטלפון שלה.**

אורית יודעת מה הטלפון שלה? **היא יכולה לדעת.**

ממשיכים עם המודעה בעמ' 18, אפשר לתת לתלמידים להתמודד לבד. פותרים גם את תרגיל מילות היחס.

אפשר לקחת מודעות על עבודות או הצעות עבודה ולבקש מהתלמידים לבדוק מה הם יודעים על העבודה ומה הם רוצים לדעת לפני שהם מתקשרים. כך גם על קורס שמוצע או מכונת שמוצעת למכירה או כל חפץ אחר.

י. פרזנטציה

עושים חזרה על מילות השאלה: כותבים על הלוח את כל המילים שנלמדו.

כל אחד מהתלמידים בוחר דמות, כותב שאלה עם כל אחת ממילות השאלה.

במליאה כל אחד יספר על הדמות שלו באחת משתי הדרכים:

הוא אומר מה הוא יודע ומה לא.
הוא מספר על הדמות והתלמידים יאמרו מה התלמיד יודע על הדמות ומה לא.

י"א. קריאת טקסט "הפילוסופיה של ההיסטוריה" בעמ' 21

נותנים לתלמידים לקרוא את הפסקה הראשונה עם שאלה מנחה: מה השאלה של הכותב?
התשובה צריכה להיות קצרה וממוקדת:

האם צריך ללמוד היסטוריה?

למה הוא שואל את השאלה הזאת? למה זאת שאלה? מה אתם חושבים?

מבקשים מהם שיקראו את הפסקה השנייה ושואלים, לפני הקריאה: מה התשובה של הכותב?

צריך ללמוד על העבר כדי לשנות את העתיד.

האם אתם מסכימים? נמקו.
אתם שר החינוך החדש וצריכים להחליט אם ללמוד היסטוריה או לא. נמקו.

י"ב. חזרה

חזרה על יהיה / תהיה / יהיו
עמ' 22 תרגילי החזרה
בוחן על אוצר המילים של היחידה

אפשרויות לבוחן:
להכתיב מילים (10)
להכתיב מילים ולבקש לכתוב משפט עם כל מילה / לתרגם לערבית
להכתיב את המילים ולבקש שיכתבו טקסט עם חלק מהמילים

יחידה 2 – מחר או מחרתיים

נושאים לשוניים:

פעל שלמים – עתיד – "אפעול"
 מילת היחס "אל" בנטייה
 המבנה רוצה / מבקש ש... + משפט בעתיד

נושאי תוכן:

דחיינות

מאמן אישי

נושאים לדיונים:

האם אני דוחה דברים? למה? מה אפשר לעשות?
 האם מקור הדחיינות הוא בטבע או בחינוך?

מיומנויות למידה:

קריאה ביקורתית

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	• הקניית חלק מאוצר המילים של היחידה
אפעול	• הקנייה בעל פה • תרגילי זוגות בעמ' 25 • תרגילים טכניים בעמ' 26 • קריאת הטקסט המקדים • קריאת הטקסט על הדחיינות + שאלות בעמ' 27 – 28 + דיון על דחיינות • תרגילים בנושא דחיינות תוך שימוש בפעלי אפעול בעמ' 29 – 30
מבקש / רוצה ש...	• הקנייה דרך התרגילים שבסעיף הקודם
לא... אלא...	• הקניית המבנה • תרגול נוסף בעל פה עם נושא תוכן אחר • תרגול בכתב בעמ' 34
מילת היחס "אל" בנטייה	• הקנייה ותרגול בעל פה • תרגול בכתב בעמ' 33 – 34 תרגילים א-ד • האזנה לשיר "אליך"
בוזן / מבוזן	• בוזן על אוצר מילים

א'. הקניית אוצר מילים

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. הקניית העתיד של בניין פעל "אפעול"

הערה למורים:
ההקנייה תיעשה על ידי פועל אחד שאין בו אותיות גרוניות, כמו למשל לכתוב, לפגוש.
הפועל שייבחר להקנייה הראשונה תלוי מאוד בתחומי העניין של הכיתה, חשוב רק לשמור על כמה עקרונות יסוד:
המורה אומר ראשון את הצורה החדשה, צריך לכתוב על הלוח תוך כדי הקנייה, צריך להקנות עם שני פעלים לפחות ולבקש מהתלמידים לומר מה למדנו.

מתחילים עם הפועל לפגוש. אומרים לתלמידים:
אני מאוד שמח היום. יש לי הרבה חברים, ויש לי חבר מיוחד. השם שלו מיכאל. אני מאוד אוהב לפגוש אותו, אבל הרבה זמן אני לא פגשתי אותו. אבל היום... אחרי הקורס... אני **אפגוש** אותו. אחרי הקורס אני אפגוש אותו בקפיטריה. אני מאוד שמח!

כותבים על הלוח

אני

אפגוש

זאת ההתחלה של טבלה, שתראה כך בסוף השיעור:

אני אתה את הוא היא אנחנו אתם, הם,

הן אתן

אפגוש	תפגו	תפגש	יפגו	תפגו	נפגו	תפגש	יפגש
ש	ש	י	ש	ש	ש	ו	ו

אעבו תעבו תעבד יעבו תעבו נעבו תעבד יעבד
ד ד י ד ד ד ו ו

שואלים תלמיד, ואתה... , אתה תפגוש מישהו היום? בהפסקה? אחרי הקורס?

והוא יענה: כן, אני אפגוש את החברים שלי.

תוך כדי כותבים בטבלה תפגוש. שואלים עוד כמה תלמידים בנים.

עוברים לנקבה.

עוברים על כל הגופים.

עוברים לפועל אחר, אולי הפועל לכתוב: אתה תכתוב היום בשיעור? וכו'...

כדאי שהתרגיל יהיה כמה שיותר אותנטי, ולכן כדאי לדבר על נושאים שבאמת מעניינים את התלמידים.

מוסיפים עוד פעלים, גם פעלים עם אות גרונית בפ' הפועל, כמו למשל לעבוד.

כדאי להתייחס לכמה שיותר פעלים מבין אלה המופיעים ביחידה.

מציפים את הכלל.

חוזרים לתרגל - מבקשים מתלמיד שישאל תלמיד אחר שאלה עם אחד הפעלים, לגבי מחר,

למשל: אתה תכתוב היום מבחן? את תעבדי מחר? זאת ההכנה לתרגיל הזוגות שלהלן.

ג'. תרגיל זוגות

יש דוגמות לשאלו בספר בעמ' 25. אפשר לכתוב גם שאלות אחרות.

התלמידים מקבלים חמש - שש דקות כדי לשאול זה את זה. המורה עובר ביניהם, ואחר כך כל אחד מספר על חברו שלושה דברים, למשל: הוא לא יעבוד מחר, הוא יחגוג יום הולדת ב... .

ד'. תרגול טכני

בעמ' 26 פותרים בכיתה ובודקים. את התרגיל הראשון כדאי לעשות ביחד כדי שהתלמידים יהיו בטוחים מה צריך לעשות.

ה'. קריאת הטקסט המדגים בעמ' 24

התלמידים יקראו בשקט את השיחה הראשונה. השאלה המנחה: מה הבעיה של יצחק?

הוא לא כותב, לא לומד...

הוא לא רוצה לעשות את כל הדברים האלה?

הוא רוצה. הוא יכתוב את העבודה מחר, הוא יפגוש את המורה ניסים...

נותנים לשני תלמידים לקרוא בקול רם את השיחה. באותה הדרך קוראים את שני הטקסטים הבאים. דרך דבריו של המורה מוטי מגיעים לנושא היחידה: הדחיינות.

ו'. מהי דחיינות? קריאת הטקסט בעמ' 27

מדברים עם התלמידים על תופעת הדחיינות. בצורה כזאת מכינים אותם לטקסט, מכיוון שהוא ארוך וקשה. יחד עם זאת, חשוב לא לספר להם דברים שיופיעו בו. קוראים את הטקסט.

מחלקים את הטקסט לשלושה חלקים דמיוניים, ומבקשים מהתלמידים לקרוא עם שאלות מנחות:

דחיינות

חלק ראשון שורות 1 – 8

השאלה: מה אומרים על הדחיינות?

התשובה: הרבה אנשים דיברו עליה ובהרבה שפות יש למחר מילה מיוחדת.

שאלה אחרי הקריאה: מה לומדים מכך על הדחיינות? (שאלה קשה)

התשובה: שזאת תופעה כלל עולמית, בעיה של כולם.

הרבה אנשים בעולם, ואולי כל האנשים בעולם, אוהבים לדחות דברים שהם צריכים לעשות: לסדר את הבית, לכתוב עבודה, ללמוד למבחן, להתחיל לעשות ספורט, לעשות דיאטה, להחליט מה הם רוצים ללמוד, להתקשר לסבתא... זה לא דבר חדש. מנהיגים, פילוסופים, פסיכולוגים ואנשי דת דיברו על התופעה הזאת, וחוקרים מנסים להבין אותה. בודהה אמר שאנחנו צריכים לעבוד קשה היום, משום שאנחנו לא יודעים מה יהיה מחר. מארק טוויין אמר בהומור: מה שאתה יכול לדחות למחר – אתה יכול לדחות גם למחרתיים. בשפות שונות יש מילה מיוחדת למחר, שהוא לא באמת מחר. בספרדית אומרים *Mañana*, בעברית אומרים "אחרי החגים" (גם אם אין חג קרוב) ובערבית אומרים *بكرة في المشمش*.

חלק שני שורות 9 – 18

מה השאלה של הכותב ומה התשובה שלו?

השאלה היא: למה הדחיינות היא בעיה אם זה משהו כל כך רגיל?

התשובה בטקסט נתונה על ידי אוסף של דוגמות. צריך למנות אותן אחת אחת ולעשות הכללה: בגלל הדחיינות אנשים לא עושים את מה שהם יכולים לעשות.

שאלה אחרי הקריאה: למה מדברים על סטודנטים, על לאונרדו דה וינצ'י וכו'?

תשובה: אלה דוגמות.

אז מה קורה בדחיינות? לא עונים, אלא עוברים לחלק השלישי.

אך אם הדחיינות היא בעיה של כולם, ואם כולם מכירים אותה – מדוע חוקרים אותה? למה כותבים על התופעה הזאת הרבה מחקרים? ולמה אנשים פושטים שזאת בעיה? אבל זאת בעיה, כי יש סטודנטים שלא מסיימים את כל העבודות, ולכן לא מקבלים את התואר.

יש ציירים שלא מסיימים את הציורים שלהם, ולכן לא מתחילים ציורים חדשים. לאונרדו דה וינצ'י, למשל, צייר את המונה ליזה במשך 20 שנה! יש אנשים חולים, שלא הולכים לרופא, ולכן הם ממשיכים להיות חולים. אנשים אחרים לא משלמים חשבונות, ולכן צריכים לשלם יותר. כולם יודעים איך זה קורה. אנחנו רוצים לעשות משהו, באמת רוצים לעשות אותו, אבל לא עושים. אנחנו יודעים שכדאי להתחיל לעשות ספורט, אבל ממשיכים לשבת. אנחנו יודעים שצריך ללמוד למבחן הרבה ימים, משום שאי אפשר ללמוד הכול ביום אחד, אבל אנחנו ממשיכים לחפש דברים מעניינים בפייסבוק.

חלק שלישי – שורות 19 – 21

שאלה מנחה: מה השאלה הבאה של הכותב?

התשובה: האם הדחיינות באה מהחינוך או מהטבע?

לשאל את התלמידים לפני שקוראים מה הם חושבים.

מדוע אנשים דוחים את מה שהם צריכים או רוצים לעשות? למה הם רוצים לעשות פחות? האם זה בגלל הטבע של האדם או בגלל החינוך? יש חוקרים שחוקרים את השאלה הזאת, ויש להם תשובה מעניינת.

שאלה: לפי הטקסט, מאין באה הדחיינות?

תשובה: לפי הטקסט: החוקרים חושבים שהדחיינות באה מהחינוך.

החוקרים חושבים שהטבע של האדם אומר שצריך לדאוג למחר, אבל הם לומדים לדחות דברים. אם הורים כל הזמן אומרים לילדים לסדר את החדר, אבל הילדים לא רוצים לעשות מה שהורים מבקשים (גם אם הם אוהבים שיש סדר בחדר) – הילדים אומרים "אחר כך, אחר כך", כי הם יודעים שהורים לא אוהבים את זה. אחרי הרבה פעמים שהילדים אומרים "אחר כך, אחר כך", הם באמת חושבים שיותר טוב לעשות הכול אחר כך.

החוקרים האלה גם חושבים שאנשים דוחים גם דברים טובים. אנשים שומרים שוקולד מיוחד או בקבוק יין למסיבה מיוחדת. אנשים אחרים לא משתמשים בתלושי שי (قسائم

هدية) שהם מקבלים מהעבודה, משום שהם שומרים אותם למשהו מיוחד (ואז שוכחים אותם...). החוקרים חושבים שזאת בעיה של העולם המודרני, אך הם גם חושבים שיש מה לעשות.

עונים על השאלות בעמ' 28. כשיעורי בית אפשר לבקש שיקראו על האנשים המפורסמים המוזכרים בטקסט ולספר עליהם בכיתה ו/ או לספר על עוד אנשים מפורסמים שנהגו לדחות דברים / שדיברו על דחיינות.

ז'. דיון

מה אתם חושבים: למה אנשים דוחים דברים? מה אתם דוחים? למה זה קורה? האם זה בגלל החינוך או בגלל הטבע? יש כאן הזדמנות טובה לעשות דיון בשתי קבוצות - קבוצה אחת שטוענת שהדחיינות נובעת מחינוך, וקבוצה אחרת שטוענת שהסיבה היא הטבע.

מה אתם עושים נגד הדחיינות?

אומרים: יש פסיכולוגים שעוזרים לאנשים עם הדחיינות שלהם. הם אומרים מה אפשר לעשות - עמ' 29. קוראים את הרשימה ותוך כדי קריאה חושבים אם זה יכול לעזור או לא (קריאה ביקורתית, בדיקת הרלוונטיות לעצמם).

משחק תפקידים: פסיכולוג ויסמין. על בסיס הרשימה בעמ' 29. הרציונל הוא שיש כאן רק פעלים השייכים לאפעול.

בהתחלה המורה הוא הפסיכולוג. תוך כדי משחק התפקידים המורה יאמר את כל המשפטים:

אני מבקש... רוצה...

כותבים על הלוח את התבנית.

ממשיכים לתרגל:

יצחק ופסיכולוג - בזוגות. כל אחד כותב את הפתק של הפסיכולוג. במליאה אומרים מה הפסיכולוג מבקש / רוצה - בגוף ראשון.

רימא ופסיכולוג - מה הפסיכולוג אומר. מה רימא כותבת. יש הרבה תרגילים ולא כל כיתה צריכה תרגול באותה המידה.

ח' . מאמן אישי

אומרים: לא רק פסיכולוגים עוזרים לאנשים בחיים. מי עוד? התלמידים מציעים הצעות. שואלים אם שמעו על מאמן אישי – לא בספורט / חדר כושר. סביר שאינם מכירים. לא מסבירים יותר מדי, אלא קוראים את הטקסט בעמ' 31 – 32, בצורה הבאה:

מאמן אישי

תקראו את שתי הפסקות הראשונות. מה הבעיה של האנשים בעולם המודרני?

התלמידים קוראים – ללא השלמת הפעלים בכתב!

החיים בעולם המודרני לא פשוטים, כי הם מהירים מאוד, וגם מפחידים. אנשים _____ (לסיים) לעבוד אחרי הצהריים או בערב. כאשר הם _____ (לחזור) הביתה, צריך לקחת את הילדים לשיעורים פרטיים, צריך ללכת לסופר לקנות אוכל, צריך _____ (לבקר) את המשפחה. אנשים כל הזמן צריכים לעשות משהו.

לפעמים אנשים _____ (לעצור) ואומרים: רגע, איפה אני? מה קרה לי? פעם _____ (לרצות) לנגן בעוד ולשחק כדורגל, והיום אני רק עובד. כל היום אני רק _____ (לעשות) בשביל המשפחה, בשביל העבודה, ואיפה אני? אין לי זמן. פעם היה לי חלום, אבל איפה הוא עכשיו?

תשובה אחרי הקריאה: הם רק עובדים ושוכחים את החלום שלהם.

שאלה: אז מה עושים? כולם יכולים ללכת לפסיכולוג? תשובה: לא.

שאלה: לכן יש מקצוע חדש. תקראו את הפסקה השלישית. מה המקצוע החדש?

היום יש מקצוע חדש: מאמן אישי. מאמן אישי _____ (לעזור) לאנשים למצוא מה הם רוצים בחיים, להבין מה

החלום שלהם, והוא גם עוזר להם לעשות. המאמן לא _____ (לשאול) אותם למה יש להם בעיה, מתי היא התחילה ומה הם _____ (לעשות) אֶתה עד היום, אלא חושב ביחד עם האנשים מה הם יכולים לעשות, ולא אומר להם מה לעשות. תשובה: מאמן אישי.

שאלה: מאמן אישי הוא כמו פסיכולוג? מה הוא עושה ומה הוא לא עושה?

תשובה: הוא לא שואל מתי הבעיה התחילה, אלא חושב מה אפשר לעשות.

הוא לא אומר לאנשים מה לעשות, אלא חושב ביחד אתם.

כותבים את המשפטים האלה על הלוח. נחזור אליהם בהמשך.

לא עושה	עושה
שואל למה יש בעיה, מתי היא התחילה ומה הם עשו אתה עד היום	חושב ביחד עם האנשים מה הם יכולים לעשות
אומר לאנשים מה לעשות	חושב ביחד אתם

מי מכם רוצה ללכת למאמן אישי?

כאן מפסיקים את הקריאה ומבקשים שיכתבו את הפעלים בצורה הנכונה.

אחרי שסיימו להשלים קוראים ובודקים.

אפרת היא מאמנת אישית. פעם היא _____ (להיות) מזכירה. ערב אחד היא _____ (לשמוע) על המקצוע החדש הזה בטלוויזיה וחשבה: "מחר בבוקר אני _____"

(לבדוק) מה זה". למחרת בבוקר היא _____ (לחפש) באינטרנט וקראה הרבה. היא _____ (להתרגש) מאוד, כי היא חשבה שזה מקצוע מצוין. אפרת למדה ו _____ (לקבל) תעודה, ועכשיו גם היא מאמנת אישית. הרבה אנשים באים אליה, ולכל אחד בעיה אחרת. אישה אחת רצתה להכיר חבר / בעל, אבל היא לא _____ (לדעת) מה לעשות; בחורה אחת מאוד התרגשה לפני מבחנים, והיא _____ (לרצות) ללמוד לא להתרגש; ואיש אחד רצה לטוס לאמריקה, אבל הוא _____ (לפחוד) ממטוסים. ואיפה הם היום? האישה ש _____ (לחפש) בעל - התחתנה ויש לה כבר שלושה ילדים; הבחורה ש _____ (לפחוד) - כבר לא מפחדת ממבחנים, ועכשיו היא כבר לומדת באוניברסיטה; והאיש שרצה לטוס לאמריקה - אוהב לטוס, ובכל שנה הוא _____ (לטוס) למקום אחר בעולם.

ט' . לא... אלא...

זאת תבנית תחבירית קשה, אבל בהחלט טובה ומשדרגת כל כתיבה.

מתבוננים במשפטים שעל הלוח ושואלים מה המאמן עושה ומה הוא לא עושה. שואלים מי יכול לומר את השורה הראשונה (על שני חלקיה) במשפט אחד. סביר שיגידו את המשפטים לא בתבנית החדשה אלא עם וו החיבור.

נאמר להם שיש דרך יפה, חכמה ומיוחדת לומד משפטים כאלה:

המאמן האישי לא... אלא... ואומרים את שני המשפטים. התוכן של המשפטים ברור כי קראנו והבנו, ולכן התלמידים יבינו את המבנה החדש.

שואלים אם הם יכולים לומר עוד משפטים על המאמן האישי. בכיתה טובה אפשר גם לשאול: מי עושה את כל הדברים שהמאמן לא עושה? פסיכולוג.

אם כן, מה הפסיכולוג עושה ולא עושה?

ולאחר מכן לנסח משפטים מהצד של הפסיכולוג:

הוא לא חושב מה אפשר לעשות אלא רק שואל מתי הבעיה התחילה.

הוא לא חושב ביחד עם האנשים אלא רק אומר להם מה לעשות.

עוברים לנושא תוכן אחר: מורים ותלמידים.
אומרים: התלמידים הם לא מורים.
הם לא מלמדים אלא לומדים.
הם לא כותבים על הלוח אלא במחברת.
בהפסקה הם לא... אלא...
אחרי השיעור הם לא... אלא...
עושים טבלה ולאחר מכן אומרים באמצעותה משפטים מלאים.
עושים את משימות א' וב' בעמ' 34.

י'. מילת היחס "אל" בנטייה

מילת היחס "אל" היא מילת יחס קשה להקנייה, כי השימוש בה מאוד לא ברור, לפחות כשהיא באה בלי נטייה.
חוזרים לטקסט, בפסקה האחרונה כתוב "הרבה אנשים באים אליה...". אל מי. למי?
כותבים על הלוח

היא

אליה
מדגימים עם הפועל "מתקשר" או עם פועל אחר את כל ההטיות האחרות ותוך כדי בונים את הטבלה, כפי שהיא מופיעה בעמ' 32.
פותרים את התרגילים בעמ' 33 - 34 תרגילים א-ד. התרגיל בעמ' 34 חשוב מכיוון שיש בו לא רק שילוב של כמה מילות יחס, אלא גם אבחנה בין אל ול'. אבחנה זו קשה והיא תילמד בצורה אינטואיטיבית.
מבקשים מהתלמידים לחבר משפטים נוספים. זה מחדד את האבחנה בין מילות היחס השונות וכלל אינו פשוט!

י"א. השיר "אליך"

משמיעים לתלמידים את השיר בלי הדף המצורף להלן ובלי המילים ושואלים: מה הבחור מבקש מהבחורה?
אחרי ההאזנה מדברים על השיר ובהשמעה נוספת מבקשים מהם להשלים את המילים החסרות.
כמובן שהבנה מעמיקה אינה נדרשת, אלא רק הבנה של רוח הדברים.

י"ב. סיכום היחידה - חזרה על אוצר מילים + הכתבה

אלייך / מילים ולחן: משה פרץ

אני כותב ____ (ל+את) את השיר
ומחבר גם מנגינה יפה
רק ____ (ל+את) אישה טובה

וכל מה שאני ____ (לתת, הווה)
רק לשמח את ליבך ילדה
זו אהבה טובה

זזה נוגע...

כשאת ____ (לתת, הווה) את כולך זה משגע
ועכשיו אני רוצה לבוא ____ (אל+את)
אני רוצה ____ (אל+את)
להיות בתוך חייך
בתוך האהבה

כמה יפות עינייך
ליבי נמשך ____ (אל+את)
להיות בתוך חייך
בתוך האהבה

יש עוד מקום לאהבה
אני יודע שעוד לא ____ (להיגמר, הווה)
ואז אני ____ (להיזכר, הווה)
איך ש ____ (להיות, עבר, אנחנו) ילדים
זה עוד חלום של מציאות יפה
לחזור להתחלה

זזה נוגע...

יחידה 3 – הבטחות ואיחולים

נושאים לשוניים:

פעל שלמים – עתיד – "אפעל"
 המבנה מבטיח ל... + ש... + משפט בעתיד
 תארי הפועל "יותר מדי" ו"פחות מדי"

נושאי תוכן:

הבטחות ואיחולים – לעצמנו ולאחרים
 פרסומות

נושאים לדיונים:

איך "עובדות" פרסומות
 מה אנחנו עושים יותר מדי ומה פחות מדי ומה אנחנו
 מאחלים ומבטיחים לעצמנו לשנה הקרובה

מיומנויות למידה:

קריאה ביקורתית
 פרזנטציה קצרה

מפת היחידה:

ה נושא	רצף ההוראה
הקניית אוצר מילים	<ul style="list-style-type: none"> הקניית חלק מאוצר המילים של היחידה
אפעל	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה בעל פה תרגול זוגות בעמ' 37 תרגול טכני בעמ' 37 תרגילים ב'-ד' אתגר – לספר סיפור עם פעלי אפעל פועל בהקשר – תרגיל "שנה חדשה" בעמ' 38 קריאת הקטע המציג בעמ' 36
מבטיח ש... מאחל ש...	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה ותרגול בעל פה תרגול בעל פה באמצעות קטעים בעמ' 39 הקנייה ותרגול בעל פה

הנושא	רצף ההוראה
	<ul style="list-style-type: none"> • תרגול בעמ' 38 - 39 • פרסומות ומה הן מבטיחות - דיון • קריאת הטקסט "פרסומות" בעמ' 40 + שיחה • יצירת פרסומות והצגתן בכיתה
יותר מדי / פחות מדי	<ul style="list-style-type: none"> • הקנייה • תרגול בעמ' 43 • משימה בזוגות בעמ' 43
קריאת רשות	<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "סמואל באטלר" בעמ' 41 - 42
סיכום היחידה	<ul style="list-style-type: none"> • כתיבה של קפסולת זמן
חזרה	<ul style="list-style-type: none"> • עמ' 44

א'. הקניית אוצר מילים

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. הקניית "אפעל"

הערה למורים:
לא בכל הגופים יש הבדלים בין אפעול ואפעל, אלא רק בגופים המסומנים (בטבלה, להלן).
לכן צריך לשים לב ולתרגל בעיקר אותם.
לאפעל שייכים שני סוגים של פעלים:
פעלים שע' הפועל או ל' הפועל שלהן גרונית,
חמישה פעלים נוספים (אלבש, אלמד, אגדל, ארכב,
- אשכב), וביניהם רק שם פועל אחד הוא בתנועת
לשכב (ללבוש, ללמוד, לגדול, לרכוב).

ההקנייה תיעשה בדרך דומה לזו של צורת "אפעול" - דרך נושא תוכן שמעניין את התלמידים, תוך שימוש בפעלי אפעל בלבד.

למשל, מחר חופש, ואתם יודעים מה אני אוהב לעשות. אני אוהב לקרוא. לכן, גם מחר אני אקרא. יש לי ספר מצויין. אני אקרא אותו מחר.

שואלים תלמיד: אתה תקרא משהו מחר? ספר? עיתון? פוסט בפייסבוק?

עוברים לנקבה: רים, מה את תקראי מחר? את תקראי משהו? אחר כך גוף שלישי ורבים.

עוברים לפועל אחר, למשל לשמוע.

המורה ממשיך: ואולי אני גם אשמע מוסיקה. איזו מוסיקה אני אשמע? אולי אני אשמע אום כולתום? וכו'.

תוך כדי הקנייה כותבים על הלוח.

מציפים את הכלל של האותיות הגרוניות ואחר כך ממשיכים בהקנייה - של חמשת יוצאי הדופן.

עוברים על כולם, אחד אחד ושואלים: למה הם פה? - מטרתה של השאלה הזאת היא לא להכשיל, אלא להפנות את תשומת ליבם של הלומדים לכך שיש עוד פעלים בקבוצה הזאת, והם כאן למרות שאין בהם גרונית.

אני אתה את הוא היא אנחנו אתם, הם, הן אתן

אקרא תקרא תקראי יקרא יקרא תקראו יקראו

אשמע תשמע תשמעי ישמע ישמע תשמעו ישמעו

אצחק

אלבש

אלמד

אגדל

ארכב

אשכב

ג'. תרגיל זוגות עם השאלות שבעמ' 37 או עם שאלות

אחרות

חשוב לעשות סבב במליאה בו כל תלמיד יספר דבר אחד / שניים (תלוי בגודל הכיתה ובסבלנות של התלמידים) על חברו. תרגילי המרה חשובים מאוד.

ד'. תרגול טכני

עמ' 37 תרגילים ב'-ד'. תרגילים סגורים חשוב לתת בכיתה ולבדוק מיד, ולא לתת כשיעורי בית!

ה'. לספר סיפור

אתגר – לספר סיפור עם כמה שיותר פעלים מקבוצה זו, בעתיד כמובן...

ו'. תרגיל פועל "שנה חדשה" בעמ' 38

בתרגיל הזה יש פעלים רבים של אפעל, אבל גם פעלים בעבר ובשם הפועל.

התרגיל הזה חשוב, כי הוא מדמה שימוש חי בפועל. לפני שמבקשים מהתלמידים לכתוב תשובות, מבקשים מהם לקרוא עם שאלות מנחות, כמו למשל:

כמה אנשים מדברים? **ארבעה**

מי הם? **באסל, רימא, אורית ויוסף**

על מה הם מדברים? **על מה שהיה בשנה שעברה ועל מה**

שיהיה

קוראים את הסעיף הראשון ביחד, משלימים, ומבקשים שימשיכו את הסעיפים הבאים בעצמם.

ז'. הקטע המציג בעמ' 36

קוראים את הקטע המציג, כל אחד לעצמו עם השאלה המנחה: מה כל אחד יעשה בטיול?

אחרי הקריאה התלמידים אומרים:

דניאל ילמד, יסמין תקרא את הספר החדש של נוח הררי, אורית תשכב על הספסל האחורי של האוטובוס, רימא תרכב על האופניים.

זאת הזדמנות טובה לברר עם התלמידים את עניין הרכיבה. בעברית רוכבים על בעלי חיים (חמור, סוס, גמל) או על דו גלגלי (אופניים, אופנוע). בעברית, בניגוד לערבית, אין רוכבים על רכבת או רכבל!

ח'. מבטיח ש...

מה המורה מוטי מבטיח – לפי הקטע המציג?

הוא מבטיח שיהיה כיף.

מה זה אומר? מה זה להבטיח?

מי מבטיח דברים?

מורים, הורים, בעל לאשתו, אישה לבעלה, פרסומות...

מה מבטיחים? למה?

מי מוכן לספר על משהו שהבטיח ולא קיים?

נותנים דוגמות. אפשר כבר לקרוא את הדוגמות בספר: עמ' 39

ההבטחות של מקסים לשרה ושל דני לאימא.

מבקשים מהתלמידים לומר עוד הבטחות.

מה הם מבטיחים לעצמם בקורס העברית? ובכלל בחיים?

ט'. מאחל ש...

מציגים בפני התלמידים איחולים ליום הולדת:

מוחמד,
מזל טוב ליום ההולדת! שיהיה לך רק טוב! שתצחק כל
החיים, שתמצא עבודה טובה ואישה טובה!
אימא

וגם:

מוחמד,

שתמצא מהר עבודה חדשה, שתהיה לך משכורת טובה, והרבה שעות נוספות! אימא

האם אלה הבטחות? **לא**

אז מה זה? **אלה איחולים.**

באיחולים אין למאחל שליטה על מה שהוא מאחל, בניגוד להבטחות שבהן יש למבטיח הרגשה שהוא שולט על מה שהוא מבטיח, שזאת האחריות שלו לדאוג שהדברים יקרו. קוראים את האיחולים בספר בעמ' 38 - 39 ומשלימים אחרי שקוראים ומבינים על מה מדובר.

י. פרסומות

אמרנו שגם פרסומות מבטיחות דברים. איפה יש פרסומות? מה הן מבטיחות? מציגים לתלמידים פרסומות - מהעיתון, מהפייסבוק, מכל מקום. אם אין - יש בספר בעמ' 41. מבקשים מהתלמידים להראות / להשמיע פרסומת. מה עושה לנו הפרסומת? למה אנחנו רוצים לקנות את מה שיש בפרסומת?

י"א. קריאת הטקסט "פרסומות" בעמ' 40

קוראים את הטקסט עם שאלות מנחות.

לפני קריאת הפסקה הראשונה:

שאלה: מה הפרסומות מבטיחות?

תשובה: שהחיים שלנו יהיו יותר יפים, שנשמע יותר טוב בטלוויזיה החדשה, שלא נדאג, שהכול יהיה טוב.

לפני הפסקה השנייה:

שאלה: האם החברה / כותבי הפרסומות באמת רוצים שיהיה לנו יותר טוב?

תשובה: לא, הם רוצים שהחברה תמכור יותר.
שאלה: אז מה הפרסומת והחברה עושות?
תשובה: החברה שמה את הדברים במקום "טוב" בסופרמרקט. שמים את הדברים בסרטים. החברה מספרת לנו שגם אנשים מפורסמים משתמשים בדבר הזה.
החברה אומרת שאין הרבה (המלאי מוגבל) וכך אנחנו חושבים שצריך לקנות מהר.

שיחה בעקבות הקריאה – איזו פרסומת השפיעה עליהם ואיך.

י"ב. יצירת פרסומת

תחילה כל הכיתה יחד תציג פרסומת לקורס העברית שלהם. לאחר מכן, כל תלמיד (או זוג תלמידים) יחברו פרסומת חדשה למשהו שהם אוהבים ויציגו בכיתה. בסוף בוצרים את הפרסומת המוצלחת ביותר. לשאול, כבדרך אגב, מה הפרסומת מבטיחה.

י"ג. יותר מדי / פחות מדי

אפשר לחבר את ההקנייה לפרסומות.
מה יש יותר מדי / פחות מדי בפרסומות?
האם אנחנו רואים יותר מדי פרסומות? איפה?
מה עוד אנחנו עושים יותר מדי?
מה אנחנו עושים פחות מדי?
מי אוכל יותר מדי? מי עושה יותר מדי ספורט – או אולי פחות מדי?

י"ד. קריאת רשות – "סמואל באטלר" בעמ' 41

הטקסט מיועד לכיתות טובות או לתלמידים מתקדמים בודדים. סמואל באטלר הוא דוגמה על אדם שחזה מה יהיה בעתיד. דבריו על הומרוס פחות חשובים (הומרוס היה גדול משורריה של יוון העתיקה, שחיבר את האודיסיאה – שירה המתארת את מסעו של המלך אודיסאוס הביתה אחרי המלחמה) ובוודאי שאין צורך להתייחס אליהם לעומק. אפשר לומר שכולם חושבים שהומרוס כתב את האודיסיאה ורק סמואל באטלר חשב שלא. מצד שני, הוא אמר דברים שכן קרו.

ט"ו. פעילות לסיכום ליחידה

משימת כתיבה: לכתוב מה אני עושה פחות מדי (ואני רוצה לעשות יותר) ומה אני עושה יותר מדי (ואני רוצה לעשות פחות) ומה אני מבטיח לעצמי ומה אני מאחל לעצמי בתחום הזה לשנה הקרובה. אפשר להציע לשמור את מה שיכתבו כקפסולת זמן ושבעוד שנה יסתכלו ויראו מה עשו ומה לא. כדאי שבזמן הפעילות יהיו נגד עיניהם הפעלים שהם כבר למדו בזמן עתיד. אם מישהו יבקש פועל נוסף – אפשר כמובן לתת לו.

ט"ז. חזרה

עמ' 44 זאת חזרה קצרה בלבד בנושא שצריך לשים לב אליו כל הזמן.

מבחן קריאה על אחד הטקסטים

בוחן על יחידות 1 – 3 – מצורף להלן, כדאי לתת אחרי שמסיימים את יחידה 3.

מבחן על יחידות 1 – 3 – כדאי לתת אותו אחרי שמסיימים ללמוד את יחידה 4 או 5.

מה יהיה בבוחן המסכם את יחידות 1 - 3?

טקסט עם שאלות

משימת כתיבה (הנושא יחייב שימוש בפעלים בעתיד)
דקדוק

דוגמות לשאלות בדקדוק:

1. לכתוב שאלה לתשובה

כתבו שאלות מתאימות.

יוסף ומוחמד נפגשים בסופרמרקט.

יוסף: _____ ?

מוחמד: אני **עובד** פה.

יוסף: _____ ?

מוחמד: אני גר **בירושלים**.

יוסף: _____ ?

מוחמד: אני מקבל **40 ש"ח לשעה**.

2. להשלים מילת יחס

השלימו על, עם, ל, ב, של, את (בנפרד או בנטייה).

אתמול מרים נסעה _____ אבו דאבי. עכשיו היא יושבת
_____ מלון, חושבת _____ המשפחה שלה ודואגת _____ אבא שלה.
היא רוצה לדבר _____ בטלפון, אבל היא לא זוכרת את מספר
הטלפון _____. היא מחפשת _____ ואחרי כמה דקות היא
מתקשרת... .

3. להשלים מילת קישור ועוד, למשל:

כתבו את המילים במקום הנכון.

יותר מדי, פחות מדי, בגלל, משום ש...

לפעמים אנשים מפסיקים לעבוד. לפעמים זה _____
העבודה, ולפעמים זה _____ הם עייפים.

לפעמים אנשים בעולם המודרני עובדים _____ -
הם עובדים 14 - 16 שעות ביממה, אבל לפעמים אנשים
עובדים _____ ואין להם מספיק כסף.

4. קלוז עם אוצר מילים -

טקסט שבו התלמידים יצטרכו להשלים מילים נתונות
שנלמדו.

בוחן "אל העברית", חלק ב' יחידות 1 - 3

שם: _____

א. כתבו את הפעלים בעתיד.

1. יוסף, אני מבקש ש _____ (לקרוא) את הסיפור שלי.

2. חנה, אני מאחלת לך ש _____ (לצחוק) כל החיים.

3. מחר הילדים _____ (לקרוא) ספר, וגם _____ (לכתוב) סיפור.

4. שרה חולה, ולכן היא _____ (לשכב) מחר במיטה.

5. אני _____ (לחשוב) על הבעיה מחר, כי עכשיו אין לי כוח למחשבות.

6. מחר הוא לא _____ (ללבוש) בגדים מלוכלכים.

7. יצחק, אתה _____ (לשמוע) קונצרט מחר?

8. בנות, אתן _____ (לדאוג) לי?

9. הם _____ (ללמוד) למבחן?

ב. כתבו סיפור בנושא **אחד**:

"עוד מעט נעבוד". כתבו מה יעשו תלמידי הכיתה אחרי הקורס.

השתמשו בכל הפעלים: לעבוד, לשיר, לפגוש, לצחוק, ללמוד, לשאול, לדאוג, לשכוח.

שימו קו מתחת לפעלים.

ג. השלימו את המילים במקום הנכון:

**מסורת, הבטחה, בריאות, אמיתי, חיובי, סוף, מקיים,
לחזור, מדוע, אמצע**

אם צריך – אתם יכולים לשנות את המילה (מזכר לנקבה, משם פועל לפועל, מיחיד לרבים)

בתורה מספרים על הרבה אנשים. איש אחד הוא אברהם. לפי ה _____ היהודית הוא האבא של כל היהודים. בהתחלה לא היו לאברהם ולשרה (האישה שלו) ילדים, והם היו עצובים מאוד.

הם חיו ב _____ מדבר, בלי שכנים. יום אחד באו אליהם שלושה אנשים, שאמרו לאברהם: בשנה הבאה יהיה לך ילד. ילד _____! ואנחנו _____ לפה כדי לראות. אנחנו יודעים שאתה זקן, אבל,

אל תדאג, אנחנו תמיד _____ את ה _____ שלנו. ועד אז, אתה צריך לחשוב רק מחשבות _____ ולא לחשוב על דברים רעים.

ולשמור על ה _____ שלך, לאכול טוב, לעשות ספורט. שרה הייתה במטבח וצחקה. _____ היא צחקה? ומה היה ב _____? אחרי שנה נולד יצחק.

ד. כתבו סיפור עם 4 מהמילים:

אפשרות, חילוני, רחוק, מלוכלך, חיובי, עיתון, מבטיח

יחידה 4 – חיים "חכמים"

נושאים לשוניים:

פעל עי"ו עתיד

שמות פעולה פעל שלמים ועי"ו

המבנה כמו ... כך גם...

תנאי קיים בעתיד

נושאי תוכן:

ערב איידול

בית "חכם"

עיר "חכמה"

נושאים לדיונים:

בית חולים עתידני, בית "חכם", עיר "חכמה"

מה יעשו האנשים בעולם המודרני?

מיומנויות למידה:

פרזנטציה

עבודה עם מחוון

מפת היחידה:

ה נושא	רצף ההוראה
הקניית אוצר מילים	• הקניית חלק מאוצר המילים של היחידה
פעל עי"ו עתיד	• הקנייה בעל פה • תרגיל זוגות • תרגול טכני בעמ' 47 - 48 • תרגילים א'-ב' • משחק "החלום שלי"
שמות פעולה	• הקנייה בעל פה • תרגול בעמ' 49
פועל פועל ושמות	• קריאת הקטע המציג בעמ' 46 • המשך הסיפור בעמ' 48 • קריאת המודעה בפייסבוק בעמ' 48
פועל פועל ושמות	• קריאת הטקסט "בית חולים מודרני" בעמ' 50 + שאלות

ה נושא	רצף ההוראה
דיון	• דיון על בית החולים המודרני
מילת היחס ב' בנטייה	• הקנייה בעל פה • תרגיל בעמ' 51
כמו ש... כך גם...	• קריאת הטקסט "בית חכם" בעמ' 52 • קריאת הטקסט "עיר חכמה" בעמ' 53 • הקניית המבנה כמו ש... כך גם...
סיכום הנושא	• כתיבת סיכום - החיים בעולם "חכם" • פרזנטציה - החיים בעולם חכם
משפטי תנאי קיים בעתיד	• הקנייה • תרגול בעמ' 55 - 56
חזרה	• עמ' 57 - 58

א'. הקניית אוצר מילים

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. הקניית פעל עי"ו עתיד

הקניית הגזרה תיעשה כמו כל הגזרות הקודמות, על פי נושא תוכן המעניין את התלמידים. צריך להקנות את שלושת סוגי הפעלים - על פי מה שיש בטבלה.

אפשר להתחיל עם הפועל לבוא ולקשור לבדיקת נוכחות. המורה אומר: בואו נראה מי בא היום? ומי יבוא מחר? אני אבוא מחר. כל התלמידים אומרים אני אבוא / אני לא אבוא...

כמובן שמתחילים לבנות את הטבלה. עוברים לפועל לגור - איפה הם גרו עד עכשיו, איפה הם גרים היום, ואיפה הם רוצים לגור ואיפה לא יגורו.

עם הפועל לשיר - מתי הם שרו, אם אוהבים לשיר, מתי ישירו / לא ישירו.

ג'. תרגיל זוגות

לומר להם שאתם רוצים לדעת עליהם כמה דברים:
לאן תטוסו בקיץ?
מתי תשירו?
מתי תבואו מחר לשיעור?
התלמידים ישאלו את חבריהם וידווחו לכיתה בהמרת הגוף.

ד'. תרגול טכני

עמ' 47 - 48 תרגילים א'-ב'

ה'. משחק - בחלום שלי

כל תלמיד כותב על פתק מה יעשה בחלום - לאן יטוס, באיזו שעה יקום וכו' - הכול עם פעלים שנלמדו ביחידות הקודמות וביחידה זו - אפעול, אפעל ופעל עי"ו. לשם כך כדאי שהפעלים יהיו כתובים בצד הלוח בצורת שם הפועל. אחרי שמסיימים לכתוב - אוספים את הפתקים והמורה קורא והכיתה מנחשת של מי החלום.

מדגימים עם דוגמה אחת או שתיים - מה אותו תלמיד יעשה אם החלום יתגשם, או מה הוא לא יעשה.

ו'. הקניית שמות פעולה

אחרי קריאת החלומות אומרים שאם מישהו טס אומרים לו "טיסה נעימה",

ואם מישהו יודע לשיר יפה אז ה... (שירה) שלו טובה,

ואם מישהו רץ הרבה אולי הוא אוהב את ה... (ריצה),

ואם אני פוגש מישהו אז זאת... (פגישה),

וכך ממשיכים עם שמות הפעולה:

רכיבה, כתיבה, קריאה, אכילה, נהיגה, חגיגה, ישיבה שמיעה

צריך להזהיר את התלמידים שזה לא עובד בכל פועל!

אפשר להשתמש ברשימת הפעלים שעל הלוח, בה השתמשנו בתרגיל הקודם, ולכתוב את שמות הפעולה שיש לכל שם פועל.

אפשר להכין דף עבודה עם כל הפעלים שנלמדו ושהתלמידים יכתבו את שמות הפועל ואת שמות הפעולה – במקרים שיש. פותרים את תרגיל א' בעמ' 49.

ז'. קריאת הקטע המציג

קוראים את הקטע המציג בעמ' 46 קריאה עצמאית עם השאלה המנחה: מה באסל יעשה?

אחרי הקריאה התלמידים יאמרו:

הוא יטוס למצרים לערב איידול, הוא ישיר שם, הוא יגור במלון, הוא ימצא ליצחק את השוקולד שהוא אוהב, הוא ימסור ד"ש לשופטים.

שואלים: מתי הוא יטוס? מתי הטיסה שלו? הטיסה שלו מחר.

שואלים: איך הוא שר? איך השירה שלו? השירה שלו טובה.

אפשר להציג סרטון של ערב איידול. למשל:

<https://www.youtube.com/watch?v=Li1TmU6dFqs>

ח'. המשך הסיפור

אומרים: באסל השתף בערב איידול. ומה קרה? קוראים בעמ' 48 תרגיל ב'.

התלמידים פותרים לבד.

ט'. מודעה בפייסבוק

קוראים את המודעה בעמ' 48 – מה אפשר לעשות במצרים (מי היה במצרים? לא כל כך פופולרי לאחרונה, אבל אולי בכל זאת מישהו ביקר שם). תוך כדי קריאה כותבים על הלוח את הפעלים הבאים:

לנוח	לחלום	לקום מאוחר	לרוץ ליד הים
לרכוב על אופניים	לטוס ברחפן	לרקוד	לשמוע מוסיקה

מדמיינים שגם הם עומדים לטוס למצרים – מה הם יעשו אם? מספרים לחבר. משתמשים בפעלים הנ"ל, בעתיד.

י'. קריאת הטקסט "בית חולים מודרני" בעמ' 50

מהו רחפן? אפשר להראות להם תמונה ולהסביר איפה יש רחפנים.

רחפן הוא חלק מהעולם החדש, המודרני. איך יהיו החיים בעולם המודרני?

איך יהיו בתי חולים בעולם המודרני (ואיך הם היום...)? מה יהיה? מה לא יהיה?

חשוב לחשוב על העתיד, כי הוא יהיה שונה מההווה. יהיו שינויים. מקצועות ייכחדו, מקצועות חדשים "ייולדו". למה זה חשוב לכל אחד? כי מקצועות ייכחדו ומקצועות חדשים "ייולדו".

מבקשים מהתלמידים לקרוא את הפסקה הראשונה ולומר מה יהיה בבית חולים מודרני.

יהיו מחשבים.

מהם סוגי המחשבים? צריך למצוא את התשובה במהירות. (תרגיל חשוב של סריקה)

מחשב "רופא", מחשב "מלצר", מחשב "מנוחה"

מה יעשה כל מחשב?

מחשב "רופא" יבוא לחדר של החולים ויבדוק אותם, הוא יכתוב מה יש לחולים ומה הם צריכים,

מחשב "מלצר" יבוא לחדר וישאל את החולים מה הם רוצים לאכול בארוחת הצהריים, הוא יכתוב מה הם רוצים וימסור את ההזמנה למטבח,

מחשב "מנוחה" יסגור את הווילונות ואחרי שעה יפתח אותם

מה אתם חושבים על בית החולים הזה? אם אתם צריכים ללכת לבית חולים – לאיזה בית חולים אתם רוצים ללכת – לבית חולים מודרני או לבית חולים רגיל (של היום)? (רובם יגידו שהם רוצים בית חולים רגיל...)

מה טוב בבית חולים מודרני ומה לא? מה יש בו ומה אין בו?

עורכים דיון.

תוך כדי דיון ושיחה משתמשים במילת היחס ב' בנטייה: מה יש בו (בבית החולים) ומה אין בו? אומרים לתלמידים שילמדו על כך בהמשך.

כותבים תשובות לשאלות בעמ' 50.

י"ב. מילת היחס ב' בנטייה

הערה למורים:
מילת היחס ב' משמשת בשני שימושים שונים:
במשמעות של "בתוך" (נמצא ב, שוכב ב)
כמילת יחס מוצרכת (מתאהב ב, נוגע ב).
בהקנייה מתחילים במשמעות הראשונה.

מקנים את מילת היחס. שואלים: מה יהיה בבית החולים?
מה יהיה בו? התלמידים יענו תוך שימוש במילה "בו":

יהיו בו מחשבים. יהיו בו חולים...

וכותבים על הלוח.

הוא

בו

ומה יהיה בקפיטריה של בית החולים המודרני? מה יהיה בה? יהיה בה אוכל אמיתי? התלמידים יאמרו מה יהיה בה, תוך שימוש במילה "בה".

כותבים על הלוח.

הוא היא

בו בה

ומה יהיה בחדרים של החולים? מה יהיה בהם? יהיו בהם מיטות, טלוויזיות וכו'.
כותבים על הלוח:

הם

בהם

הוא היא

בו בה

אומרים: אז תחשבו שאנחנו עכשיו בבית חולים כזה. מי משתמש במחשבים?
והמחשבים נוגעים באנשים?

קוראים את הטקסט בעמ' 51 "בית חולים מיוחד", ומשלימים את מילת היחס ב' בנטייה. בטקסט מופיעות רק ההטיות שנלמדו.

משלימים את ההטיות בצורה טכנית. אומרים לתלמידים שהמילה ב' היא כמו ל':
לי - בי, לך - בד... .

י"ג. קריאת הטקסט "בית חכם" בעמ' 52

אומרים: כמו שיש בית חולים חכם כך גם יש בית חכם. מה אתם חושבים, מה זה בית חכם? מה יש בו ומה אין בו?
קוראים את הטקסט עם שאלות לפיתוח היצירתיות והחשיבה: איך הוא יודע שהחלב נגמר? (יש חיישנים במקרר) איך הוא יודע שאנחנו לא מרגישים טוב (יש חיישנים בשירותים, במברשת השיניים) איך הוא יודע שקמנו? (יש חיישנים במיטה, בכל חדר)

עורכים שיחה בין מוסא שגר בבית חכם ובין רמי שגר בבית רגיל. מוסא מנסה לשכנע את רמי לקנות גם הוא בית חכם כי הבית יעשה את כל הדברים, ורמי? מה הוא יעשה? גם את זה מוסא אומר לו.

מכאן יתחיל דיון האם הם רוצים לגור בבית חכם או בבית רגיל (רובם יגידו שלא), ומה יעשה האדם כאשר המחשבים יעשו הכול - שאלת חשיבה ושאלה פילוסופית.

י"ד. קריאת הטקסט "עיר חכמה" והקניית המבנה "כמו ש... כך גם..."

אומרים: עכשיו תדמיינו מה יהיה בעיר חכמה. מה יהיה כמו בבית חכם ומה לא?

מבקשים מהתלמידים לקרוא את שתי הפסקות הראשונות עם השאלה מהי עיר חכמה, בעמ' 53.

שומעים את התשובות ושולחים אותם לקרוא את ההמשך, עם השאלה: מה בעיר החכמה יהיה כמו בבית החכם? על כמה דברים מספרים בטקסט? שיענו על השאלה הזאת במהירות.

מהם הדברים שבעיר יהיה כמו בבית? שיכתבו בטבלה:

בעיר החכמה	בבית החכם

כותבים בטבלה שעל הלוח את כל הדברים, לפי הדוגמה:

בעיר החכמה	בבית החכם
החיישנים מוסרים מתי פחי האשפה מלאים	החיישן מוסר מתי פח האשפה מלא
המחשבים בודקים איפה יש הרבה אנשים ואיפה מעט	החיישן בודק איפה אנחנו בכל רגע

מה מבינים מהטבלה?

התלמידים אומרים מה הם מבינים, ותוך כדי השיחה מציעים להם להשתמש במבנה "כמו ש... כך גם...".

מסבירים את השימוש במבנה ומנסים אותו על תוכן אחר, למשל מורים ותלמידים.

ט"ו. החיים בעולם "חכם" עמ' 54

התלמידים יכתבו סיכום של כל מה שעסקנו בו לגבי החיים בעולם המודרני, או סיפור דמיוני או סיפור מתח.

ט"ז. פרזנטציה

כל זוג יכין פרזנטציה - עדיף מלווה בתמונות - על החיים בעולם חכם.

הפרזנטציה צריכה לכלול שיחה בין שני אנשים, כך שיהיה ברור למאזינים מה דעתו של כל אחד על החיים בעולם החכם - אם הוא חושב שזה טוב או לא.

השיחה צריכה לתאר איך יהיו החיים בעולם החכם, תוך שהיא כוללת שני דברים שנלמדו בכיתה (בית, עיר, בית חולים) ודבר נוסף.

כל אחד צריך לדבר לפחות 2.5 דקות.

את הפרזנטציה יש להגיש כשהיא כתובה במחשב לבדיקת המורה, עד תאריך...

מסמך וורד - יישור לשני הצדדים, גופן דוד, גודל 12, רווח של שורה וחצי.

אם לתלמידים אין מחשבים - אפשר לבקש שיכתבו בכתב יד.

כדאי לתת לתלמידים מחוון לבדיקה עצמית. כך הם יראו מה המורה יבדוק וידעו זאת מראש.

באותו המחוון אפשר להשתמש למתן ציון בהצגת הפרזנטציה (אחרי שסימנו כמה נקודות "שווה" כל סעיף). כמובן שצריך להוסיף כאן את הפרמטרים של הצגת הפרזנטציה, כגון קשר עין, עמידה בטוחה ומכבדת, שטף דיבור, שפה תקנית.

אפשר לתת אותו גם לתלמידים, שימלאו אחרי שיציגו. מעניין לראות איך הם מעריכים את עצמם ביחס למה שהמורה מעריך. כדאי לעשות על כך שיחה.

מחווין _____ - החיים בעולם חכם
 שם: _____
 הכנה:

הנושא	ניקוד	הערכת התלמיד	הערכת המורה
האם כתבנו שיחה?	5		
האם דיברנו על שני דברים שלמדנו בכיתה?	10		
האם דיברנו על משהו שלא למדנו בכיתה?	10		
האם כל אחד אומר מה דעתו?	5		
האם שלחנו למורה בזמן?	10		

הצגה:

האם דיברתי 2.5 דקות?	10		
האם העברית הייתה בסדר?	20		
האם עמדתי בצורה מכבדת?	5		
האם יצרתי קשר עין?	5		
האם דיברתי בשטף?	20		

סה"כ: _____
 הערות:

כמו כן, כדאי לתת לתלמידים שמאזינים משימת האזנה, לחיזוק ההקשבה. עליהם לכתוב שאלה לכל אחד מהמציגים, שאלת הבהרה או שאלה בעקבות משהו שנאמר. כמובן שהשאלות שכל אחד כותב צריכות להיות שונות זו מזו (אי אפשר, למשל, לשאול כל מציג מה הוא חושב על בית חכם). את כל השאלות מגישים למורה.

המורה יכול בהזדמנות הזאת, או בפרזנטציה הבאה, לאסוף את השאלות, ולהכין מהן רשימת שאלות אישית לכל תלמיד, או לחלופין, לבחור את השאלות הכי טובות מבין כל השאלות.

השאלות יינתנו לתלמידים, כהמשך לעבודה על הפרזנטציות.

י"ז. תנאי קיים בעתיד

עכשיו אנחנו יודעים איך יהיו החיים בעתיד. יהיו הרבה מחשבים והם יעבדו, ישימו את הדברים במקום, ינהגו במכונית, יבדקו מה מזג האוויר, ישלחו לנו מונית... אבל... מה יהיה אם החיישנים לא יעבדו והמחשבים לא יעבדו?

מי ינהג במכונית? באוטובוס?

מי יזרוק את הזבל?

מבקשים מהתלמידים שישאלו שאלות נוספות וגם שיענו עליהן. כותבים על הלוח, ולמשל:

מה יהיה אם המחשבים לא יעבדו? מי ינהג במכונית? מי יזרוק את הזבל? איך הילדים ילמדו?

אם המחשבים לא יעבדו - יהיה בלגן, כל המכוניות יעמדו בכביש, ואנשים יכעסו...
אם המחשבים לא יעבדו - אנשים לא ישלחו מיילים, אלא מכתבים ויכעסו על הדואר...
אם המחשבים לא יעבדו - הילדים לא ילמדו, כי המורים לא יבואו לבית הספר...

מציפים את המבנה:

אם + משפט בעתיד + משפט בעתיד

מביאים דוגמות מהחיים שלהם:

אם לא תלמדו - לא תעבדו בעבודה טובה
אם תלמדו - תעבדו בעבודה טובה
אם תעבדו במקום טוב - תהיה לכם משכורת טובה

משלימים את המשפטים בעמ' 55 - 56 תרגילים א' ג'
(בתרגיל ג' כתוב בהוראה יוסף במקום יצחק).

י"ח. חזרה

בעמ' 57 "ביום ההולדת", תרגיל פועל - צריך לקרוא קודם בלי להשלים את החסר - רק כדי להבין.

1. עמ' 57 "טיול בסינ" הוא תרגיל מילות יחס.

חשוב: קונה ב... ולא קונה מ... מתגעגע אל ולא מתגעגע על.

2. עמ' 58 "בטיול בהודו" מתרגל מילות קישור.

3. עמ' 58 "סיפור מהתנ"ך" הוא תרגיל קלוז.

תרגילי קלוז תמיד קשים. כדאי לעשות הכנה:

לבדוק שהם מכירים את כל המילים שבמחסן המילים.

לקרוא את הסיפור בלי להשלים את המילים החסרות.

יחידה 5 – כשנהיה גדולים

נושאים לשוניים:

פעל ל"י עתיד

משפט שמני עם שייכות בעתיד

מילת היחס "בגלל" בנטייה

שמות מקצועות בעברית

נושאי תוכן:

בחירת מקצוע

נושאים לדיונים:

איך בוחרים מקצוע?

האם כל אחד יכול לעבוד בכל מקצוע?

האם ללמוד מקצוע או לחפש עבודה?

מיומנויות למידה:

כתיבת טיעון

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
הקניית אוצר מילים	<ul style="list-style-type: none">הקניית חלק מאוצר המילים של היחידה, ובעיקר של בעלי מקצוע
פעל ל"י בעתיד	<ul style="list-style-type: none">הקנייהתרגיל זוגות בעמ' 61קריאת הקטע המציג בעמ' 60מבדק קריאה על הטקסטתרגול טכני בעמ' 61 תרגילים ב'-ג'
בחירת עתיד	<ul style="list-style-type: none">שיחה – האם הם יודעים מה הם רוצים להיותקריאת הטקסט "כשנהיה גדולים" בעמ' 62דיון בשאלה – לימודים או עבודה?
משפט שמני עם שייכות בעתיד	<ul style="list-style-type: none">הקנייהתרגיל בעל פה בספר בעמ' 63האזנה לשיר "תהיה לי אהבה"

<ul style="list-style-type: none"> • כתיבת טיעון • קריאת הטקסט "כיצד בוחרים מקצוע?" בעמ' 64 - 65 + דיון + כתיבת תשובות 	בחירת עתיד - כתיבת טיעון
<ul style="list-style-type: none"> • הקנייה • תרגול בעמ' 65 - 66 • תרגול מילות קישור בעמ' 66 	גם... וגם...
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "פרופ' עתיד" בעמ' 67 	קריאת רשות
<ul style="list-style-type: none"> • הקנייה • תרגול בעמ' 68 	מילת היחס בגלל בנטייה
<ul style="list-style-type: none"> • עמ' 69 - 70 	חזרה

א'. הקניית אוצר מילים

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, מתוך התייחסות מיוחדת לשמותיהם של בעלי מקצוע, המופיעים ביחידה:

אדריכל, איש עסקים, זמר, חשמלאי, ספורטאי, קבלן, ראש ממשלה, שחקן, שר, מורה וכל מקצוע אחר שהתלמידים מכירים

ב'. הקניית פעלי ל"י בעתיד

מקנים את פעלי ל"י בעתיד על פי נושאים הקרובים לליבם של התלמידים, למשל:

אם נהיה עכשיו בקניון, מה נשתה? מה נקנה? מה נראה? איפה נהיה בשנת 2050? 2060?

חשוב להתייחס לפועל לעשות כדי לראות למה הפועל מתקשר - מה כן אפשר לצרף לפועל הזה ומה לא. הזדמנות טובה לדבר על משלבים בשפה (למשל, איך מדברים עם הבוס או מנהל ואיך מדברים עם עמיתים לעבודה).

ומאידך - לשאול "מה עושים?" כשבתשובה משתמשים בפועל אחר.

לעשות חיים / את הודו / קפה / מבחן / קורס / שיעורי בית / קניות / טסט / פרסה - לתקן אותם לפי מה שהתלמידים נוהגים להגיד. כמובן שעושים טבלה על הלוח.

ג'. תרגיל זוגות

לפי השאלות בעמ' 61 או שאלות אחרות. לשמוע במליאה את כולם, משפט אחד / שניים.

ד'. קריאת הקטע המציג בעמ' 60

שאלה מנחה: מה יהיה כל אחד מהסטודנטים, ולמה? אחרי השיחה - לקרוא לתלמידים, לתת להם זמן להתאמן ולבחון אותם במבחן קריאה.

ה'. תרגול טכני

עושים את התרגילים בעמ' 61 תרגילים ב'-ג'

ו'. בחירת מקצוע - הפן האישי

האם הם יודעים מה הם רוצים להיות? מה הם באמת רוצים להיות - ללא קשר לסיטואציה שלהם בחיים (שאולי מגבילה קצת, ולא חסרות מגבלות...).? האם כל אחד יכול להיות כל דבר שהוא רוצה להיות? (הם יגידו שכן, אבל אפשר להראות להם שיש קשיים אובייקטיביים, ועובדה שלא כל אחד עושה מה שהוא רוצה).

קוראים את הטקסט "כשנהיה גדולים" בעמ' 62 ונותנים לתלמידים לענות על השאלות. הטבלה חשובה מאוד מכיוון שהיא דורשת מהם להתמקד ולכתוב רק את הדברים הרלוונטיים, וזה לא תמיד פשוט.

ז'. דילמה לדיון: האם ללכת ללמוד או לחפש עבודה

זאת דילמה שמאוד מעסיקה צעירים, מכל המגזרים. עורכים דיון, בהתחלה מציפים את הנושא. רושמים על הלוח נקודות בעד כל צד - בעד לימודים, בעד עבודה. בשלב הבא מחלקים את הכיתה לשני חלקים, הצד הימני והצד השמאלי. כל צד מקבל "צד" - בעד לימודים או בעד עבודה.

על כל צד להציג נימוקים לדעה שלו, בכל פעם נימוק אחד. מנצחת הקבוצה שאומרת את הנימוק האחרון. מעודדים את התלמידים להשתמש במבנה שנלמד קודם של תנאי קיים: אם + משפע בעתיד + משפט בעתיד.

ח'. משפט שמני עם שייכות בעתיד

קושרים את הקניית הנושא לנושא התוכן של לימודים או עבודה:

המבנה הזה קשה כי הוא מורכב מהרבה רכיבים, אבל למעשה הוא לא קשה, כי הכול כבר נלמד בנפרד. לכן, כדאי לעבוד עליו בהדרגתיות.

לקחת מקרה שהוזכר בדיון ולשאל:

מה יהיה לו, אם הוא ילמד במכללה?

התלמידים יאמרו: מקצוע, כבוד, עבודה, משכורת טובה (אח"כ)

לרשום את הדברים שיאמרו על הלוח, בשלושה טורים:

תהיה	יהיה
	יהיו
עבודה	מקצוע
משכורת	כבוד

לבקש מהתלמידים שיאמרו משפטים מלאים.

ומה יהיה ל... (שם של סטודנטית). אומרים את הדברים ואז אומרים משפטים מלאים: תהיה לה עבודה.

מציפים את הכלל וכותבים על הלוח.

מתרגלים בספר בעמ' 63. בתרגיל הזה – אם יש סבלנות – אפשר להפוך את המשפטים להווה (עכשיו אתה בבית הספר – מה יש לך? לפי סעיף 2; אתה באוניברסיטה – מה יש לך? לפי סעיף 3 וכו') ולעבר (אתה בן 119 ואתה מספר מה היה לך בכל שלב בחיים, לפי הסעיפים השונים).

ט'. האזנה לשיר "תהיה לי אהבה" של הראל סקעת

ההאזנה לשיר היא אתנחתא קלה. אין צורך שיבינו לעומק את השיר כולו, אלא רק את רוח הדברים. מאזינים לאחד השירים:

השיר "תהיה לי אהבה" של הראל סקעת, מצורף להלן. לא נותנים לתלמידים את המילים. שאלה מנחה: איך מרגיש הבחור בשיר? מה הוא אומר לעצמו?

או

השיר "עוד יהיה לי" של מרגלית צנעני, עם השאלות המנחות:

מה היא רוצה שיהיה לה?

מה אין לה?

מה הבחור כן עושה?

עוד תהיה לי, אהבה כזאת
שתישאר
אהבה כזאת שאין לה פחד

עוד תהיה לי אהבה
שנים אני חיכיתי
בין כל הנשמות
וכל האלוהים
עוד תהיה לי אהבה שנים שלא
ראיתי
איך אני ממתין
בין כל האנשים
ששורפים חיים שלמים
והיא תבוא אלי...

תהיה לי אהבה
מילים: הראל סקעת ונועם
חורב
לחן: יהל דורון וגיא
מנטש

עוד תהיה לי אהבה
כזאת שלא הכרתי
סלחתי לכאב התפייסתי עם
הזמן
התקווה האבודה עליה
התעקשתי
גמרה אותי לאט
עמדתי בצד
בלי לדעת לאן
עוד תהיה לי אהבה
שאלך רק אחריה
שלם ומטורף
מחיים של המתנה
היא תפשיט אותי לאט כשאגיע
עד אליה
מכל החרטה

לחוד אך לא לבד
והיא תבוא אלי
אחרי שכבר חשבתי לוותר
כן יום אחד אולי

י"ג. כתיבת טיעון

חוזרים לשאלה: עבודה או לימודים?
מבקשים מהתלמידים לכתוב נימוקים בעד עבודה או בעד לימודים, ועורכים מעין די-בייט:
תלמיד אחד אומר נימוק בעד עבודה, ותלמיד אחר אומר נימוק בעד לימודים.
אחרי זה מבקשים שיחשבו מה עדיף, ושיסבירו למה. שיאמרו: "אני חושב ש...".
אחר כך כותבים חיבור קצר המתייחס לנושא: לימודים או עבודה?
מסבירים להם את מבנה הטיעון:

פתיחה המציגה את הנושא –
מבלי להביע עמדה
הדעה שלי
נימוק לדעה שלי
נימוק נוסף לדעה שלי
מסקנה

כותבים אתם ביחד את הפתיחה. למשל:

הרבה אנשים צעירים חושבים מה לעשות אחרי סיום הלימודים בבית הספר: ללכת לעבוד או ללמוד במכללה או באוניברסיטה? מי שהולך לעבוד מרוויח כסף, אבל אין לו מקצוע, ומי שהולך ללמוד – לומד מקצוע, אבל הוא לא יכול לעבוד ולהרוויח כסף בזמן הלימודים. אני חושב ש...

מבקשים מהם להמשיך בעצמם. עליהם לכתוב מה הם חושבים ואחר כך לנמק את דעתם. הם צריכים לדעת שבכל פסקה יהיה נימוק אחד.

בשלב הזה לא נבקש מהם לכתוב מסקנה.

י"ד. קריאת הטקסט "כיצד בוחרים מקצוע?" בעמ' 64

לפני הקריאה: דיברנו על לימודים ועל עבודה, אבל כולם צריכים לחשוב מה ללמוד או במה לעבוד. בואו נקרא את הטקסט ונראה איך בוחרים מקצוע.

זהו, הפעם ללא הכנה נוספת כדי לא "לגנוב" לטקסט את ההצגה.

להלן הטקסט עם השאלות המנחות.

כיצד בוחרים מקצוע?

שואלים מה הבעיה המוצגת בהתחלה (בשתי הפסקות הראשונות)?

בעצם יש כמה בעיות. מה הבעיות?

ילדים בוחרים כל יום מה יהיו כשהיו גדולים. יום אחד הם רוצים להיות שחקני כדורגל ולהיות מפורסמים כמו מסי, וביום אחר הם רוצים להיות קבלנים ולבנות הרבה בתים.

ואז, פתאום, הם גדולים, והם צריכים להחליט באמת מה הם רוצים להיות ואיזה מקצוע הם רוצים ללמוד. פעם זה היה קל. אם אבא היה קבלן, גם הבן שלו היה קבלן. אם אבא היה מורה, גם הבן שלו היה מורה. אבל היום זה לא כך. היום קשה מאוד לבחור מקצוע, מפני שיש הרבה מקצועות, וגם משום שהילדים כבר לא לומדים את המקצוע מאבא, אלא בבית הספר, במכללה או באוניברסיטה.

התשובה המצופה:

היום כל אחד צריך לבחור את המקצוע שלו בעצמו.

יש הרבה מקצועות.

לומדים את המקצוע בבית הספר, במכללה או באוניברסיטה.

בודקים הבנה: כל בעיה, למה היא בעיה ולמה זאת בעיה היום.

בודקים מה זה "זה" בשורה 4 ומה זה "כך" בשורה 5.

ממשיכים:

אז איך בוחרים?

ואיך אומרים "איך" בטקסט?

כיצד בוחרים היום מקצוע? יש כמה דרכים לבחירת מקצוע. דרך אחת היא לבדוק באיזה מקצוע יש עבודה. הדרך הזאת מסוכנת, כי מי שהולך ללמוד - רוצה גם לעבוד. אולי היום יש עבודה במקצוע הזה - אבל אולי לא תהיה בעוד כמה שנים.

דרך אחרת היא לבדוק כמה כסף מרוויחים אם עובדים במקצוע הזה. חשוב מאוד לבדוק כמה כסף מרוויחים, כי אנחנו צריכים כסף. הבעיה היא שאם אנחנו עובדים במקצוע רק בגלל הכסף ולא מפני שאנחנו אוהבים את העבודה שלנו - אנחנו לא נהיה עובדים חיוביים.

יש אנשים שבוחרים את המקצוע שלהם לפי מה שהם אוהבים. הבעיה היא שאם אנחנו בוחרים מקצוע רק לפי מה שאנחנו אוהבים, ולא בודקים אם גם מרוויחים בו כסף - זאת בחירה נוחה ואולי אפילו נמצא עבודה, אבל נחיה עם ההורים כל החיים...

התשובה המצופה:

הדרכים לבחירת מקצוע:

1. לבדוק באיזו עבודה יש עבודה

2. לבדוק באיזו עבודה מרוויחים כסף

3. לפי מה שאוהבים

בכל דרך בודקים מה היתרון ומה החיסרון. למה כדאי / לא כדאי.

ממשיכים:

יש עוד דרך לבחור מקצוע. מהי?

ויש אנשים שלא בוחרים ולא מתכננים. יש אנשים שעושים מבחן פסיכומטרי (امتحان بسيخومتري), ולפי הציון הם חושבים איפה הם יכולים ללמוד. הם ילמדו את המקצוע גם אם הוא יהיה משעמם.

לא לבחור אלא לעשות מבחן פסיכומטרי. המבחן יבחר את המקצוע שלי.

ממשיכים:

אז מה הכי טוב?

כיום יש הרבה אי ודאות בבחירת מקצוע, משום שיש הרבה אפשרויות, אבל אולי אפשר לבחור מקצוע שגם אוהבים וגם מרוויחים בו כסף?

התשובה המצופה:

לבחור מקצוע שגם אוהבים וגם מרוויחים בו כסף. יש כאן הטרמה למבנה "גם... וגם..."

האם יש דבר כזה?

אם לא – מה עדיף?

עבודה שלא אוהבים עם משכורת או עבודה שאוהבים בלי משכורת?

האם יש עוד שיקולים לבחירת מקצוע?

ט"ו. דיון בעקבות הטקסט

ממשיכים בדיון. אפשר במליאה או בשלישיות. אם עורכים את הדיון בשלישיות עורכים שיחת סיכום במליאה – מה החלטתם – איך הכי טוב לבחור מקצוע? האם כולם – מבין החברים בדיון – חושבים כך?

ט"ז. כתיבה

כותבים תשובות לשאלות בעמ' 64 – 65.

י"ז. תרגול המבנה "גם... וגם..."

בעמ' 65 – 66. לא נדרשת כאן הקנייה מרובה. לתרגיל הזה מצרפים את תרגיל מילות הקישור בעמ' 66.

י"ח. הטקסט "פרופ' עתיד"

אפשר לתת את הטקסט "פרופ' עתיד" בעמ' 67 לקריאה עצמאית בכיתה או לעבודת בית.

י"ט. מילת היחס "בגלל"

מקנים את מילת היחס.

מתרגלים בעמ' 68.

מאזינים לשיר של אריק איינשטיין "בגללך", עם שאלות מנחות:

מי שר למי? למה? מה הוא רוצה? איך החיים שלו עכשיו? למה?

נותנים לתלמידים לחבר דיאלוגים נוספים כמו מס' 1 ו-2 בספר, בו צד אחד כועס על הצד האחר ואומר לו מה קורה בגללו.

אם קשה להם לחשוב על מצבים בעצמם - אפשר להציע להם. מציגים את הדיאלוגים בכיתה.

משימת האזנה לשאר התלמידים בזמן הצפייה בדיאלוגים: מי כועס על מי ולמה?

אפשר להאזין לשיר "בגללי או בגללו" של שובבי ציון.

בגללך

אריק איינשטיין

מילים: מיכה שטרית | לחן: ארקדי דוכין

קוסם שולף שפן

כמו מלצר שעורך שולחן

אוהב אותך, אוהב אותך

אוהב אותך

כמתאבד שקופץ ממגדל

כמו אסטרונוט אבוד בחלל

אוהב אותך, אוהב אותך

אוהב אותך

כמו קוסם ששולף שפן

כמו מלצר שעורך שולחן

אוהב אותך, אוהב אותך

אוהב אותך

מאבד את שיווי המשקל

מאבד את עצמי ובכלל

אוהב אותך, אוהב אותך

אוהב אותך

בגללך לילה לא לילה

איך בגללך -

אני למטה, למעלה

איך בגללך -

כלום לא הולך

כ'. חזרה וסיכום יחידות 1 - 5

בחמש היחידות הראשונות עסקנו בחיים העתידיים ואיך להתכונן אליהם מבחינת בחירת מקצוע. בחמש היחידות הבאות נעסוק במקצועות שונים.

כדאי לערוך חזרה על מה שנלמד:

"פוסט בפייסבוק", תרגיל שהוא חזרה על פועל, בעמ' 69, כולל המרות. אפשר לבקש מהתלמידים להוסיף עוד שתי דוגמות.

"שאלון לבחירת מקצוע", גם כן חזרה על פועל, בעמ' 70. חזרה על אוצר מילים בכל דרך משחקית / תרגולית אפשרית.

יחידה 6 - בבנק

נושאים לשוניים:

פיעל (שלמים, ל"י ומרובעים) עתיד
 הפועל "נתן" בעבר ובעתיד
 אוצר מילים שקשור לכסף, בנק

נושאי תוכן:

בבנק

נושאים לדיונים:

מהו בנק ומה מטרותיו
 האם בנק זמן יכול "לעבוד" כיום

מיומנויות למידה:

השוואה

מפת היחידה:

ה נושא	רצף ההוראה
פעל ל"י בעתיד	• הקנייה בעל פה
הפעלים "לקחת" ו"לתת"	• הקנייה דרך סוף הטקסט ובעל פה • תרגול בכתב בעמ' 77 "תרגיל" • בנק הזמן
כתיבת טיעון	• האם הרעיון של בנק הזמן הוא רעיון טוב?
אוצר מילים של בנק	• הקנייה של אוצר מילים דרך שיחות על בנקים • קריאת הדיאלוגים בעמ' 72 - 74 • קריאת הטקסט "הבנק" בעמ' 77 • משחקי תפקידים בעמ' 76 ובעמ' 80 • קריאת רשות - הטקסט "הביטקוין" בעמ' 81 • קריאת רשות - טקסטים מעובדים מאתר "החדשון" • דיון על השימוש בכסף מזומן
חזרה	• בעמ' 80 ו-82

מבחן קריאה	• הדיאלוגים בעמ' 72 - 74
מבחן סיטואציות	• סיטואציות בבנק

פרק זה הוא בעצם הפרק הראשון העוסק בעולם התעסוקה. הפרק הזה עוסק אמנם בבנק, אבל אפשר לתרגל דרכו גם דרכי התבטאות של נותני שירות אחרים.

א'. הקניית העתיד של בניין פיעל

פיעל שלמים, פיעל ל"י, פיעל מרובעים - פעלים, שם פועל ושמות פעולה
מקנים את הנ"ל על פי נושאים רלוונטיים לכיתה.
מתרגלים בעמ' 75 תרגילים א'-ג'.

ב'. קריאת הטקסטים בנושא הבנק

מדברים על נושא הבנקים כדי להקנות אוצר מילים וגם כדי לפתח מודעות (צמצום סניפים - למה זה קורה, מי מרוויח ומי עשוי להיפגע, חוק המזומן - למה טוב ולמה לא)

קוראים את הטקסטים המציגים בעמ' 72 - 74. בכל טקסט שואלים לפני הקריאה מה הלקוח (רינה / יוסף / נעים וכו') רוצה, ומה הפקיד/ה עונה.

אחרי שמסיימים אומרים את כל הדברים שעושים בבנק. שואלים: יש עוד דברים שעושים בבנק? מי הולך היום לבנק? למה כבר לא כל כך צריך בנקים היום? מה עושים? מקנים את המילה אפליקציה - יישומון ואת המילה עדכון ולעדכן.

ג'. הבנק

מהו בנק? לבדוק עם התלמידים אם יודעים מהו בנק. קוראים את הטקסט שלהלן, שהוא תיקון לטקסט שבספר:

הבנק

הבנק הוא מוסד חשוב מאוד

מהו בנק?

הבנק הוא מוסד פיננסי (مؤسسة مالية), שמקבל כסף מאנשים שיש להם כסף ולא צריכים אותו ברגע זה, ונותן אותו לאנשים שכן צריכים כסף.

הוא "מוכר" ו"קונה" כסף. הוא קונה אותו במחיר נמוך ומוכר אותו במחיר גבוה. הכסף שהוא נותן והכסף שהוא מקבל – זאת הריבית. הבנקים הראשונים היו באירופה לפני מאות שנים. הם היו פשוטים מאוד ושונים מהבנקים של היום. הם היו על ספסלים (مقعد) בשוק, והכסף היה כסף אמיתי – שטרות ומטבעות. הבנק לא העביר כסף מאדם לאדם. הוא רק החליף כסף בכסף.

אבל מאז הבנקים עברו שינוי. היום במקום ספסלים יש מחשבים, ובמקום שטרות ומטבעות יש רק מספרים. היום אפשר לשלוח כסף לכל מקום בעולם (כמעט), דרך האינטרנט. ומה יהיה בעתיד? הבנקים יעשו הכול דרך האפליקציות. הם ייתנו לאנשים הלוואות, וייקחו מהם ריבית ועמלות, והאנשים לא ידברו עם הפקידים.

בעקבות הטקסט משוחחים על מהותו של הבנק: הבנק הוא מוסד שכל מטרתו היא להרוויח כסף. הוא אינו נותן כסף / הלוואה, אלא מוכר לנו אותו תמורת כסף יקר – ריבית.

כמו כן משוחחים על איסור לקיחת ריבית אצל המוסלמים וכיצד עוקפים איסור זה בימינו.

מתחילים במיומנות של השוואה – ממלאים את הטבלות, אבל לא אומרים משפטי השוואה. המטרה היא לכתוב בקיצור, ורק את הדברים הנדרשים.

ד'. הפעלים "לקחת" ו"לתת" בזמן עתיד

מתרגלים את הפעלים בעקבות הפסקה האחרונה בטקסט שלעיל. חשוב להדגיש מה לוקחים, בדומה לפועל לעשות. לא לוקחים תואר (אלא מקבלים), לא לוקחים מילים (אלא לומדים אותן) וכו'.

מתרגלים בעמ' 77 ומקשרים לנושא הבא.

ה'. בנק הזמן

שואלים את התלמידים אם הם מכירים עוד סוגי בנקים, כמו למשל בנק הדם.

שואלים אותם אם הם יודעים מה זה בנק זמן. הם כנראה לא יכירו, ולכן מבקשים מהם לקרוא בעצמם את הקטע שבעמ' 78 ומשוחחים על הרעיון.

אפשר לבדוק בכיתה - איזו שעה כל אחד ייתן לבנק הזמן ואיזו שעה הוא ירצה לקבל בתמורה. רואים שאפילו בקבוצה קטנה זה יכול לעבוד.

שואלים אותם מה דעתם על כך? - טוב / לא טוב,

האם זה מזכיר להם משהו? - התקופה לפני שהיה כסף

אז למה בכל זאת זה עובד? איפה דבר כזה יכול לעבוד? - בשכונה / בכפר

אם כך, האם זה רעיון טוב או לא?

על הלוח עושים רשימה של הנימוקים:

טוב

לא טוב

משהו	לקבל	יכול	אחד	כל
				אולי אין מה שאני רוצה
אולי		לכל אחד יש משהו שהוא יכול לתת		
		אף אחד לא צריך את מה שיש לי		

1. כתיבת טיעון

מתחילים לכתוב ביחד טיעון. כותבים את הפתיחה - נעזרים בטקסט מבלי להעתיק אותו.

כל אחד כותב את דעתו.

מבקשים מהתלמידים שימשיכו בעצמם. הדגש הפעם יהיה על כתיבת הנימוקים. מבקשים מהם להסביר את הנימוקים היטב. שיחשבו על מישהו שאינו מכיר את הנושא וצריך להסביר לו אותו.

מזכירים להם את מבנה הטיעון:

פתיחה המציגה את הנושא - מבלי להביע עמדה הדעה שלי

נימוק לדעה שלי
נימוק נוסף לדעה שלי
מסקנה

ז'. עבודה בבנק – משחקי תפקידים

הגיבורים בספר המשתתפים בקורס לבחירת מקצוע יתנסו מכאן ואילך בעבודות מסוגים שונים. דרך התנסויות אלה אפשר לתרגל הן את תפקידיהם של נותני השירותים הן את הצד של הלקוחות. יש חשיבות לא רק לשפה תקנית אלא גם לשימוש במשלב נכון של השפה.

העבודה בבנק:

בעמ' 76 הפקידה מסבירה להם מה עושים הפקידים בבנק. דרך משחקי תפקידים אפשר לתרגל את אוצר המילים ואת הפעלים המופיעים שם (עם המרות), אך גם להפנות את תשומת ליבם של התלמידים לשימוש נכון במשלב. כמו כן יש הצעות למשחקי תפקידים נוספים בעמ' 80.

ח'. קריאת רשות – "הביטקוין"

הטקסט הזה הוא טקסט קשה, לא בגלל העברית, אלא בגלל התוכן. קשה להבין את מושג הביטקוין, אבל בקבוצה טובה כדאי לפחות לדבר על הנושא, כדי להבין שהעולם משתנה ואנשים מחפשים אלטרנטיבות.

אחרי הקריאה אפשר לעשות מספר דברים:
לענות על השאלות

להמשיך את הטבלה ולראות מה קרה לביטקוין מאז דצמבר 2017
(אפריל 2019 \$ 17900)

ט'. קריאת טקסטים מעובדים או טקסטים מאתרי חדשות כגון "החדשון"

שלושת הקטעים הבאים מעובדים מ"החדשון" (נמצא באינטרנט בחינם, מתעדכן כל יום, מתאים לרמות יותר

גבוהות), והם מתאימים להעשרה בכיתות ברמה גבוהה או בקבוצות שמתעניינות בכלכלה.

הכנסה ממוצעת - 10095 ₪ בחודש - שנת 2017

בשנת 2017 ההכנסה הממוצעת של עובד שכיר במדינת ישראל הייתה 10095 ₪ בחודש. זאת עלייה ריאלית של 3.6% לעומת שנת 2016. ההכנסה הממוצעת ברוטו לשעת עבודה הייתה 60 ₪.

ההכנסה הגבוהה ביותר בענפי הכלכלה הייתה בענף "מידע ותקשורת" - 16834 ש"ח.

ההכנסה הגבוהה ביותר בכלל הייתה אצל המנהלים - 17582 ₪, אבל הם גם עבדו הרבה יותר שעות - 47 שעות בשבוע.

ככל שעולה רמת ההשכלה של השכיר עולה גם ההכנסה שלו:

מי שלמד 16 שנה - הרוויח 83.5 ₪ לשעה, בממוצע, ומי שלמד פחות מ-9 שנים - הרוויח 36 ₪ בממוצע.

קניות באינטרנט

יותר ויותר ישראלים עושים קניות באינטרנט. עד סוף ספטמבר 2017 הזמינו הישראלים 36 מיליון פריטים מחו"ל, ואילו בשנת 2018 הם הזמינו 43 מיליון פריטים. זהו גידול של 17%.

רוב הדברים נקנו באתר הסיני עלי אקספרס, אבל אנשים ובאתר next הזמינו גם באתרים האירופאיים נקסט asos.

חוק המזומן

מ-1 בינואר 2019 יהיה בישראל חוק חדש - חוק המזומן.

לפי החוק הזה מותר לשלם במזומן בעסקה אחת עד 10% ממחיר העסקה ולא יותר מ-11000 ש"ח כשקונים בעסק, ו-50000 ₪ אם קונים מאדם פרטי.

המטרה של החוק היא לצמצם את ההון השחור.

י"ד. דיון

אחרי קריאת הטקסט האחרון אפשר לעשות דיון שהוא חשוב מבחינת פיתוח החשיבה והיכולת לראות את הצד האחר: מדוע יש לממשלות עניין בחוק המזומן, מה האינטרס של האזרחים בחוק הזה וכו'.

י"א. חזרה

בעמ' 80 - חזרה על אוצר מילים בנושא בנק
בעמ' 82 - חזרה על פועל (תרגיל א') וחזרה על אוצר מילים כללי (תרגיל ג')

י"ב. מבחן קריאה

מהו מבחן קריאה? מבחן שבודק קריאה טובה ושוטפת. מבחן קריאה נותנים אחרי שקוראים את הטקסט, ואחרי עבודה עליו, ואחרי שהמורה קרא את הטקסט בצורה נכונה באוזני התלמידים.

בפעמים הראשונות אפשר להקליט את הטקסט לתלמידים כדי שיהיה להם יותר קל ללמוד.

המבחן עצמו:

כדאי מראש לצלם את הטקסט שעליו נבחנים כדי שנהיה בטוחים שהתלמידים לא נעזרים בתעתיקים.

מה לתת להם כמבחן קריאה אחרי היחידה הזאת? את הדיאלוגים בבנק.

אפשר לערוך את מבחני הקריאה בזוגות, ולכך מתאימים הדיאלוגים שביחידה זו.

לא מתקנים תוך כדי הקריאה ולא חוזרים על הטעות לאחר מכן, אלא רק אומרים מה נכון.

בזמן הקריאה המורה מסמן לעצמו את מקום הטעויות. כך הוא יודע לא רק איפה התלמיד טעה, אלא גם כמה טעויות היו לו בסך הכול - מה שיעזור לו לקבוע את הציון.

י"ג. מבחן סיטואציות זוגי

במבחן סיטואציות מזמינים שני תלמידים לקדמת הכיתה וכל אחד מקבל פתק ובו התפקיד שלו. נותנים להם שתי דקות להתכונן למשימה ואחר כך הם מציגים.

הרעיון מאחורי מבחן כזה הוא דיבור לא מתוכנן בנושא שנלמד.

הכיתה מאזינה ומקבלת גם היא משימה: להבין מי רוצה משהו ומה האחר אומר לו.

דוגמות לסיטואציות המתאימות לסיום היחידה הזאת:

- בחורה שבאה לבנק כדי לבקש הלוואה לצורך לימודים, ופקיד לא נחמד ששואל הרבה שאלות
- בחור שרוצה לפתוח חשבון ופקידה שמבקשת עוד ועוד טפסים

יחידה 7 - בחנויות

נושאים לשוניים:

הפעיל שלמים עתיד
מילת היחס "על" בנטייה
כזה, כזאת, כאלה
אוצר מילים שקשור לקניות ולבגדים

נושאי תוכן:

קניות
חנויות
בגדים

נושאים לדיונים:

איך / איפה קונים - יתרונות וחסרונות, העדפה אישית
האם בעתיד יהיו חנויות או לא?
מה הבגדים "אומרים" על האדם

מיומנויות למידה:

כתיבה אישית מבוססת על מידע בטקסטים

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
הפעיל עתיד	<ul style="list-style-type: none">• הקנייה בעל פה• תרגול בכתב בעמ' 85
מילת היחס "על" בנטייה	<ul style="list-style-type: none">• הקנייה• תרגול בעמ' 88 - 89
אוצר מילים בנושא בגדים	<ul style="list-style-type: none">• הקנייה• קריאת הטקסט הקטע בעמ' 84• משחקי תפקידים בעמ' 87 - 88
כזה, כזאת, כאלה	<ul style="list-style-type: none">• הקנייה דרך משחק תפקידים• תרגול בעמ' 90
טיעון	<ul style="list-style-type: none">• קריאת הטקסט "בגדים"• כתיבת טיעון
סמיכות	<ul style="list-style-type: none">• חזרה על סמיכות
פרזנטציה	<ul style="list-style-type: none">• פרזנטציה על אדם מפורסם והבגדים שלו

רשות	• קריאת הטקסט "יהיו או לא יהיו חנויות בעתיד?" בעמ' 93 - 94 • דיון
חזרה	• עמ' 95 - 96

א'. הקניית העתיד של בניין הפעיל בעתיד

מקנים פעלים בבניין הפעיל על פי נושאים המעניינים את הכיתה.

ב'. תרגיל זוגות

מתרגלים בזוגות. השאלות יכולות להיות:
אם תעשו מסיבת יום הולדת - את מי תזמינו? מה תכתבו בהזמנה? אפשר לכתוב הזמנה ביחד.
אם הכיתה תבקש המלצה על סרט - על איזה סרט תמליצו?

ג'. תרגול טכני

מתרגלים בעמ' 85.

ד'. מילת היחס "על" בנטייה

מי יכול להמליץ על מסעדה טובה? על סרט טוב? על חנות בגדים?

כל אחד כותב את ההמלצה שלו בקיצור, וקורא אותה בכיתה.
תוך כדי הצגת ההמלצות המורה כותב על הלוח את הדברים שהומלץ עליהם:

הסרט... מסעדת...

ודרכם מקנה את מילת היחס "על". הסרט... - מי המליץ עליו? חנות... - מי המליץ עליה? ואחר כך עוברים לשאר הנטייה, תוך התייחסות לפעלים שאליהם מצטרפת מילת היחס "על" בנטייה, כגון: לצחוק על, לכעוס על, להשפיע על, לשמור על, לספר על.

פותרים את תרגיל א' בעמ' 88 - 89, ולאחר מכן גם את תרגיל ב' - חזרה על מילות יחס בכלל.

ה'. הקניית אוצר מילים - בגדים + קניות

מה יש בחנות בגדים? עורכים רשימה של כל הבגדים שהם מכירים ומקנים את שאר הבגדים שבמילון.
מי רוצה לעבוד בחנות בגדים? למה?
מה עושים בחנות בגדים? מה עושים בחנות בכלל?
מקנים תוך כדי שיחה אוצר מילים שקשור לקניות - הנחה, מבצע, לקוח, מוכר...

ו'. קריאת הקטע המציג

קוראים במהירות את הקטע המציג בעמ' 84. התלמידים קוראים עם שאלות מנחות, בודקים הבנה וקוראים במשק תפקידים.

ז'. משחקי תפקידים

קוראים את הטקסטים בעמ' 87 לפני שמשלימים את הפעלים החסרים, כדי להבין את הסיטואציה.

השיחה הראשונה

השאלה המנחה תהיה:

מה קורה בסיפור? מה הבעיה ואיך פותרים אותה?

מי בשיחה? אימא וילדה

מה אימא רוצה? לקנות שמלה

הילדה רוצה את השמלה הזאת? לא

הילדה כועסת. איך הילדה ואימא קנו בגדים עד עכשיו? אימא בחרה

מה הילדה רוצה? (שורה 2) להחליט לבד

אימא מסכימה? כן

איך אנחנו יודעים? היא אומרת אין בעיה

באמת אין בעיה? יש בעיה

למי יש בעיה? לילדה

מה הבעיה? אם היא תבחר לבד היא גם תשלם לבד

מה הפתרון? **אימא והילדה יבחרו ביחד**
אז מה הבעיה בסיפור? **אימא וילדה הולכות לקנות בגדים.**
אימא רוצה לבחור כמו תמיד, אבל עכשיו הילדה גם רוצה לבחור.

מה הפתרון? **אימא והילדה יבחרו ביחד.**
עכשיו מבקשים מהתלמידים להשלים את הפעלים.
בודקים.

השיחה השנייה

מי בשיחה? **אבא וילד**

מה אבא רוצה? **ללכת עם הבן לקנות בגדים**

מה הילד רוצה? **לשחק עם חברים**

למי יש רעיון לפתרון? **לילד**

מה ההצעה שלו? **שאבא יקנה את הבגדים לבד**

אבא מסכים? **לא**

למה? **הוא לא מבין**

מה הילד מסביר? **מה אבא יעשה**

אבא מסכים? **אנחנו לא יודעים**

סיכום השיחה:

אבא רוצה... אבל הילד לא רוצה... ולכן...

מה **אתם** חושבים על הרעיון של הילד?

מבקשים מהתלמידים להתחלק לזוגות ולחשוב על בעיה נוספת שיכולה להיות בחנות בגדים ולחבר שיחה.

מציגים את השיחות בכיתה, וככל שהזמן מאפשר – שואלים את התלמידים בכיתה מה הבעיה בכל שיחה ומה הפתרון.

ח' . כזה / כזאת / כאלה

עוברים למשחקי תפקידים שבה התלמידים יהיו המוכרים ויצטרכו להתמודד עם לקוחות.

מתחילים עם עובד חדש שמגיע לחנות והמנהלת מסבירה לו מה לעשות ומה לא לעשות - עמ' 88. התרגיל הזה חשוב לתרגול משלב לשוני - מהו משלב לשוני, איך מתאימים אותו לסיטואציה.

אפשר לדבר על כך בשיעור ברגע שהנושא עולה: איך מדברים עם מי? מה לא אומרים למורה / למנהל? מבקשים מתנדב שמוכן להיות מוכר בחנות. נותנים משימה לתלמיד או שניים שיבקשו לקנות / למדוד ושיהיו להם הרבה שאלות. דרך התרגול הזה מתרגלים אוצר מילים של בגדים ושל קניות ומבקשים מהמוכר להישאר סבלני ומנומס. גם המורה הוא לקוח, והוא רוצה דברים שאין: כזה בצבע... כזאת במידה... וכו'. דרך המשפטים האלה מקנים את כזה / כזאת / כאלה. לאחר מכן פותרים את התרגילים בעמ' 90.

ט'. קריאת טקסטים

קוראים את הטקסטים בעמ' 90 - 91 "שיחות על קניות", ובעקבותיהן כל אחד כותב איך הוא קונה בגדים - באיזה מקום, איך הוא משלם וכו'. זאת כתיבה אישית, המבוססת על ידע נתון והוספת ידע נוסף.

י'. קריאת הטקסט "בגדים" בעמ' 91 - 92

קוראים את הטקסט כפתיח למה שיבוא לאחר מכן.

י"א. כתיבת טיעון

אחרי קריאת הטקסט על הבגדים עורכים דיון: האם תלבושת אחידה בבתי ספר היא רעיון טוב או לא. עורכים רשימה של נימוקים בעד ורשימה נגד. מבקשים מהתלמידים לכתוב טיעון באורך של 8 - 12 שורות.

י"ב. "מה אומרים הבגדים" - חזרה על סמיכות

קוראים את הטקסט "מה אומרים הבגדים" בעמ' 92 - 93. אחרי הפתיח (שתי השורות הראשונות) שואלים את התלמידים מה הם חושבים: מה הבגדים "אומרים" על מי שלובש אותם?

קוראים את הטקסט ועונים על השאלות.
מתייחסים לצירופים המודגשים ולפי הצורך עורכים חזרה על סמיכות (שם עצם + שם עצם) לעומת צירופים של שם עצם + שם תואר.

י"ג. פרזנטציה

כל תלמיד חושב על אדם מפורסם ועל הבגדים שלו. האם הבגדים שלו אומרים עליו משהו?
מחפשים תמונות שלו ומכינים מצגת power point שבה יהיו רק תמונות.
כותבים כמה משפטים על האדם וכמה משפטים המתארים כל תמונה וסיכום – האם הבגדים שלו אומרים משהו עליו? מציגים בכיתה.

י"ד. העשרה – יהיו או לא יהיו חנויות

קוראים את הטקסט ובודקים מה היתרונות ומה החסרונות של כל דרך.
באותה צורה אפשר לבקש מהתלמידים לכתוב על קניות בסופרמרקט.

ט"ו. מחקרים בודקים... – חזרה על מילות שאלה

תרגיל החזרה – עמ' 95 תרגיל א' – משלב את נושא התוכן במשפטים מורכבים, בהם על התלמידים לכתוב את השאלות שנשאלו על ידי החוקרים, לפי התשובות הנתונות. תרגיל לא פשוט, אבל חשוב.
תרגילים ב' וג' הם ההמשך של תרגיל א', והם מיועדים לכיתות מתקדמות.

יחידה 8 – יום עם מדריך טיולים

נושאים לשוניים:

נפעל עבר + עתיד

שלילת ציווי

מילת הניגוד "ואילו"

מילות היחס "לפני" ו"אחרי" בנטייה

איך לדבר עם הבוס ועם לקוחות

נושאי תוכן:

ירושלים

מיומנויות למידה:

חיפוש במקורות מידע וכתובה על פיהם

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
בניין נפעל	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה בעל פה תרגול בכתב בעמ' 100
אוצר המילים של היחידה	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הקטע המציג הקניית אוצר המילים קריאת הטקסטים בעמ' 101 - 103
אל + פועל בעתיד לשלילת ציווי	<ul style="list-style-type: none"> שיחה בין המלך חזקיהו והיועצים שלו הקנייה של שלילת הציווי תרגול טכני בעמ' 103 - מה מדריך טיולים אומר
"אחרי" ו"לפני" בנטייה	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה בעל פה תרגול טכני בעמ' 106 אמירות של מדריך טיולים בעמ' 105
מילת הניגוד "ואילו"	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הטקסט "מפת מידבא" הקניית המילה והשוואה בין מפות השוואה בין שני דברים אחרים

• בעמ' 107 - 108	חזרה
• טיול מתוכנן - הכנה + פרזנטציה	פרזנטציה
• סיטואציות בטיול	מבחן סיטואציות

א'. הקניית בניין נפעל בעבר ובעתיד

הערה למורים:
 בערבית הפסיבי (מג'הול) הוא פסיבי אמיתי ולא נוהגים לומר, למשל "הבית נבנה על ידי הקבלן". הפסיבי הוא פסיבי. משתמשים בו כשלא יודעים מי עשה את הפעולה (הגיוני...).
 בעברית הוא לא רק פסיבי. יש גם צורות כגון נכנס, נמצא.

מקנים את בניין נפעל בשני הזמנים, בנושאים הקרובים לתלמידים, או בנושא שקשור לכל התלמידים באשר הם לתלמידים. מתחילים בעבר:

היום בבוקר, מי נכנס ראשון לכיתה, מי אחרון. אתמול בהפסקה, מי נשאר בכיתה ומי לא, וכו'.

אחר כך מלמדים את העתיד:

מתי השיעור ייגמר? מתי ההפסקה תיגמר? מי יישאר בכיתה אחרי השיעור? כמה זמן השיעור יימשך?

כותבים על הלוח את הנטייה בדרך הרגילה.

מפנים את תשומת ליבם לנ' הבניין ש"נפלה" ולי' שנוספה - אחת הפעמים הבודדות שאנחנו אומרים להם **לכתוב י'** ולא **להוריד!**

אחר כך מקנים את הנטייה בעבר באותה הצורה.

המורה יחליט, בהתאם לרמת הכיתה, מתי לעבור מעתיד לעבר.

צריך להתייחס לפסיביות של בניין נפעל:

מצא - נמצא

בנה - נבנה

גמר - נגמר

שכח - נשכח

ב'. תרגול טכני בעמ' 100

פותרים את תרגילים א', ב' וג' בעמ' 100.

ג'. הקניית אוצר מילים

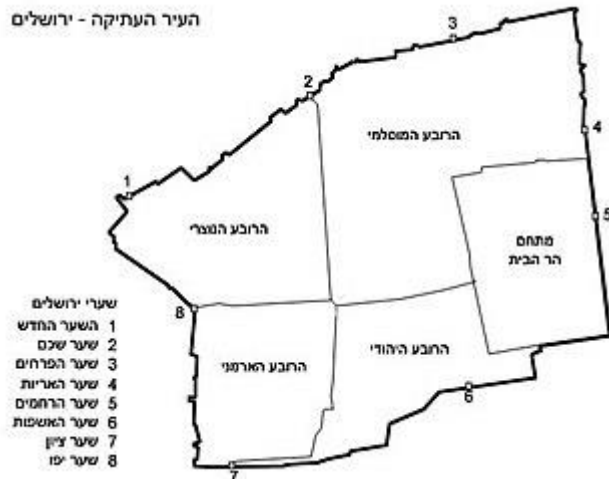
דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית. חלק מהמילים ביחידה זו שייכות לשדה הסמנטי "העיר".

ד'. קריאת הקטע המציג

הקטע מציג את נושא התוכן של היחידה – עבודה כמדריכי טיולים, תוך שילוב פעלים מבניין נפעל. התלמידים קוראים עם שאלות מנחות, המכוונות לשימוש בבניין נפעל, כמו למשל: איפה הם ייפגשו? מתי ייפגשו? קוראים בקול במשחק תפקידים.

ה'. בשער יפו

שואלים מה הם יודעים על ירושלים. קוראים את הטקסט בעמ' 101, שבו אוצר מילים חדש. אחרי הקריאה עושים את תרגיל המיון, תרגיל 1, באמצעות עושים חזרה על המבנה לא... אלא.... מבקשים מהם להתבונן במפת העיר העתיקה ושואלים מה הם רואים ומה עוד הם יודעים על העיר העתיקה. האם הם מכירים את שמות השערים? כנראה שלא. שיחפשו במקורות מידע איך קוראים לכל שער בעברית ובערבית. בודקים מה כתבו ומדברים בקצרה על כל שער – מה יודעים עליו, למה קוראים לו כמו שקוראים לו וכו'. זאת המפה עם מיקום השערים:

ו'. קטעי קריאה על ירושלים

בספר מופיעים שלושה קטעי קריאה על ירושלים - חומת העיר העתיקה, כנסיית הדורמיציון ונקבת השילוח. מטרתם תרגול קריאה והוספת מידע. אפשר לקרוא ביחד בכיתה או לתת כשיעורי בית.

ז'. אל + פועל בעתיד לשלילת ציווי

אחרי קריאת הטקסט על נקבת השילוח אפשר לעשות משחק תפקידים (כפי שמוצע בעמ' 103 שאלה 3) בין המלך חזקיהו ליועצים שלו - לפני שהחליט לבנות את הנקבה.

כל אחד מהתלמידים הוא יועץ והוא חושב על פתרון למצוקת המים בירושלים. כל אחד אומר ל"מלך" מה אפשר לעשות / מה המלך יכול לעשות, אבל ה"יועצים" האחרים אומרים למלך שלא יעשה זאת, אלא את מה שהם מציעים. המורה כאילו תופס צד של אחד היועצים ואומר במקומו: "אל תקשיב לו. הוא לא יודע...". וכך על כל משפט שהיועץ האחר אומר. בדרך הזאת לומדים את שלילת הציווי.

תוך כדי שיחה כותבים כמה מהמשפטים על הלוח, ולאחר מכן רואים מה הכלל.

מי עוד אומר משפטים בצורה הזאת?

מורים? הורים? בעל לאשתו? אישה לבעלה?

אומרים מה כל אחד אומר.

מה מדריך טיולים אומר? עושים רשימה. עושים את התרגיל שבספר בעמ' 103.

ח'. מילות היחס "לפני" ו"אחרי" בנטייה

מקנים את מילת היחס "לפני" בנושאים המעניינים את התלמידים ומתרגלים. לאחר מכן מקנים גם את מילת היחס "אחרי" ומתרגלים.

מתרגלים בעמ' 106.

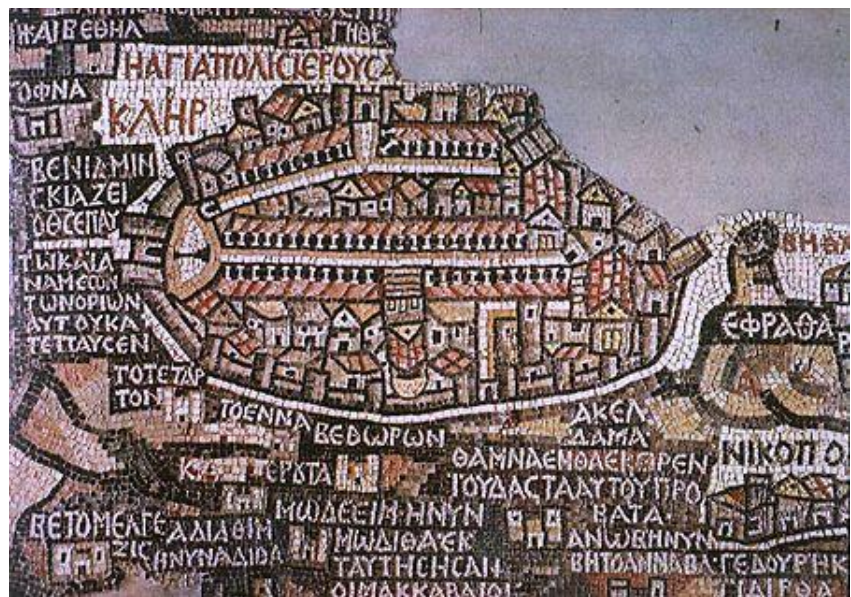
קוראים את החוקים של מדריכי הטיולים 2 בעמ' 105.

ט'. משפט ניגוד עם המילה "ואילו" - מפת מידבא

הערה למורים:

המילה "ואילו" משמשת לרוב בכתיבה, וצריך לציין זאת באוזני התלמידים. חשוב שיכירו את המילה, כדי שאם ייתקלו בה יבינו שמדובר בשני דברים שונים זה מזה. בהמשך, ביחידה 11, תילמד גם מילת הקישור "לעומת זאת", השכיחה יותר בדיבור.

הקטע על מפת מידבא נועד לתרגול משפטי ניגוד עם המילה "ואילו". אחרי שלומדים את רוחות השמים, קוראים את הטקסט על מפת מידבא. אם אפשר להקריא את המפה על מסך בכיתה - מה טוב.

אומרים שזאת לא מפה רגילה. למה? מה יש במפה רגילה
ומה יש במפת מידבא? (המפה לעיל היא להמחשה בלבד)
עושים טבלה:

מפה רגילה	מפת מידבא
דתית או גיאוגרפית	גם דתית וגם גיאוגרפית
הכול בגודל אחד	כל המקומות קטנים וירושלים גדולה
הכול מלמעלה (למשל ב- google earth)	הכול מהצד ורק ירושלים מלמעלה
"למעלה" נמצא הצפון	"למעלה" נמצא המזרח

אומרים את השורה הראשונה:
מפה רגילה היא מפה דתית או גיאוגרפית ואילו מפת מידבא
היא גם וגם.
אומרים גם את השורה השנייה ומבקשים מהתלמידים
שימשיכו.

שואלים את התלמידים מתי ולמה אנחנו משווים, מתי אנחנו
פוגשים השוואות - שייתנו דוגמות - בפרסומות משווים
בין מוצרים, הורים משווים בין אחים, אנחנו משווים
בין תנאי עבודה של מקומות עבודה שונים.
לשם מה אנחנו משווים? כדי להחליט יותר טוב.
למה פרסומות משוות? למה הורים משווים? האם כל השוואה
היא לטובה?
עוברים לנושא אחר ועורכים השוואה, למשל הכיתה שלנו
לעומת כיתה אחרת, הקורס שלנו לעומת קורס אחר, תנאי
עבודה במקום אחד לעומת מקום אחר.
כותבים טקסט דומה לטקסט על מפת מידבא.

י. תרגילי חזרה

- עמ' 107 - 108 הם תרגילי חזרה על מה שנלמד עד כה,
- עמ' 107 - חזרה על אוצר מילים,
- עמ' 108 - תרגול שאילת שאלות.

י"א. סיכום היחידה – פרזנטציה

אומרים לכיתה שעכשיו הם עובדים של חברת נסיעות, שעורכת טיולים קבועים לכל מיני מקומות. המנהל רוצה להתחדש, ולכן הוא מכריז על תחרות. כל זוג עובדים יכין טיול.

התוכנית צריכה לכלול:

- ארבעה מקומות מעניינים, שעל כל אחד מהם יסבירו כחמישה משפטים
- תיאור מפורט של הדברים שהתיירים יעשו
- תיאור מפורט של מה שהמדריך יעשה
- פתיח בו יסבירו למנהל ולעובדים האחרים שהכינו תוכנית לטיול*

התוכנית תהיה מלווה במצגת power point, שבה יראו רק את המקומות ואת השם שלהם.

ההסבר על כל מקום לא יכול להילקח כמו שהוא מויקיפדיה בעברית או להיתרגם על ידי google translate, אלא צריך להיכתב בעברית, על פי הידע של התלמידים או על פי מה שקראו.

על התלמידים להגיש את מה שכתבו לבדיקת המורה.
*הזדמנות לעבוד על משלבים בשפה

מחווין לעבודה

תוכן	האם כתבנו פתיח שבו מסבירים למנהל ולעובדים האחרים שעכשיו נספר על טיול?
	האם כתבנו על ארבעה מקומות?
	האם כתבנו חמישה משפטים על כל מקום?
	האם הכנו מצגת ובה רק תמונות?
	האם כתבנו מה התיירים יעשו?

האם כתבנו מה המדריך יעשה?	
האם השתמשנו בזמן עתיד? האם העברית בסדר?	שפה
האם נתנו למורה לבדיקה? האם נתנו לו את העבודה בזמן? האם תיקנו את מה שהמורה ביקש שנתקן?	מיומנויות
האם דיברנו בצורה רהוטה? ובלי דפים... האם עמדנו בביטחון? האם יצרנו קשר עין עם התלמידים האחרים?	הפרזנטציה

בוחרים את הטיוול הכי מעניין וכותבים ביחד הודעת וואטסאפ לקבוצת המטיילים.

לאחר מכן כל אחד כותב מייל לקבוצה שתטייל בטיול שלו. לחלופין, אפשר לבקש מהתלמידים לצלם סרטון ובו יראו אותם במקומות שאותם בחרו למשימה. בכל מקום הם יסבירו מה היה שם מבחינה היסטורית ומה התיירים יעשו שם בטיול המתוכנן.

י"ב. מבחן סיטואציות אישי

כותבים על פתק סיטואציות שונות בזמן טיול: מטייל מול מדריך.

לפי התור כל אחד מהתלמידים שולף פתק, קורא אותו במהירות, ומשחק את התפקיד שקיבל. המורה הוא המדריך. מבחן סיטואציות הוא הזדמנות טובה לעבודה דיפרנציאלית, כי המורה יכול לקבוע את אורך השיחה ואת רמת הקושי שלה – לפי ההכרות שלו עם התלמיד הנבחן. דוגמות:

באמצע טיול מישהו רוצה לעצור ולקנות משהו. הוא מסביר שהוא ממש צריך את הדבר הזה.

מישהו מבקש מהנהג לעצור את האוטובוס כי הוא רוצה לקנות מים.

מה יהיה במבחן האמצע?

טקסט עם שאלות

כתיבת חיבור (שקשור לעתיד) באורך של 10 - 12 שורות
דקדוק בתוך הקשר

מהם הנושאים הלשוניים שצריך לדעת?

להלן הנושאים ודוגמות:

1. פעלים בהווה, בעבר ובעתיד (פעל שלמים, עי"ו, ל"י, פיעל, הפעיל, נפעל) ושלילת ציווי הפועל "נתן" בעבר ובעתיד
צורות כמו: מבקש / מאחל / רוצה / מבטיח + ש...
משפטי תנאי ריאלי (אם...)
משפטים שמנייים עם שייכות או בלי (יהיה / תהיה / יהיו)
שמות פעולה

כתבו את הפעלים הבאים בצורה הנכונה.

רינא תלמידה בקורס עברית. עכשיו היא _____
(ללמוד) בקורס עברית ברמה ב'. היא רוצה _____
(לעבוד) בבית חולים, ולכן היא צריכה _____
(לדעת) עברית מצוין.

כל בוקר רינא _____ (ללכת) עם הילדים לבית הספר,
ואחרי זה היא _____ (לבוא) לשיעורים.

אתמול רינא לא _____ (להרגיש) טוב, ולכן היא לא
_____ (לבוא) אתמול.

מחר היא כבר _____ (להרגיש) טוב, והיא
_____ (לבוא) לקורס.

2. מילות יחס בנטייה (ל, של, עם, את, אל, ב, בגלל, אצל, על, לפני, אחרי)

השלימו ל, של, עם, על (בנפרד או בנטייה).

אחרי הלימודים יש לרינא הרבה עבודה.
כשהיא מגיעה הביתה היא אומרת לילדים _____ : אני הולכת
_____ סופרמרקט.

מי רוצה לבוא _____ ?
כל הילדים רוצים לבוא והם הולכים ביחד...
בערב הם רוצים לראות סרט ורינא שואלת: מי ממליץ _____
סרט יפה?

3. כתיבת שאלות לפי תשובות נתונות

כתבו שאלות מתאימות.

רינא: _____ ?
עובד בסופרמרקט: **שם**. הבננות שם.
רינא: _____ ? (כמובן שאפשר להשתמש
ב"מאיפה")
עובד בסופרמרקט: הבננות **מאמריקה**.
רינא: _____ ?
עובד בסופרמרקט: קילו עולה **10 ₪**.

4. תחביר:

מילות קישור: אבל, מפני ש... , בגלל, כי, ואילו,
ולכן, לא...אלא..., כמו ש... כך גם...
סוגי משפטים: משפטי מושא, משפטי השוואה (ואילו,
לא...אלא..., כמו ש... כך גם...)

השלימו את מילות הקישור במקום הנכון.

ואילו, מפני ש..., ולכן

שלום, אני יוסף, אני לומד עברית בשירות התעסוקה. אני
לומד פה _____ אני רוצה לדעת עברית. חבר שלי,
מחמד, כבר מצא עבודה _____ הוא הפסיק את
הלימודים.

מחמד כבר מצא עבודה, והוא עובד, _____ אני
והחברים שלי עדיין לומדים.

יחידה 9 - במסעדה

נושאים לשוניים:

הפועל "ללכת" בעתיד
 התפעל (שלמים ומרובעים) בעתיד
 מילת היחס "בשביל" בנטייה
 מתכונים
 איך לדבר עם לקוחות ועם אחמ"ש / בוס

נושאי תוכן:

מסעדה, אוכל, חוקים דתיים הקשורים לאוכל

נושאים לדיונים:

טיפ או תשלום למלצרים?
 בעייתיות באוכל

מיומנויות למידה:

תרשים, טבלה
 כתיבת סיכום
 שיר מקור

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
הפועל "ללכת" בעתיד	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה בעל פה תרגול בעמ' 111
אוצר המילים של היחידה	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה קריאת השיחות בעמ' 111 - 112 מתרגלים עם מצבים נוספים
מילת היחס "בשביל" בנטייה	<ul style="list-style-type: none"> הקנייה דרך השיחות לעיל תרגול טכני בעמ' 113 האזנה לשיר "זה הכול בשבילך"
כתיבת מתכונים	<ul style="list-style-type: none"> כתיבת מתכונים
התפעל בעתיד	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הקטע המציג בעמ' 110 הקניית הפעלים תרגול טכני בעמ' 115
קריאה	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הטקסט "מי אוכל מה" בעמ' 117

כתיבה מסכמת	• כתיבה מסכמת בנושא האוכל
חזרה	• תרגילי חזרה בעמ' 119 - 122
מבחן סיטואציות	• סיטואציות במסעדה

א'. הקניית הפועל ללכת בעתיד

זהו פועל יחסית שכיח בשפה וסביר שהתלמידים כבר ניסו להשתמש בו בהזדמנות זו או אחרת. אפשר להקנות את הפועל החדש על ידי שיחה על תוכניות להמשך היום: המורה יספר לאן הוא ילך היום ואחר כך גם התלמידים האחרים יספרו. אחר כך אפשר לעשות סבב של שאלות לגבי תוכנית אלטרנטיבית ללימודים - נניח שלא נלמד היום, מה נעשה? לאן נלך? דרך השיחה הזאת מקנים את הפועל. מתרגלים דרך תרגיל א' בעמ' 111. קושרים את הפועל לנושא העיקרי של הפרק - אולי נלך למסעדה? שואלים מי רוצה ללכת ומסכמים מי ילך ומי יישאר בכיתה ללמוד...

ב'. הקניית אוצר מילים של מסעדה

שואלים את התלמידים אילו מאכלים יש במסעדות? איזה אוכל הם אוהבים? איזו מסעדה הם אוהבים? על איזו מסעדה הם ממליצים? מה הם מבשלים? קוראים את השיחות במסעדות בעמ' 111 - 112. בכל שיחה שואלים מה רוצה האדם שבא למסעדה. בכל שיחה יש איזשהו עניין. לאחר מכן קוראים את השיחות בקול רם במשחק תפקידים.

מוסיפים מצבים נוספים, המתרגלים שיחות עם לקוחות. אפשר להוסיף מצבים של מלקטים בסופרמרקטים שמתקשרים ללקוחות ואומרים מה אין ושואלים אם רוצים משהו אחר.

צריך להכין רשימה מראש, כדאי רשימה עם דברים מסובכים, שיתאמנו על הקריאה, גם כשהם לא מבינים הכול, ולמשל:

בהזמנה	החלופי
יוגורט עיזים טבעי של יעקבס	יוגורט עיזים לשתיה של גד
פסטה מסולסלת של פוזילי	פסטה טבעות של אוסם
טחינה גולמית של ארז 1 ק"ג	טחינה גולמית של ארז 0.5 ק"ג
לימון	מיץ לימון משומר
אורז בסמטי בצנצנת	אורז בסמטי קלאסי בשקית
חסה סלנובה	חסה משי
סוכר לבן של סוגת בצנצנת	סוכר לבן של סוגת בשקית
צלחות פסטה	צלחות חטיפים
צ'יפס קלאסי	צ'יפס אמריקני
תרסיס שמן זית של עץ הזית	תרסיס שמן זית של פאם
סירופ מייפל אורגני 250 מ"ל	
מיץ תפוזים טבעי של פרימור	מיץ תפוזים טבעי של פריניב

אפשר להדפיס את התמונות, לניילן (במכשיר למינציה) ולתת לכל זוג דף אחד עם מוצרים, ובכל פעם שמסיימים דף אחד מחליפים עם זוג אחר.

התלמידים יתקשרו אל ה"לקוחות" ויאמרו להם מה אין ולאילו מוצרים יש מוצרים חלופיים, ולמשל:

אין יוגורט עיזים טבעי, אבל יש יוגורט עיזים לשתיה. אפשר להקשות את המצבים בהתאם לרמת הכיתה והצרכים שלה בנושא, למשל לקוחות ששואלים על המוצרים החלופיים / שמבקשים לבדוק אם בכל זאת אין מה שהזמינו וכו'. גם כאן זאת הזדמנות טובה לעבוד עם התלמידים על משלב.

סוכר

סוכר לבן של סוגת בצנצנת
לבן של סוגת בשקית

יוגורט

יוגורט עיזים טבעי של יעקב
עיזים לשתייה של גד

סירופ מיפל אורגני 250 מ"ל

מיץ

מיץ תפוזים טבעי של פרימור
תפוזים טבעי של פריניב

שמן זית עץ הזית

שמן זית יד מרדכי

תפוחי

תפוחי אדמה של הדוד משה
אדמה של אבשלום

פורמולה לתינוקות של בייבי

פורמולה לתינוקות של אופטימיל

שועית אדומה מבוטלת מוקפאת

ג'. הקניית מילת היחס "בשביל" בנטייה

דרך השיחות במסעדות מטרימים את מילת היחס "בשביל" – כותבים את הצורות השונות כבדרך אגב על הלוח ואחרי הקריאה מעמיקים בהן.

1. מתרגלים באמצעות התרגיל בעמ' 113.
2. עורכים את הדיון המוצע בעמ' 113.
3. מאזינים לשיר המקסים "זה הכול בשבילך" של דני סנדרסון ומזי כהן (מצורף להלן), אותו הם כבר יכולים להבין כמעט לגמרי, ויש בו כל כך הרבה נושאים לשוניים הקשורים ליחידה: בשביל בנטייה, הפועל ללכת בעתיד ופעלים בבניין התפעל בעתיד. (כמובן שצריך לעשות התאמה לכל כיתה מבחינת רמת ההבנה המבוקשת).

על מה הבחור מספר לבחורה? **על ציפורים, שקיעה, כוכבים, ברווזים, ניסים**

מה הבחורה אומרת על כל הדברים האלה? **אלה לא החיים האמיתיים, אלה חלומות, ובעולם אין מקום לחולמים**

ומה היא מבקשת? **שלא יהיה תמים, שיתעורר**

מה היא מבטיחה? **שהוא יישאר האביר שלה**

מה הבחור מבטיח שהוא יעשה בשביל הבחורה? **הוא**

ימצא עבודה, ילך לעבוד בבית מלון, יבנה ארמון

עם הכסף שיחסוך, שהם יתגברו

אז מה בסוף? הוא מתעורר? **לא, כי הוא חושב שהוא**

יכול לקנות לה ארמון עם כסף שיחסוך מעבודה

בבית מלון

מה אתם חושבים על מה שהבחור והבחורה אומרים? כמו מי אתם?

זה הכל בשבילך
זה הכל בשבילך,
הביטי לשקיעה,
עדיין לא עבר זמנה.
הכוכבים זורחים
חינם כל השנה.

לאן הברווזים
עפים כשהאגם קפוא?
כל יום קורים ניסים
גם לנו עוד יקרו
והכל בשבילך...

הו דון קישוט
אל תהיה כל כך תמים,
בעולם ילד
אין מקום לסתם
חולמים.

הו דון קישוט
תתעורר למעני,
כך או כך תישאר
האביר שלי.

אמצא לי עבודה,
אלך לעבוד בבית מלון.
עם כסף שאחסוך

אבנה לנו ארמון,
זה הכל בשבילך...

הו דון קישוט...

אנחנו נתגבר

הו דון קישוט...

ד'. מתכונים - קריאה וכתובה

חוזרים לנושא האוכל... קוראים את המתכון לסלט ירקות בעמ' 114, וחושבים ביחד על מתכון של מאכל אחר. כותבים אותו ביחד - בסתמי הווה (לוקחים, שמים...). כל תלמיד כותב מתכון של משהו אחר ומציג בכיתה (עדיף גם את המאכל עצמו...). אפשר לרכז את המתכונים יחד למעין ספר מתכונים.

ה'. בניין התפעל

קוראים את הקטע המציג, בעמ' 110, ובו לא רק אוצר מילים הקשור לאוכל ונושאים שקשורים לחוקי דת בענייני אוכל (מבטיחים לתלמידים לחזור לנושא בהמשך), אלא גם פעלים מבניין התפעל בזמן עתיד. קוראים את הטקסט בשקט עם שאלות מנחות ואחר כך בקול רם. דרך הפעלים מבניין התפעל מלמדים את כל הנטייה, המצויה בעמ' 115 ומתרגלים. אפשר לתרגל באותו הקשר גם את עמ' 119 "מסעדה חדשה".

ו'. קריאת הטקסט "מי אוכל מה?" בעמ' 117

קוראים את הטקסט עם שאלות מנחות. לפני הקריאה אומרים לתלמידים שלפעמים אוכל הוא בעיה או קושי, ולא כל האנשים אוכלים הכול. מתי? נותנים להם לומר כל מה שהם יודעים וכותבים על הלוח.

אומרים להם שבטקסט הזה כתבו על כל מיני "בעיות" של אנשים עם אוכל - מה הם לא יכולים לאכול. בזמן קריאת

הטקסט עליהם לשים לב מה מבין הדברים שהם אמרו מופיע גם בטקסט, מה הטקסט מוסיף, ומה לא מופיע בטקסט. בשאלה 2 עליהם למלא את התרשים. זה מעט קשה, אבל חשוב לתת להם להתמודד.

בשאלה 5 יש טבלה. אחרי שממלאים אותה – ממש בקיצור – כדאי לבקש מהתלמידים לומר משפט עם כל שורה, כלומר משפטי השוואה.

אם השיחה מתפתחת והתלמידים מגלים עניין אפשר לעשות טבלה כזאת על נושאים נוספים שבהם יש הבדלים בין המוסלמים והיהודים, או הנוצרים.

כמו כן כותבים סיכום על הטקסט (זהו סיכום בורר – לא צריך להקנות את המושג לתלמידים). בשלב הזה אומרים להם:

בטקסט מסבירים למה לא כל האנשים אוכלים הכול. כתבו לפי הטקסט את כל הסיבות. אפשר להתחיל לכתוב אתם ביחד.

ז'. כתיבה מסכמת ליחידה

לסיום הנושא, מה דעתם: עד כמה האוכל חשוב? עד כמה סוג האוכל חשוב? למה הוא חשוב (בריאות, משמעות חברתית, משפחתית) קוראים את המשפט של היפוקרטס (רופא יווני, אבי הרפואה המודרנית), וחושבים אם הוא נכון להיום או לא. מנמקים. כמובן שכותבים טיעון.

ח'. חזרה

בעמ' 119 – 122 מצויים תרגילי חזרה שונים.

תרגיל אתגר – לחבר סיפור ובו כל מילות הקישור המופיעות ברשימה.

ט'. מבחן סיטואציות

כמו במבחני הסיטואציה הקודמים, המורה כותב סיטואציות שונות על פתקים, וכל תלמיד לוקח פתק בתורו ומשחק את התפקיד מול המורה ומול הכיתה.

יחידה 10 – בגן החיות

מטרות לימודיות בעברית:

הפעלים "לאכול" ו"לומר" בזמן עתיד
כדי ש... + משפט בעתיד

נושאי תוכן:

גני חיות

נושאים לדיונים:

האם צריך או לא צריך גני חיות?

מיומנויות למידה:

קריאת דף מידע, קריאת מפה פשוטה, הכנת תוכנית לטיול
בגן על פי הנתונים
משחק בנוסח חדר בריחה

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים – בעלי חיים	<ul style="list-style-type: none">הקניית אוצר מילים בעלי חייםדיון – צריך או לא צריך גני חיות?הקניית אוצר המילים – עובדים בגן החיותקריאת המפה ודף המידע בעמ' 127 והכנת תוכנית לפיהם
חזרה על שלילת ציווי	<ul style="list-style-type: none">מה מדריכים עוד אומרים – בעמ' 127עוד משפטים עם שלילת ציווי בעמ' 128
הפעלים "אכל" ו"אמר" בעתיד	<ul style="list-style-type: none">הקנייהקריאת הטקסט "גן עדן לפילים" בעמ' 130הנחיות של מדריך בגן החיות לעובדת חדשה
חזרה על שם המספר	<ul style="list-style-type: none">קריאת הטקסטים "האריה" ו"התנין" בעמ' 131

<ul style="list-style-type: none"> • כתיבה - בעל חיים אחר 	
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "דובי פנדה" בעמ' 134 • הקניית משפטי מטרה עם "כדי ש..." • תרגול המבנה בעמ' 133 • תרגול המבנה דרך הטקסט "בעד ונגד גני חיות" בעמ' 132 • משימה בעמ' 132 	כדי ש... .
<ul style="list-style-type: none"> • כתיבת טיעון - בעד או נגד גני חיות או: • בעד ונגד נושא אחר 	כתיבת טיעון
<ul style="list-style-type: none"> • משחק בריחה או: • סיטואציות בגן החיות 	משחק בריחה או מבחן סיטואציות

א'. הקניית אוצר מילים של גן חיות

אומרים את שמותיהם של כל בעלי החיים שמכירים, כותבים את אלה המצויים במילון שבראש היחידה.

ב'. צריך או לא צריך גני חיות? - שאלה פתוחה

לפני שמתחילים לעסוק בנושא בודקים מה התלמידים חושבים בעניין. רושמים את דבריהם על הלוח ומצלמים, כדי שיהיה להמשך, לכתיבת טיעון. כל אחד חושב אם צריך או לא צריך גני חיות.

ג'. ביקור בגן החיות - קריאת מפה

שואלים מה יש בגן חיות ומקנים את אוצר המילים של העובדים בגן החיות. מתבוננים במפה בעמ' 126 ומוודאים שמבינים כל מה שכתוב.

מבקשים מהתלמידים להתבונן בדף המידע של הגן ושואלים
שאלות תוכן, אפשר לתת לתלמידים לשאול, ואפשר לתת לחלק
לשאול ולחלק אחר לענות.

בהקשר הזה עושים את משימה מספר 1 בעמ' 127. במשימה
זו עליהם למצוא את המידע הן במפה הן בדף המידע ולפיו
לבנות תוכנית. כל אחד מבני המשפחה מוזמן להציע מה
לעשות.

אולי נלך קודם ל... ושם נראה איך... ואחר כך נלך ל...
וכו'. לשים לב שהתלמידים אומרים נכון את מילת הזמן -
אחר כך / אחרי כן / אחרי זה (ולא אחרי כך).

זאת גם הזדמנות טובה לערוך חזרה על הכיוונים.
אפשר להמחזז שיחת טלפון בין אדם שמתעניין בפרטים
בנוגע לגן החיות עם עובד של גן החיות. האדם שמתקשר
רוצה לדעת הכול על גן החיות - לפי מה שמופיע בדף
המידע, וכן דברים נוספים - על פי רמת הכיתה.
זאת משימה שאפשר לעשות בזוגות, ואחר כך להציג בכיתה.

ההצעה צריכה להתייחס הן לתוכן (שיהיה מתאים למה שנמצא
במפה ובדף המידע) הן להיאמר בזמן עתיד. אפשר לעשותה
בזוגות ואפשר שכל אחד יכין הצעה ומי שרוצה - יציע את
הצעתו בכיתה.

ד'. חזרה על שלילת ציווי (הוא נלמד ביחידה 8)

ומה עושים המדריכים בגן החיות? - מסבירים, מדריכים
וכו'.

אומרים - וגם אומרים לאנשים מה לא לעשות, כמו מדריכי
טיולים. מה מדריכים בגן החיות אומרים למבקרים?

התלמידים אומרים כל מיני משפטים, ואחר כך אומרים
משפטים לפי מה שכתוב במסגרת בעמ' 127. זהו תרגיל המרה
חשוב.

מי עוד אומר לאנשים אחרים מה לא לעשות? - מורים
לתלמידים, הורים לילדים וכו'...

בעמ' 127 - 128 יש תרגילים לחיזוק הנושא.

אפשר לבקש מהתלמידים שיחברו משפטים נוספים ויכתבו
אחד מהם על פתק (עם שמם). המורה קורא את המשפטים בקול

רם, אם צריך - מתקן תוך כדי, וכמובן רק אם המשפט
ראוי. האחרים מנחשים מי אומר את המשפט הזה למי, וגם
מי כתב אותו.

כדי לקשור את הנושא לנושא הבא המורה יאמר:
אם אומר "אל תבכי", מה אתם חושבים, מי אמר את המשפט,
למי ולמה.

ה'. הפעלים "אמר" ו"אכל" בעתיד

מקנים את כל הנטייה של שני הפעלים הלא פשוטים האלה
בתוך הקשר שקרוב לתלמידים, ומתרגלים באמצעות עמ' 129.
שאלות לתרגול בזוגות:

מה תאכלו היום?

מה תאמרו היום לאימא שלכם / לילדים שלכם / למשפחה
שלכם (בזכרם לפי אופי הכיתה)?

ו'. חזרה על פעלים בעתיד באמצעות הקלוז "גן עדן לפילים"

אומרים: עד עכשיו דיברנו על המבקרים ועל העובדים בגן
החיות, אבל בגן החיות יש גם... חיות. איזה בעל חיים
שחי בגן חיות אתם אוהבים? זה יהיה למשימה שתבוא.
קוראים את הטקסט "גן עדן לפילים" בעמ' 130 עם שאלות
מנחות:

מה הפילים בגן החיות עושים?

**מתאמנים, לומדים, מטיילים בגן, עושים מה שהמדריכים
אומרים להם, אוכלים**

מה המדריכים בגן עושים?

**פותחים לפילים את הכלוב, מטיילים אתם, אומרים להם
מה לעשות, משחקים אתם, בודקים להם את השיניים
והרגליים, מאכילים אותם, מסבירים לקהל מה הם עושים**
מה עושים האנשים שבאים לגן? (לומדים את המילה "קהל"
דרך הטקסט)

מסתכלים ולומדים

תוך כדי קריאת הטקסט כותבים על הלוח מה המדריכים עושים בגן, ודרך המידע הזה עושים תרגיל פועל – מדריך "אמיתי" מסביר ליסמין מה היא תעשה כשהיא תהיה מדריכה בגן. אם התרגיל קשה או אם התלמידים מתקשים – אפשר לתרגל עם דמויות נוספות. בשלב הבא ימלאו את הפעלים החסרים בתרגיל הקלוז.

ז'. חזרה על שם המספר דרך הטקסט "האריה" בעמ' 131

אומרים לתלמידים שבגן החיות התנכ"י חיים גם אריות, ושואלים מה הם יודעים על אריות. שואלים שאלות מנחות על הטקסט, למשל: בן כמה זיו? בת כמה עיישה? – להקפיד שבתשובה יאמרו רק מספר, בלי המילה "שנים". במטרה לתרגל גם מספרים לא עגולים אפשר לומר לכיתה: ואם האריה יהיה חולה? כמה הוא יאכל? לא 250 אלא רק 235 וכו'. מבקשים מהתלמידים שיאמרו את המספר ויחברו סיטואציות נוספות.

ח'. כתיבה על פי מקורות מידע

מחפשים מידע על בעל חיים נוסף – אפשר על אותו בעל חיים שחשבו עליו קודם. התלמידים כותבים חמישה משפטים וקוראים לכיתה בלי לומר את שמו של בעל החיים. על הכיתה לנחש מהו בעל החיים הזה.

ט'. בעלי חיים בסכנת הכחדה – דובי הפנדה – הקניית המבנה כדי ש... + משפט בעתיד

הטקסט "דובי פנדה" בעמ' 134 יוביל אותנו אל המבנה כדי ש... + משפט בעתיד, ומשם ישירות אל משימת הטיעון – האם צריך או לא צריך גני חיות. שואלים את התלמידים: ומי שמע על דובי פנדה? – כולם

ומה יודעים עליהם? קוראים את הטקסט, וממשיכים לקרוא גם על הקרן לשימור חיות בר, ושואלים בשביל מה / לשם מה צריך קרן כזאת? מה המטרה שלה?
התלמידים ישתמשו במבנה כדי + שם פועל (שאותו הם כבר מכירים), או שירצו לומר משפטים בהם נדרש המבנה כדי ש... וכך נקנה להם את המבנה הזה.
ניתן להם דוגמות נוספות של כדי ש... מהעולם שלהם, וזאת מבלי להשתמש בשאלה (שאמורה להיות במקרים כאלה: לשם מה? ולא למה? כי "לשם מה" מתייחסת למטרה ו"כי" לסיבה). כמו כן יש להיות מודעים להבדל בין המבנה "כדי + שם פועל" למבנה "כדי ש... + משפט בעתיד".

הערה למורים

ההבדל בין כדי + שם פועל לבין כדי ש... + משפט בעתיד הוא בדרך כלל בעושה הפעולה (נושא המשפט). אם מדובר באותו נושא נשתמש בצורה הראשונה, ולמשל: הוא הולך לעבודה כדי להרוויח כסף, לעומת זאת, כאשר בפסוקית (החלק השני) יש נושא אחר במשפט, נשתמש במבנה כדי ש... + משפט בעתיד, ולמשל: הוא הולך לעבודה כדי שאימא שלו תהיה מרוצה, דובי הפנדה נשלחים חזרה לסין כדי שממשלת סין תדאג להם בזקנתם.

מתרגלים רק את הצורה כדי ש... + משפט בעתיד עם נושאים שהמורה בחר מראש. צריך לבחור משפטים אלה בקפידה. עוברים גם למבנים של כדי ל... בנושאים שקשורים לתלמידים.

כעת אפשר לתת לתלמידים להעלות נושאים - והכיתה תשלים עם אחד המבנים.

אפשר גם לתרגל עם התרגיל בעמ' 133.

לאחר מכן מתרגלים את המבנים עם הטקסט בעמ' 132 "בעד ונגד גני חיות".

בשלב הזה אפשר להשתמש במילת השאלה "לשם מה?" ולשאול לשם מה יש גני חיות? זאת שאלה מנחה אחת לכל הטקסט. מבקשים מהתלמידים לקרוא ולערוך רשימה.

כדי שאנשים יבקרו בהם כדי לטפל בבעלי חיים כדי לטפל בבעלי חיים בסכנת הכחדה כדי שחוקרים יחקרו אותם ואת ההתנהגות שלהם כדי ללמד אנשים לשמור על בעלי חיים

שואלים: אז, צריך או לא צריך גני חיות? יש אנשים שחושבים שצריך ויש אנשים שחושבים שלא צריך. יש כאן משפטים שאמרו כל מיני אנשים. על התלמידים לקרוא אותם ולחשוב מי אמר אותם. מציפים בעיקר את הסיבות של המתנגדים לגני חיות (אין צורך לכלוא בעלי חיים כדי שאנשים יראו אותם, אפשר לטפל בבעלי חיים גם בטבע).

י. כתיבת טיעון

עכשיו יש בידי התלמידים מספיק נימוקים בעד ונגד גני חיות, וכנראה גם דעה מגובשת בנושא. כותבים טיעון על פי כללי הטיעון. אפשר לכתוב את הנימוקים השונים על הלוח, כדי שיוכלו להיעזר בכך. אולם, חשוב להדגיש שהם צריכים לחשוב ולהחליט מה דעתם ואותה לכתוב – כדי שלא יכתבו חיבור של בעד ונגד!

נגד גני חיות	בעד גני חיות
לבעלי החיים אין חופש	חינוך לאהבת בעלי חיים
בגני חיות בעלי חיים לא מתנהגים כמו בטבע, ולכן הם לא מקום טוב ללימוד	מקום לשימור בעלי חיים בסכנת הכחדה
בעלי החיים חיים בתנאים לא טובים	מקום ללימוד על בעלי חיים
לבעלי חיים נכחדים יש סיכוי טוב יותר לשרוד בטבע	מקום מחיה טוב ובטוח

גני החיות מעדיפים את האנשים ולא את בעלי החיים	
--	--

י"א. כתיבת טקסט חדש על נושא דומה

אם לא רוצים לכתוב טיעון, אפשר לכתוב על נושא אחר, לפי אותו המבנה של הטקסט "בעד ונגד גני חיות", כמו למשל לשם מה יש בתי ספר. חושבים על המטרות השונות של בית הספר ועושים רשימה על הלוח.

כותבים ביחד טקסט חדש שייקרא: לשם מה יש בית ספר. מקפידים לכתוב מסקנה בסוף. המסקנה איננה המלצה. היא עולה מתוך הדברים שנאמרו.

י"ב. משחק בנוסח חדר בריחה "בעלי החיים ברחו מגן החיות"

הרעיון:

את כל השקופיות כדאי לצלם, לניילן ולהכין מספר עותקים (ל-3 אנשים בקבוצה).

אומרים לתלמידים רק ששלושה בעלי חיים ברחו מגן החיות ועליהם להחזיר אותם. הם מקבלים ביד את המשימה הראשונה - שקופית 1 ושקופית 2 - מבלי לומר שום דבר.

(שקופית 1 היא כמובן לשלוש קבוצות).

עליהם למצוא את בעל החיים המיותר ברשימה - האריה.

שקופית 4 היא הרמזים למשימות השונות.

באיזשהו מקום בחדר נמצא האריה + משימה 2 - שקופית 3.

עליהם לסרוק את הברקוד ולהשלים את הקולות של בעלי החיים.

בטור המסומן ייצא להם: גורילה.

במקום אחר בחדר תהיה תמונת הגורילה (משקופית 4) יחד עם משימה 3 (שקופית 5 ושקופית 6).

עליהם לקרוא בכתב ראי את הטקסט ולענות על השאלות.

בעל החיים שייתן את הרמז הבא הוא דג הנווט (שקופית 4).

כאן מסתיים המשחק הזה, אבל אפשר כמובן להוסיף עוד משימות.
לכל אורך המשחק הרעיון הוא לתת להם להתמודד, לחשוב על רעיונות וכו', אלא אם כן רואים שהם נתקעים ואז אפשר לעזור עם רמז קל.
בסוף המשחק אפשר לבדוק איך כל קבוצה פתרה כל בעיה.

בשלב הזה אפשר לעבור לחוברת "תעסוקה בעברית" כדי ללמוד על מקצועות נוספים. הקריאה של הטקסטים הללו תהיה בעיקר לצורך מידע אודות מקצועות נוספים ובמטרה לאפשר להם להתנסות בקריאה של טקסטים המכילים אוצר מילים לא מוכר (שאינן צורך להעמיס אותו על הלומדים). יש לעבור על הטקסטים במהירות – ואם מישהו מגלה עניין באחד המקצועות – אפשר להמשיך אתו את ההעמקה בנושא באופן פרטני.

שיווק ומכירה בעמ' 21 – 24, כולל תרגיל החזרה על מילות סיבה ותוצאה.

מקצועות טיפוליים בעמ' 27 – 30, כולל התרגיל על מילות קישור. את הטקסט "מה מתאים לי ללמוד" כדאי לתת ללומדים כשיעורי בית לקראת השיעור.

הטקסטים עוסקים בנושאים הבאים:

מקצועות המלונאות בעמ' 35 – 37,

נהיגה ורכב בעמ' 43 – 46,

מוקדי שירות בעמ' 49.

י"ג. מבחן סיטואציות

מחברים סיטואציות שונות העשויות להתרחש בגן החיות, למשל:

מישהו שמחפש את הילד שלו, והוא שואל הרבה אנשים מישהי שרוצה להגיע לפילים, ולא מבינה שום דבר ממה שמסבירים לה

יחידה 11 – עברית וערבית

בסוף היחידה העשירית סיימנו את העיסוק במקומות העבודה.

מהיחידה הנוכחית ואילך נעסוק פחות בנושאים לשוניים ויותר בנושאים של תוכן. משלבי שפה, ראיון עבודה, חיפוש עבודה, כתיבת קורות חיים וטפסים אחרים וניהול זמן.

המטרה העיקרית של היחידה הזאת היא תרגול מיומנויות לשוניות ותחילת העיסוק בשפה, כשהכוונה היא להתחיל להתייחס – בעדינות – למשלבים ולדרכים בהן מדברים עם מנהלים, בוסים ואחראים עליך.

נושאים לשוניים:

פעלי פ"י פעל עתיד

פעלי פ"י בהפעיל עבר ועתיד

הזוגי בעברית

ההוא, ההיא, ההם, ההן

נושאי תוכן:

השפה העברית

איך ממציאים מילים

מילים ערביות בשפה העברית

הערבית

נושאים לדיונים:

האם צריך להמציא מילים חדשות לכל מושג חדש?

האם מותר להשתמש במילים לוועזיות?

מיומנויות למידה:

כתיבה "מחקה": להמשיך טקסט על פי דגם, לכתוב טקסט חדש עם אותו מבנה אבל עם תוכן שונה.

מפת יחידה:

ה נושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	• הקנייה
פעלי פ"י בעתיד	• קריאת הקטע המציג בעמ' 136 • הקנייה בעל פה

<ul style="list-style-type: none"> • תרגול טכני בעמ' 137 ובעמ' 138 "תוכנית לחופשה" 	
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "רשימה" בעמ' 138 • הקניית הפעלים • תרגול בעמ' 139 	פעלי פ"י בהפעיל
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "על מקצועות בעברית" בעמ' 139 	תצורת שם העצם בעברית
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "הערבית והעברית" בעמ' 140 • המשך הכתיבה 	חזרה על מילות קישור
<ul style="list-style-type: none"> • הצפת הנושא באמצעות הטקסט שלעיל • תרגול על ידי הוספת שם תואר בעמ' 142 "אופניים" 	הזוגי בעברית
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת המילים בעמ' 142 • קריאת המשכו של הטקסט בעמ' 143 • כתיבה "מחקה" - מילים עבריות בערבית 	כתיבה "מחקה"
<ul style="list-style-type: none"> • הצפת הנושא - האם לכל מילה יש תרגום לערבית / לעברית? • קריאת הטקסט בעמ' 144 "ממציאים מילים" בעמ' 144 • דיון - האם צריך שלכל מילה תהיה מילה (חלופה) בערבית / עברית? • כתיבת טיעון - מייל 	כתיבת טיעון
<ul style="list-style-type: none"> • הצפת הנושא - מי ממציא מילים? • קריאת הטקסט "ממציאי מילים בעמ' 145 • רשות - קריאת הטקסט "מגדל בבל" בעמ' 145 - 146 	המצאת מילים
<ul style="list-style-type: none"> • עמ' 147 - 148 	חזרה
<ul style="list-style-type: none"> • מבחן דיבור פרטני על טקסטים שונים 	מבחן דיבור

א'. הקניית אוצר המילים של היחידה

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. הקניית פעלי פ"י בבניין פעל בעתיד

הפעם נחרוג ממנהגנו ונתחיל את היחידה בקריאת הקטע המציג ודרכו נקנה את הפעלי פ"י בפעל. מציגים את הנטייה, ומתרגלים בעמ' 137 ובעמ' 138 "תוכנית לחופשה".

ג'. הקניית פעלי פ"י בבניין הפעיל בעבר ובעתיד

קוראים גם את הטקסט הקצר "רשימה", ושואלים מה מוטי הודיע? ומה אני הודעתי אתמול? והמנהלת? וכו', וכך מקנים את הפעיל פ"י, ומתרגלים בעמ' 139. דרך התוכן של הטקסט הנ"ל עוברים למשימה שגם התלמידים של מוטי עושים - למצוא את כל שמות בעלי המקצוע שהם מכירים בעברית.

ד'. תצורת שם העצם

קוראים את הטקסט "על מקצועות בעברית" בעמ' 139. מבקשים מהתלמידים לקרוא את שתי הפסקות הראשונות של הטקסט ושואלים מה הרעיון שמדברים עליו בטקסט? **אפשר**

לחלק את המילים לקבוצות, למשל...

מבקשים מהתלמידים לקרוא את המשך הטקסט עם מטלת קריאה: איך עוד אפשר לחלק את השפה? לכמה קבוצות? מה יש בכל קבוצה?

לפי הדרך שבה נוצרו המילים

משקל	נגמ	נגמר	משקל	לפי	משפות	סמיכ	
וּלְ	ר	ב-אי	·אָאָא	הפעול	אחרות	ות	
	ב-			ה			
	א						

היסטורי ון	קבלן שחק ן	פיסיקאי ספורט אי	גנן צייר זמר	שומר מדריך	פילוסוף פסיכולוג אסטרונו ג	איש עסקים ראש ממשל ה	דוגמות מהטקס ט
---------------	------------------	------------------------	--------------------	---------------	-------------------------------------	----------------------------------	----------------------

בוחרים נושא אחר, וחושבים על מילים, ומציגים בכיתה,
ולמשל:

בנושא אוכל:

עוגת גבינה, תפוח אדמה, שמן זית

פיצה, המבורגר, צ'יפס

לחמנייה, עוגייה, סוכריה

ה'. חזרה על מילות קישור

מסיימים עם השאלה האם יש בעברית מילים מערבית שקשורות
לאוכל? ומילים אחרות? ומה הקשר בכלל בין העברית
לערבית? – אפשר לשמוע הרבה תשובות...

קוראים את הטקסט "הערבית והעברית" בעמ' 140 עם משימת
קריאה. אומרים לתלמידים שבטקסט הזה משווים בין העברית
והערבית, אומרים מה דומה ומה לא. המשימה – לקרוא את
הטקסט ולכתוב במחברת מה דומה ומה לא.

דומה:

כל עם אוהב את השפה שלו

לכל שפה יש אקדמיה לשפה שלה ש"שומרת" עליה

(בשתי השפות יש מילים דומות)

לא דומה:

בערבית יש חמישה עשר בניינים ובעברית רק שבעה

בערבית משתמשים הרבה בזוגי ובעברית לא

עכשיו אפשר לומר משפטים ואחר כך לפתור את התרגיל,
אחרי שהתבוננו במילות הקישור המופיעות בתחילת
התרגיל.

לאחר מכן ממשיכים לכתוב את הטקסט - לפי הנושאים
הנוספים המאפשרים השוואה, הנמצאים בעמ' 141. את
הדוגמה הראשונה מעבדים ביחד. באילו מדינות מדברים את
השפה, כמה אנשים מדברים כל שפה וכן הלאה.

ו'. הזוגי בעברית

הערות למורים:

1. מינו של שם העצם הזוגי נקבע לפי מינו ביחיד
(כמובן), על כן, משקפיים ומכנסיים הם זכר,
ולכן: מכנסיים חדשים, גרביים לבנים, משקפיים
ורודים.
2. הזוגי בעברית הוא אחד הנושאים האחרונים
הנלמדים ברמת הבסיס, כי למעשה הזוגי בעברית
מצוי רק בצורות מקובעות ולא ניתן ליצור צורות
חדשות (כמו בערבית).

אחרי קריאת הטקסט על ההבדלים בין העברית לערבית,
מזכירים את הזוגי, שדובר עליו בטקסט, ושואלים את
התלמידים אילו מילים נוספות בעברית הם מכירים, שהן
כמו המילים שהוזכרו בטקסט (יומיים, חודשיים, ידיים,
רגליים, משקפיים ומכנסיים). רושמים את המילים
הנוספות ומבקשים מהתלמידים למיין אותן לקבוצות: זמן
(יומיים, חודשיים וגם שבועיים, שנתיים), איברי גוף
(ידיים, רגליים, כתפיים), חפצים שיש בהם שני חלקים
זהים (משקפיים, מכנסיים, גרביים, נעליים).
פותרים את התרגיל בעמ' 142 "אופניים", בו צריך להשלים
שמות תואר, מה שיראה אם התלמיד יודע מה זכר ומה נקבה.

ז'. מילים ערביות בעברית - כתיבה "מחקה"

קוראים את המילים בעמ' 142 - אלו הן מילים ערביות
שנעשה בהן שימוש בעברית. לא בכל מקום, לא בכל מגזר.
אפשר גם לצלם את המילים עם פירושיהן ולגזור באמצע,

כך שיהיו מילים לחוד ופירושים לחוד. לחלק לתלמידים ולבקש מהם למצוא את החצי השני שלהם. קוראים את הטקסט הקצר ולאחריו שואלים את התלמידים באילו מילים עבריות הם משתמשים בערבית. מבקשים מהם לכתוב פסקה דומה, על מילים עבריות בערבית.

ח'. ממצאים מילים – טיעון

האם יש גם מילים מאנגלית שמשתמשים בהן בעברית ובערבית? למה? האם אין לכל מושג מילה? האם הם מכירים מילים מאנגלית שמשתמשים בהן בעברית ובערבית? עושים רשימה ובודקים איך אומרים אותן בערבית (אם הם לא יודעים שיחפשו בגוגל) ובעברית (כנ"ל), ובכל מקרה יש גם מילים בספר, בעמ' 144:

סמארטפון – טלפון חכם

אפליקציה – יישומון

אינטרנט – מרשתת

**אי-מייל – דואר אלקטרוני (גם בערבית البريد الإلكتروني –
האלקטרוני הוא עדיין מילה זרה)**

צ'ט – שיחוח

מילקשייק – קציף חלב

האם לכל מושג בעולם יש מילה בעברית ובערבית? מי אחראי על כך שתהיה מילה לכל מושג בעברית ובערבית? קראנו קצת על האקדמיה. האם לדעתם יש צורך בכך שלכל מילה תהיה מילה (חלופה) בערבית / בעברית? עורכים דיון בכיתה. מחלקים את הכיתה באופן שרירותי לשני חלקים – חלק אחד בעד, והאחר – נגד. בכל פעם צד אחד מציג נימוק, במטרה לשכנע את הצד האחר, עד שנגמרים הנימוקים. בזמן שהתלמידים דנים ומתווכחים המורה רושם את נימוקיהם על הלוח – בעד ונגד.

בסוף הדיון המורה אומר שהוא, כמנהל האקדמיה, צריך להחליט, אבל מכיוון שמדובר בנושא כל כך רגיש, על המשתתפים לכתוב לו את דעתם עם נימוקים.

כדאי לבקש שיכתבו במייל, עם פנייה ראויה ושפה הולמת. אפשר להתחיל ביחד ולתת להם להמשיך לבד.

כדאי עוד יותר לבקש מהתלמידים לכתוב את המכתב על טופס וורד ולצרף אותו למייל עם שני משפטים ל"מנהל האקדמיה". זאת הזדמנות מצוינת לעבוד על ניסוח כזה.

למה צריך לשים לב?

מצד אחד לא לכתוב "נא לאשר את קבלת המייל" כי אנחנו כפופים למנהל, ולא הוא לנו ו"נא" הוא לא בקשה מנומסת אלא דרישה.

מצד אחר, לא לפנות למישהו / מישהי בתואר "נשמה" גם אם הכוונות טובות.

הניסוח צריך להיות קצר וענייני, ולמשל:

שלום ...

מצורף המכתב שביקשת.

בברכה,

...

יש רק כלל ברזל אחד - לכל סיטואציה צריך להתאים את המשלב.

ט'. ממציא מילים - פרזנטציה

האם רק האקדמיה ממציאה מילים חדשות? איך באמת נולדות מילים חדשות?

יש מילים שאנשים ממציאים. האם הם שמעו על כך? איך הם עושים את זה, ולמה?

מתבוננים בעמ' 145 במסגרת יש פרטים על אליעזר בן יהודה, שנחשב לממציא המילים הגדול מכולם (אבל הוא לא היה היחיד). אומרים מה יודעים עליו. מחפשים מילים שהוא המציא וחושבים איך המציא אותן (למשל, גלידה, מילון, שעון, עיתון).

מחפשים אנשים נוספים שחידשו מילים, קוראים עליהם ומספרים עליהם לכיתה, כולל המילים שחידשו (וגם את דרך החידוש).

אפשר לספר להם שמעת לעת האקדמיה פונה לקהל הרחב שיציע
חלופה עברית למילה נתונה.

י'. קריאת רשות - קטע מקור - "מגדל בבל"

קטעי מקור הם הזדמנות טובה לתת לתלמידים תחושת
מסוגלות, יחד עם זאת, אם מדובר בקבוצה חלשה - אפשר
לדלג. קוראים את הבעיה המוצגת לפני הקטע המקראי -
איך יכול להיות שאם כל האנשים בעולם הם הילדים של
אדם וחוה - יש הרבה שפות?

התשובה נמצאת בתנ"ך. שוב, מהו התנ"ך?

לא רק התורה, אלא תורה, נביאים וכתובים. יש בו
סיפורים ושירים, היסטוריה ונבואה, וחוקים דתיים.
התנ"ך נכתב על ידי אנשים שונים בתקופות שונות.

קוראים קריאה מונחית את הקטע "מגדל בבל" בעמ' 145:

לפי פסוק א' - מה היה בהתחלה? **שפה אחת**

מה הכוונה? **כל האנשים דיברו שפה אחת**

א וַיְהִי כָל-הָאָרֶץ שִׁפְהָ אֶחָת וּדְבָרִים אֶחָדִים.

לפי פסוק ב' - לאן הם הגיעו? **לארץ שנער**

מאיפה הם הגיעו? **מקדם**

מה עשו כשהגיעו לארץ שנער? **ישבו שם, גרו שם**

ב וַיְהִי בְּנִסְעֵם מִקְדָּם וַיִּמְצְאוּ בְּקֵהָ בְּאֶרֶץ שְׁנַעַר וַיִּשְׁבוּ

שם.

לפי פסוקים ג' - ד': הם החליטו לעשות משהו. מה

החליטו לעשות? **לבנות עיר ומגדל**

איזה מגדל? מה מיוחד במגדל? **שראשו נוגע בשמים**

למה אתם חושבים שהם רצו לבנות מגדל שמגיע עד

לשמים?

ומה אתם חושבים, מה אלוהים יחשוב על זה כשהוא

יראה את זה?

ג וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ הֲבֵה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרְפָה
לְשִׂרְפָה וְתֵהִי לָהֶם הַלְבָּנָה לְאָבֹן וְהַחֲמֹר הִיָּה לָהֶם לְחֹמֶר. ד וַיֹּאמְרוּ
הֲבֵה נִבְנֶה-לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָּנוּ שֵׁם: פּוֹ-
נְפוּץ עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ.

מה הוא עשה, לפי פסוק ה' ? הוא ירד לראות את העיר

ואת המגדל

ה וַיֵּרֵד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי
הָאָדָם.

לפי פסוק ו' - הייתה להם שפה אחת, ועכשיו הוא
יעשה משהו, ואחרי זה - מה יהיה? הם לא "ישמעו" (לא
יבינו) את השפה של האחרים.

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אֶחָת לְכָל־אָדָם וְזֶה הַחֲלָם
לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא-יִבְצֹר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת. ז הֲבֵה נִרְדָּה
וְנִבְלָה שֵׁם שִׁפְתֵי אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ.

ומה שהוא עושה הוא לפזר (מדגימים בפנטומימה,
מתרגמים ערבית) את כל האנשים. קוראים את הפסוקים
שנשארו.

ח וַיִּפֹּץ יְהוָה אֶת־מִשְׁם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וַיִּחְדְּלוּ לְבַנֹּת
הָעִיר. ט עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בְּבָל כִּי-שָׁם בָּלַל יְהוָה שִׁפְתֵי כָל-הָאָרֶץ
וּמִשְׁם הִפִּיצָם יְהוָה עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ.

שאלה למחשבה - מה אתם חושבים, למה הוא לא אהב מה שאנשים
עשו?

מבקשים מהתלמידים שיספרו את הסיפור במילים שלהם.
עונים על השאלות ודרכן מקנים את המילים: ההוא, ההיא,
ההם, ההן (הן לא מאוד חשובות).

י"א. חזרה

הטקסט בעמ' 147 ייקרא על ידי התלמידים באופן עצמאי,
כבסיס למבחן בדיבור, כפי שיפורט להלן,
הטקסט בעמ' 148, כחזרה על פועל בכל הזמנים + שם פועל,
הינו תרגיל חשוב ביותר.

י"ב. מבחן דיבור

מבחן דיבור הוא מבחן בעל פה בו נוכחים רק המורה ותלמיד אחד (או שניים).

לקראת המבחן המורה מבקש מהתלמידים להכין שניים-שלושה טקסטים שנלמדו בכיתה ואפשר להוסיף גם טקסט אחד שלא נלמד.

במבחן עצמו המורה שואל את התלמידים שאלות על הטקסטים ובמידת האפשר עורך אתם שיחה.

הטקסטים למבחן בדיבור:

עמ' 140 "הערבית והעברית"

עמ' 145 "מגדל בבל"

עמ' 147 "הערבית" - יהיה הטקסט שלא נלמד

יחידה 12 – אמת ושקר

נושאים לשוניים:

פעל + פיעל + הפעיל ציווי

נושאי תוכן:

קורות חיים

נושאים לדיונים:

אמת ושקר

אמת ושקר ביחסים בינאישיים – האם מותר לשקר שקרים לבנים?

דיוק בשפה, למשל בקורות החיים

מיומנויות למידה:

כתיבת קורות חיים

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	• הקניית אוצר המילים
קורות חיים	<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "קורות חיים (1)" בעמ' 151 • כתיבת קורות החיים של ג'ניפר • חוברת "תעסוקה בעברית" עמ' 25 • כתיבת קורות חיים של התלמידים
ציווי	<ul style="list-style-type: none"> • הקניית הציווי בבניינים פעל + פיעל + הפעיל • האזנה לשיר "שלכת"
כתיבת סיכום	<ul style="list-style-type: none"> • הצפת הנושא • קריאת הטקסט בעמ' 155 – 156 • "אמת ושקר" • סיכום טקסט
כתיבת טיעון	• כתיבת טיעון על אמת ושקר
פרזנטציה	• הכנת פרזנטציה קצרה והצגתה – שקר מפורסם
מייל נלווה	• כתיבת מייל נלווה

• חזרה על תואר הפועל בעמ' 158	תואר הפועל - חזרה
• חוברת "תעסוקה בעברית" - עמ' 11 - 15	
• רשות "על אמת בכתיבה"	
• מבחן קריאה על טקסטים	מבחן קריאה

א'. הקניית אוצר מילים

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. כתיבת קורות חיים

קוראים את הקטע המציג עם שאלה מנחה: מה הנושא של הקטע ומה אומרים עליו?
קוראים את קורות החיים של באסל בעמ' 151, ומנסים להוציא מהם את כל מה שאנחנו יודעים עליו.
אחר כך עושים הפוך - קוראים את קטע המידע על ג'ניפר ולפי המידע שקיבלנו - כותבים את קורות החיים שלה.
חשוב לחשוב עם התלמידים מה חשוב ומה לא ואיך לנסח את הדברים.

ג'. חוברת "תעסוקה בעברית"

בחוברת "תעסוקה בעברית" קוראים את עמ' 25, העוסק בתכונות של עובדים. עושים את התרגיל כמו שהוא - מתאימים מקצוע לאדם לפי התכונות, ולאחר מכן חושבים אילו תכונות שלנו נציין בקורות החיים שנכתוב.
התלמידים כותבים את קורות החיים שלהם. יש באינטרנט דגמים מוכנים באתרים ייעודיים (כמו למשל <https://www.tazooz.co.il>), שמאלצים אותם לא להשמיט פרטים. היתרון הוא שהם ייצאו עם קורות חיים מוקלדים ורשמיים.
התלמידים עובדים כל אחד על קורות החיים שלו, והמורה עוזר לפי הצורך.

ד'. ציווי של בניינים פעל + פיעל + הפעיל

אומרים לתלמידים: בואו נחזור רגע למה שמוטי אמר בסוף השיחה, ונראה מה זה.

מקנים את הציווי של הבניינים הנ"ל, לפי הטבלה בעמ' 153, ומתרגלים אותו - בחיוב ובשלילה - בעמ' 153 - 155.

ה'. האזנה לשיר "שלכת" של עמיר בניון

לפני ההאזנה מבקשים מהתלמידים להבין מתוך השיר מה הבחור מבקש מהבחורה ולמה. אין צורך כמובן שיבינו את כל המילים של השיר, אלא רק יבינו את הרוח הכללית, וישימו לב לצורות הציווי שבו.

שלכת

מילים ולחן: עמיר בניון

עצרי עכשיו, עצרי מלכת,
לא אל תלכי אני עוד לא מוכן,
להתעורר כשאת אינך לידי.
עכשיו זה שלכת...
וזו תמיד דומה ואני לאן אלך?

עצרי עכשיו, עצרי מלכת,
לא אל תלכי אני עוד לא מוכן
להישאר כאן כשאת אינך לצידי
עכשיו זה שלכת...
וזו תמיד דומה אז אלך לאן שאלך...

האמת היא, אני אדם שמתגבר,
ורק מזה אני פוחד ורק על זה אני חושב,
את יודעת היטב!
שאת תצאי מתוך ביתי ואחר כך מהלב...

עצרי עכשיו, עצרי מלכת,
כדי שאוכל לדעת כמה זמן את כבר לא אוהבת אותי..
עכשיו זה שלכת...
וזו כל כך דומה,
זה כמו עוד חרוז בשרשרת...

האמת היא, אני אדם שמתגבר...

ו'. אמת ושקר

שואלים את התלמידים למה צריך לומר לאנשים לא לכתוב שקר? האם אנשים משקרים? אומרים לא את כל האמת? לחשוב על כל מיני מצבים בהם אנשים לא אומרים את כל האמת. מתי זה בסדר, מתי לא, אם בכלל?

מבקשים מהתלמידים לקרוא את הטקסט "אמת ושקר" בעמ' 155 – 156 ובזמן הקריאה לחשוב ולכתוב מה דוגמה ומה מסביר את הדוגמה.

אחרי הקריאה שואלים מה הדוגמות ומה ההסברים. אפשר לעשות טבלה על הלוח:

הדוגמה	ההסבר
קין	הוא עשה משהו לא טוב ולא רצה שידעו
אהרון	הוא אהב שלום ורצה לעשות שלום בין אנשים
המנהל	יש דברים שלא נעים לדבר עליהם

מבקשים מהתלמידים לעשות סיכום קצר. עוזרים להם בפתיח:

הטקסט עוסק בסיבות שבגללן אנשים משקרים.

ההמשך יהיה בעצם מה שנמצא בטור השאלי בטבלה. כל מה שהתלמידים צריכים הוא לכתוב את הדברים בצורה מאוד מתומצתת.

אם קשה להם אפשר לבנות את המבנה:

הטקסט עוסק בסיבות שבגללן אנשים משקרים. סיבה אחת היא...

סיבה נוספת היא...

יש עוד סיבה...

ז'. אמת ושקר – טיעון

אם כך, מה אתם חושבים – מותר או אסור לשקר? אם כן – מתי?

מבקשים מהתלמידים לכתוב טיעון בו יציגו את עמדתם בנושא.

מטלת הכתיבה תהיה:

יש אנשים שחושבים שאסור לשקר, גם לא שקר לבן.
כתבו מה דעתכם בנושא.

ח'. שקרים מפורסמים – פרזנטציה קצרה

מחפשים באינטרנט סיפור על שקר מפורסם, מכינים אותו במהירות להצגה בכיתה, ומציגים בכיתה. כל תלמיד מחפש שקר אחד, קורא עליו, מנסה להבין את הרקע של השקר ולאחר מכן מכין אותו להצגה בכיתה. המורה עוזר למי שצריך.

ט'. קורות חיים – מייל נלווה

חוזרים לקורות החיים ומציינים שלא כדאי לשקר בהם. שואלים את התלמידים מה לעשות אתם אחרי שקראנו ובדקנו וביקשנו מחבר שיבדוק? שולחים. עם מייל נלווה. מה כותבים במייל הנלווה? כבר עסקנו בכך ביחידה 11, אבל קשה לנסח מייל כזה, ולכן צריך להתאמן על כך. אפשר לתת לתלמידים מצבים שונים ולבקש מהם שיכתבו מייל נלווה מתאים.

בספר, בעמ' 157 "קורות חיים (2)", יש הצעות שונות לכתיבת מייל נלווה. קוראים אותן וחושבים מה טוב / לא טוב בכל אחת מהן. מתקנים את מה שאפשר לתקן.

שולחים את קורות החיים שלהם עם מייל נלווה למורה (ואם רלוונטי – גם למקומות עבודה פוטנציאליים).

המורה עונה, במייל, לכל אחד מהתלמידים בנוגע למייל שלו.

אם אין לתלמידים מחשבים – כותבים את המיילים על דף. אפשר גם לקרוא בקול רם את המיילים שתלמידים כתבו ולשאול את הכיתה אם הוא בסדר, מבחינת התוכן ומבחינת השפה.

י"ז. חזרה - תואר הפועל

בעמ' 158 יש תרגיל חזרה בנושא תואר הפועל.

י"א. חוברת "תעסוקה בעברית"

קוראים בחוברת התעסוקה - עמ' 11 - 15
אפשר לדלג על הטקסט "על אמת בכתיבה".

י"ב. מבחן קריאה

כמו ביחידה 6.

עמ' 150 דיאלוג - קריאה בתפקידים
עמ' 155 - 156 "אמת ושקר" - כל תלמיד יקרא קטע וכך
הטקסט כולו ייקרא ברצף. אם הטקסט ייגמר לפני התלמידים
- מתחילים מהתחלה...

יחידה 13 – שפת גוף

נושאים לשוניים:

פעל עי"ו + התפעל שלמים ציווי

הפועל "יכול" בעתיד

תנאי בטל "אילו"

הפועל "להגיד" בעתיד

נושאי תוכן:

שפת גוף

ראיון עבודה

נושאים לדיונים:

מה אומרים בראיון עבודה?

האם יש דבר כזה שפת גוף? ואם כן – האם אפשר ללמוד אותה?

מיומנויות למידה:

כתיבת סיכום משני טקסטים (סיכום ממזג)

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	• הקניית אוצר המילים
ציווי פעל עי"ו + התפעל	• הקנייה בעל פה • תרגול טכני בעמ' 161 והאזנה לשיר • הצגת סרטון על ראיונות עבודה • קריאת הקטע המציג בעמ' 160 • האזנה לשיר "בואי"
הפועל "יכול" בעתיד	• הקניית הפועל בעל פה • תרגול בעמ' 164
ראיון עבודה	• הצפת הנושא • קריאת הטקסט "ראיון עבודה – מה עונים?" • משחק תפקידים • תרגול בעמ' 165 • חוברת "תעסוקה בעברית" עמ' 15 – 19

<ul style="list-style-type: none"> • הקנייה • תרגול בעמ' 165 	תנאי בטל - רשות
<ul style="list-style-type: none"> • הקנייה בעל פה • תרגול טכני בעמ' 167 	הפועל "להגיד" בעתיד
<ul style="list-style-type: none"> • קריאת הטקסט "שפת גוף" בעמ' 166 • כתיבת סיכום ממזג של שני חלקי הטקסט 	כתיבת סיכום (ממזג) - רשות
<ul style="list-style-type: none"> • כתיבת טיעון על שפת גוף - עם מי מסכימים 	כתיבת טיעון
<ul style="list-style-type: none"> • הכנת סרטון 	משימת סיכום
<ul style="list-style-type: none"> • בעמ' 168 	חזרה
<ul style="list-style-type: none"> • משימת הכתיבה בעמ' 168 	כתיבה - רשות
<ul style="list-style-type: none"> • משחק סיטואציות בנושא שפת גוף 	מבחן סיטואציות

א'. הקניית אוצר המילים של היחידה

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. הקניית ציווי של פעל עי"ו ושל התפעל

מקנים את הציווי של הפעלים הללו ומתרגלים עם התרגילים בעמ' 161.

מאזינים לשיר "בואי" של עידן רייכל עם משימת האזנה:
מה הבחור אומר לבחורה?
אין צורך שהתלמידים יבינו את כל השיר, אלא רק שיבינו
את רוח הדברים.

בואי

הפרויקט של עידן רייכל

בואי תני לי יד ונלך
אל תשאלי אותי לאן
אל תשאלי אותי על אושר
אולי גם הוא יבוא, כשהוא יבוא
ירד עלינו כמו גשם

בואי נתחבק ונלך
אל תשאלי אותי מתי
אל תשאלי אותי על בית
אל תבקשי ממני זמן
זמן לא מחכה, לא עוצר, לא נשאר...
נשאר

ג'. ראיון עבודה

פתיחה – הצגת סרטון מיוטיוב על ראיונות עבודה. קיימים
הרבה סרטונים ואפשר לבחור מה להציג בכיתה.

משימת צפייה – למה צריך לשים לב כשהולכים לראיון
ובזמן הריאיון?

לבוש, נעליים, הופעה, תוכן הדברים הנאמרים

מה כדאי לעשות?

ללבוש בגדים מתאימים, להתקלח, לבוא בזמן...

תוך כדי שהתלמידים אומרים את הדברים, המורה כותב אותם
על הלוח. אומרים, מי עוד ילך לראיון עבודה? בואו ניתן
לו המלצות.

אפשר לנסח אותם בניסוח הבא: כדאי לך לבוא בזמן...

ואם ינסחו כך, אפשר לומר להם, עכשיו אנחנו נחבר
המלצות לעצמנו ולחברים שלנו לגבי ראיונות. נכין
לעצמנו רשימה וממנה כל אחד יבחר כשהוא עצמו ילך
לריאיון.

כותבים את ההמלצות בצד הלוח, כך שיהיה מקום להוסיף
לאורך השיעור.

מתחילים עם פעלים שהם מכירים ואחר כך עוברים לפעלים
החדשים ומקנים תוך כדי את שתי הצורות החדשות.

קוראים בספר במהירות את עמ' 160 – הטקסט המציג ולאחר
מכן את הקטע "ראיון עבודה – איך מתלבשים?" – עם משימת
קריאה: האם יש דברים נוספים, מעבר למה שאנחנו אמרנו
בכיתה?

כמובן שבודקים הבנה לפני הדיון.

ד'. הפועל "יכול" בעתיד

שואלים את התלמידים: תוכלו לומר לי מה שואלים בראיון
עבודה? או מבקשים: תוכלו לספר לי על ראיונות שהייתם
בהם?

דרך הפתיח הזה מלמדים את הפועל "יכול" בעתיד, מתרגלים
באמצעות התרגילים בספר, בעמ' 164 ובמשפטים נוספים
המתאימים לכיתה.

ה'. ראיון עבודה – מה עונים?

שואלים: אז מה באמת שואלים בראיונות עבודה? קשה לדעת, כי זה תלוי בהרבה גורמים: בסוג העבודה, באופיו של המראיין וכו'.

קוראים בספר, בעמ' 162 "ראיון עבודה - מה עונים?" , את השאלה הראשונה, וחושבים מה כדאי ומה לא כדאי לענות. חשוב שיהיה אמין וכדאי שיהיה מעניין. אפשר לתת דוגמות. יוסף רוצה לעבוד ב... המראיין שואל אותו... יוסף עונה ש... - מה אתם חושבים על זה? מבקשים מהתלמידים לקרוא את כל השאלות (שאלות 1 - 8) עם שאלה מנחה: איזו שאלה הכי אהבתם ולמה.

דנים בשאלות, במטרה להבינן. אחרי כל שאלה שואלים: ומה אתם **תוכלו** לענות עליה? על איזו שאלה לא תוכלו לענות בכלל?

לאחר מכן אפשר לשאול: איזו שאלה לא אהבתם? למה? הרעיון הוא לעבור על רוב השאלות. משחק תפקידים:

מחלקים את הכיתה לזוגות וכל זוג מקבל מטלה - משחק תפקידים של מראיין ומרואיין, על פי הנחיות ברורות (כך יהיה להם יותר קל להיכנס לתפקיד). מכינים כרטיסיות, עם מידע המתאים לתלמידים של הכיתה. כל אחד מבני הזוג מקבל רק את הכרטיסייה שלו ואינו אמור להראות אותה לבן זוגו במשחק. שואלים אם מה שכתוב בכרטיסייה ברור להם. נותנים לכל אחד חמש דקות להתכונן לתפקיד - למראיין לחשוב מה לשאול (מכוונים אותם לשאלות בעמ' 162, כמובן אחרי שאלות כלליות: מי אתה, ספר לי קצת עליך וכו'), ולמרואיין לחשוב איך יציג את עצמו.

את הדוגמה הראשונה עושים במליאה.

אחרי הראיונות אפשר להציג אחד או שניים מהם, עם שאלה מנחה - מה אתם חושבים - כדאי או לא כדאי לקבל אותו לעבודה? למה? האם המראיין ייקח אותו לעבודה? דוגמה לכרטיסייה:

המקום: בקופת חולים כללית

המשרה: מזכירה רפואית

מראיין	מרואינת
--------	---------

מחפש מזכירה רפואית עם ניסיון, מדברת עברית וערבית, צריך לעבוד שלוש פעמים בשבוע עד השעה 20:00.	בת 26, עובדת כרגע בקופת חולים מאוחדת, רוצה לעבור למקום אחר כי היא לא מסתדרת עם הבוס שלה. יש לה שני ילדים. היא יכולה לעבוד פעמיים בשבוע עד הערב.
--	---

מה עוד כדאי למי שהולך לראיון עבודה לעשות לפני הריאיון? לקרוא מעט על המקום שאליו הולכים.

ו'. חוברת "תעסוקה בעברית"

קוראים בחוברת "תעסוקה בעברית" - עמ' 15 - 19.

ז'. קלוז

פותרים את תרגיל הקלוז בעמ' 165.

ח'. אילו - תנאי בטל

הערה למורים: השימוש ב"אילו" הוא בעייתי, מכיוון שבלשון הדיבור לא כל כך משתמשים בו. במקום זאת אומרים "אם". ההקנייה כאן היא לצורך הכרות עם המבנה, והתלמידים לא באמת צריכים לדעת ליצור משפטים משל עצמם. תרגול מעמיק יהיה ברמות גבוהות יותר. הם יכולים לקרוא את המשפטים כמו שהם, ואם המורה מדמה ראיון עבודה - הוא גם ישתמש ב"אילו", אבל התלמידים יכולים לענות עם "אם".

אם הקבוצה לא חזקה אפשר לוותר על המבנה הזה לעת עתה. מקנים משפטים עם תנאי בטל (אילו הייתי, אילו עשיתי... - אבל אני לא - ולא עשיתי) בנושאים הקרובים לתלמידים. מתרגלים בספר בעמ' 165.

אומרים שגם בראיונות עבודה שואלים לפעמים שאלות עם "אילו", כמו למשל שאלות 9 - 10. קוראים אותן ועונים עליהן, תוך המרה ל"אם".

חושבים על שאלות נוספות עם "אילו" ועונים על חלקן.

ט'. הקניית הפועל "להגיד" בעתיד

מקנים את הפועל "להגיד" בעתיד באמצעות נושאים הקרובים לתלמידים ופותרים את התרגיל בעמ' 167.

י'. שפת גוף – סיכום ממזג (סיכום של שני טקסטים)

אומרים שראיון עבודה הוא לא רק מה שאומרים אלא גם מה עושים וגם מה הגוף שלנו "אומר". אנחנו נקרא שני טקסטים של אנשים שעונים על השאלה אם יש שפת גוף. בזמן הקריאה ננסה להבין מה הם חושבים על שפת גוף.

קוראים את הטקסט הראשון עם משימת קריאה:

האם יש שפת גוף? כן

מה הוא מסביר? **שפת גוף היא שפה קשה, היא 55% מהתקשורת בין אנשים, אם רוצים להבין מישהו באמת צריך לראות אם הגוף שלו אומר מה שהפה שלו אומר.**

למה הוא אומר ששפת גוף היא שפה קשה? **כי הוא רוצה שנלמד אותה, אצלו.**

קוראים את הטקסט השני עם שאלה מנחה:

האם מי שכתב את הטקסט השני חושב כמו האיש שכתב את הטקסט הראשון? **לא**

מה הוא (הכותב השני) חושב על שפת גוף? **שזאת המצאה של אנשים שרוצים "לעזור" לאנשים לפני ריאיון. לפעמים הדברים שאנחנו עושים לא אומרים משהו שונה מהמילים, הם רק הדברים האלה וזהו, אין משהו אחר.**

תוך כדי שיחה כותבים על הלוח את עיקרי הדברים, למשל
כך:

מומחה לשפת גוף (טקסט 1) מורה במכללה (טקסט 2)

אין

יש שפת גוף

שפה קשה	זאת המצאה של אנשים
55% מהתקשורת בין אנשים	שרוצים "לעזור" לכם לפני
אם רוצים להבין מישהו	ראיון עבודה
באמת - צריך לבדוק אם	לפעמים מה שאנחנו עושים
הגוף שלו אומר מה שהפה	הוא רק מה שאנחנו עושים
שלו אומר	וזהו ולא שפה סודית

בכיתה טובה אפשר לכתוב עם התלמידים סיכום ממזג של שני הטקסטים. כמובן שאין צורך לומר להם שקוראים לכך סיכום ממזג.

(ולאחר מכן גם טיעון - עם מי משניהם אתם מסכימים?)
מתחילים ביחד:

השאלה אם יש שפת גוף ומה היא אומרת היא שאלה קשה. יש אנשים שחושבים שיש שפת גוף ויש אנשים שחושבים שאין.

נותנים להם את השלד להמשך ומבקשים מהם שישלימו (על פי המידע בטבלה).

**המומחה לשפת גוף חושב ש...
ואילו לעומת זאת המורה במכללה חושב ש...**

י"א. משימת סיכום

כל זוג מכין סרטון קצר, כדוגמת הסרטונים שצפו בהם במהלך העיסוק בנושא, ועל פי ההמלצות שנאספו ושנרשמו על הלוח.

י"ב. חזרה

בעמ' 168 יש שני תרגילי סיכום.

י"ג. משימת כתיבה - רשות

משימת כתיבה - רשות:
לכיתות טובות מאוד או לתלמידים טובים בכיתות רגילות.

י"ד. מבחן סיטואציות

התלמידים יהפכו להיות מומחים לשפת גוף. בכל מקום תלמיד אחר מגיע אל המומחה עם בעיה שנאמרת לו בשקט, כמו למשל, מישהו שכל הזמן מגרד בראש, מישהו שיושב עם הצד למראיין.

יחידה 14 – אמצעי התקשורת

ביחידה זו נעסוק בחיפוש עבודה. גם כאן, כל אימון הוא חשוב, אך בחיים הדברים יכולים להיות לגמרי אחרת...

נושאים לשוניים:

לאיזה? לאיזו?

נושאי תוכן:

מודעות דרושים בעיתון

נושאים לדיונים:

איך מתחילים לעבוד בלי ניסיון?

מיומנויות למידה:

כתיבה "מחקה"

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	<ul style="list-style-type: none"> הקניית אוצר מילים
איך מוצאים עבודה	<ul style="list-style-type: none"> הצפת הנושא קריאת הקטע המציג תרגיל התאמת מחפשי עבודה למקומות עבודה בעמ' 171 קריאת המודעות והבנתן בעמ' 172 משחק תפקידים בעמ' 173 חוברת "תעסוקה בעברית" עמ' 39 - 40
ניסיון בעבודה	<ul style="list-style-type: none"> הצפת הנושא - עמ' 173 דיון מה הם יאמרו כשיישאלו
קריאה	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הטקסט "העבודות הכי מעניינות בעולם" בעמ' 174 פרזנטציה קצרה כתיבה "מחקה"
חזרה על שם המספר	<ul style="list-style-type: none"> הצפת נושא האינטרנט קריאת הטקסט "הסקר הגדול: עיתון או אינטרנט?" בעמ' 176 קריאת "תוצאות הסקר" בעמ' 177

<ul style="list-style-type: none"> • מהי דילמה. • קריאת הטקסט "דילמות האינטרנט" בעמ' 177 • הצגת דילמות בזוגות 	דילמה
<ul style="list-style-type: none"> • התאמת מקומות עבודה למחפשי עבודה בעמ' 178 	משחק התאמות
<ul style="list-style-type: none"> • מבחן המדמה ראיון עבודה 	מבחן דיבור

א'. הקניית אוצר המילים של היחידה

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. קריאת הקטע המציג

מתחילים עם הקטע המציג. שואלים שאלה מנחה: איך מוצאים עבודה, לפי הטקסט. קוראים ואומרים מה מצאו. שואלים אם יש דרכים נוספות. עוברים בחיבור ישיר למודעות שבעמוד הבא על ידי השאלה: מי מבין הסטודנטים שבטקסט ימצא עבודה לפי המודעות שיש היום (עמ' 171).

ג'. קריאת מודעות בעיתון

קוראים את המודעות בעיתון, בספר בעמ' 171, בודקים כל אחת לגופה: מה יש בה ומה אין בה. לאחר מכן עונים על השאלות בעמ' 172. משחק תפקידים: משימת הזוגות בעמ' 173.

ד'. חוברת "תעסוקה בעברית"

ממשיכים בעמ' 39 - 40 מתוך החוברת "תעסוקה בעברית" או נותנים אותם כשיעורי בית. מה שחשוב בתרגיל הזה הוא שגם אם הם לא יבינו את הכול - שינסו להבין את העיקר.

ה'. דיון - ניסיון או לא?

מציפים את הנושא על ידי דבריו של באסל:
בעמ' 173 - איזו בעיה הוא מציג?
חוזרים למודעות - לאיזו עבודה מבקשים ניסיון? לאיזו
לא?
עורכים דיון בנושא, ובעיקר חושבים מה הם יכולים לענות
כשישאלו למה כדאי לקחת דווקא אותם לתפקיד מסוים, גם
אם אין להם ניסיון.

ו'. העבודות הכי מעניינות בעולם

קוראים את הטקסט "העבודות הכי מעניינות בעולם" בעמ' 174 בצורה עצמאית לגמרי. לפני הקריאה אומרים: בטקסט מסופר על ארבע עבודות מעניינות. תקראו ותחשבו: אילו הייתם צריכים לעבוד באחת מהעבודות האלה - במה הייתם בוחרים. למה?
מחפשים באינטרנט עבודות מעניינות נוספות. מכינים פרזנטציה קצרה ומספרים לכיתה על העבודה הזאת ולמה הם היו רוצים לעבוד בה.
עונים על השאלות הנלוות לטקסט.

ז'. כתיבה "מחקה" - העבודות הכי משעממות / מפחידות בעולם

חושבים על העבודות הכי משעממות בעולם. מבקשים מהתלמידים לחשוב על עבודות כאלה. מציגים אותן ורושמים על הלוח.
מבקשים מהתלמידים לכתוב טקסט דומה לטקסט של העבודות הכי מעניינות - לכתוב על העבודות הכי משעממות.
המטרה של משימה זו היא לגרום לתלמידים לחשוב במה הם רוצים לעבוד יותר ומה פחות מעניין אותם.

ח'. חזרה על שם המספר - הסקר הגדול: עיתון או אינטרנט?

אומרים שיש כל מיני דרכים לחפש עבודה, למשל מודעות בעיתון. אבל...

מי קורא עיתון? - כנראה שאף אחד לא קורא.
ואם כן - איזה? אולי "ישראל היום"...
מאיפה יודעים חדשות? מהפייסבוק או מהאינטרנט?

אומרים שעשו על זה את המחקר ולפני שנדבר על תוצאות
המחקר - נבחן את עצמנו במחקר - בעמ' 176.
עוברים לתוצאות המחקר. שואלים מה היו השאלות, לפי
התשובות. אומרים מה הנתונים, תוך הדגשת הצורה הנכונה
של שם המספר.

ט'. דילמות האינטרנט - עמ' 177

מציגים את העובדה שהאינטרנט הוא דבר חדש והוא גורם
(עושה) הרבה דילמות. מהי דילמה?
אילו דילמות "נולדו" בגלל האינטרנט?
אפשר להקנות כאן את הפועל "להתלבט".
גם בספר מוצגות דילמות, קוראים אותן, מחלקים את הכיתה
לזוגות וכל זוג בוחר דילמה ומציג אותה: כל אחד מבני
הזוג יציג צד אחר בדילמה. מנסים להגיע לתובנה /
הסכמה. לא חייבים להגיע להסכמה!
דוגמות לדילמות:
לנסוע עם וייז (זה יותר נוח, אבל ככה לא זוכרים) או
בלי (זה יותר קשה, אבל ככה מכירים מקומות חדשים, לא
מסתכנים בקבלת דוח)?

י'. משחק התאמות - חברת כוח אדם "עבודה לכל אדם"
מדמיינים שהכיתה היא חברת כוח אדם, כמו בעמ' 178,
ומגיעות אליה פניות, הן של עובדים, הן של מעבידים.
עליהם לנסות למצוא התאמות ולדבר עם כל חברה / עובד.

י"א. מבחן דיבור

מבחן הדיבור הזה יהיה סימולציה של ריאיון עבודה.
התלמידים יתכוננו אליו כאילו הם הולכים לריאיון עבודה
אמיתי, כשעל המורה לכוון כל אחד מהם לאיזו עבודה הוא

מתראיין, ואם אפשר שיהיה קרוב עד כמה שאפשר למה שהם
מתכוונים לעשות במציאות.

שלבי ההכנה:

כל תלמיד מכין בעצמו את הדברים שהוא חושב לומר.
התלמידים עובדים בזוגות ומראינים זה את זה ומשבבים
את בני הזוג ומציעים הצעות לשיפור
(בשלב הזה המורה עובר בין התלמידים ועוזר למי שצריך).
המורה "מראיין" את התלמידים.

יחידה 15 – טפסים

גם בשיעור הזה המטרה היא פחות של שפה ויותר של נושא תוכן – מילוי טפסים. כמו שאנחנו יודעים, יש הרבה טפסים בכל מקום, ובכל מקום הם שונים זה מזה, ולכן המטרה כאן היא רק חשיפה. אם רלוונטי לכיתה מסוימת – אפשר לתת לתלמידים למלא טופס 101 אמיתי.

נושאים לשוניים:

כינוי קניין חבור

נושאי תוכן:

מילוי טפסים

ניהול זמן

נושאים לדיונים:

עד איזה גיל נמשך גיל ההתבגרות?

עד איזה גיל ילדים יכולים לגור בבית ההורים?

מיומנויות למידה:

מילוי טפסים

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	<ul style="list-style-type: none"> הקניית אוצר מילים
מילוי טפסים	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הקטע המציג בעמ' 180 מילוי הטופס בעמ' 181 מילוי טופס אישי
ניהול זמן – מילות זמן	<ul style="list-style-type: none"> הצפת הנושא על ידי הסיפור של אחמד בעמ' 183 – 184 סדר היום של התלמידים – תרגיל בזוגות שיחה בכיתה על ניהול זמן משחק הטיפים
משימות רשות	<ul style="list-style-type: none"> קריאת הטקסט "גיל ההתבגרות נמשך עד גיל 24" בעמ' 185 כתיבת טיעון – עד איזה גיל יכולים לגור אצל ההורים?

• הצפת הנושא	כינוי קניין
• תרגול בעמ' 187	חבור
• חזרה על אוצר מילים בעמ' 188	חזרה

א'. הקניית אוצר המילים של היחידה

דרך סיפור תשתית, סיפור שעוסק בנושא תוכן אחר, מקנים חלק מהמילים, ומבקשים מהתלמידים להמשיך ללמוד אותן בבית.

ב'. מילוי טפסים

נתחיל בקריאת הקטע המציג בעמ' 180 עם שאלה מנחה: מה לדעתם יהיה הנושא של היחידה הזאת? קוראים קריאה קולית, ללא הכנות רבות. ממלאים את שאלון הפרטים האישיים עבור יוסף בעמ' 181, ולאחר מכן כל אחד ממלא על עצמו בעמ' 182.

ג'. ניהול זמן – חזרה על מילות זמן ופועל

מלווים את אחמד בימיו הראשונים בעבודה. מתבוננים בסדר היום שלו, ואומרים מה הוא עושה בכל שעה שמצוינת, כמו כן אומרים מה סדר יומו על פי הנתונים, תוך שימוש במילות זמן. כל תלמיד מספר לחברו את סדר היום שלו. אם יש זמן – התלמידים יספרו לכיתה את סדר יומו של בן זוגם לתרגיל. חשוב לשים לב למילות זמן נכונות!

ד'. ניהול זמן

בודקים כמה פעילויות שונות יש לאחמד – שינה, עבודה, אוכל, חברים וכמה כל אחת תופסת מהיממה שלו. מחלקים את המעגל בהתאם. בודקים בכיתה, על פי מה שסיפרו קודם, כמה זמן תופסת כל פעילות שלהם. מה המסקנה? במה משקיעים הרבה?

במה לא משקיעים?

ה'. משחק טיפים:

כל אחד כותב על פתק טיפ לניהול זמן. אוספים את כל הטיפים ומעבירים בין התלמידים. כל אחד בתורו שולף טיפ, קורא אותו ואומר אם הוא מתאים לו או לא ולמה. בזמן שהתלמידים קוראים המורה כותב את כל הטיפים על הלוח. אפשר לצלם בוואטסאפ ולשלוח לכל הכיתה.

ו'. קריאת הטקסט "גיל ההתבגרות נמשך עד גיל 24" - רשות

מבקשים מהתלמידים לקרוא את הטקסט בעצמם ולענות על השאלות.

ז'. כתיבת טיעון - רשות

עד איזה גיל ילדים אמורים / יכולים לחיות אצל ההורים / על חשבון ההורים?
מבקשים מהתלמידים לכתוב טיעון, שבו יצטרכו לכתוב פתיחה העוסקת בנושא, להציג את דעתם ולנמק אותה.

ח'. כינוי קניין חבור

נושא זה הושאר לסוף, מכיוון שבעברית השימוש בו הרבה פחות שכיח מאשר בערבית.
מקנים על ידי הצפת דוגמות מוכרות לתלמידים ומתרגלים עם דוגמות נוספות, ומתרגלים בספר בעמ' 187.

ט'. חזרה

עמ' 188 הוא חזרה קצרה על אוצר מילים.

יחידה 16 – מהו אושר?

היחידה הזאת היא יחידה קצרה, ואין בה דברים חדשים, מלבד נטיית מילת היחס "עצם".

נושאים לשוניים:

מילת היחס "עצם" בנטייה

נושאי תוכן:

אושר

חברות

נושאים לדיונים:

מהו אושר?

מהי חברות?

מפת היחידה:

הנושא	רצף ההוראה
אוצר מילים	• הקניית אוצר המילים
מהו אושר?	• הצפת הנושא • קריאת הקטע המציג בעמ' 190 • קריאת הטקסט "מהו אושר?" בעמ' 191 • קריאת הטקסט "נתינה" בעמ' 192 • קריאת הטקסט "חברות" בעמ' 193 • פעילות בזוגות - חברות
מילת היחס "עצם" בנטייה	• הקנייה בעל פה • תרגול טכני בעמ' 194

א'. הקניית אוצר המילים של היחידה

מקנים את אוצר המילים של היחידה.

ב'. קריאת הקטע המציג – מהו אושר

שואלים בכיתה מה לדעתם הוא אושר. עורכים דיון קצר ולאחריו כל אחד ירשום לעצמו מהו אושר בשבילו.

לאחר מכן מתבוננים בקטע המציג. מנסים להבין מה כל אחד מהמשתתפים בשיחה חושב על אושר.

חוזרים לדברים שנאמרו בכיתה – האם יש דברים שלא נאמרו
בכיתה וכן נאמרו בשיחה בספר ולהיפך? האם הם יכולים
לנסח לעצמם הגדרה לאושר?

אושר הוא...

הנקודות העיקריות בטקסט:

**לפי מחקר חדש – אנשים נולדים מאושרים או לא
מאושרים,**

כסף עוזר רק אם אנחנו עניים,

בריאות – אנחנו חושבים עליה רק כשאנחנו חולים,

כל אחד יכול להשפיע על האושר שלו – למידה, חברים,

עזרה לאחרים, אם אתם אנשים עם ערכים

אחרי קריאת הטקסט מבקשים מהתלמידים לסכם, על פי מה
שכתוב על הלוז.

ג'. נתינה – קריאת הטקסט "נתינה" – טבלה וטיעון

מבקשים מהתלמידים שיקראו את הטקסט וימלאו את הטבלה
ויענו על השאלות.

בודקים שאכן הבינו על מה מדובר.

אפשר לבקש שיכתבו את דעתם בקיצור בתשובה לשאלה 2 או
שיכתבו חיבור טיעון.

ד'. חברות – הבנת משפטי מקור

אפשר לצלם את המשפטים ולגזור כל משפט לחצי, לחלק את
החצאים בין התלמידים ולבקש מהם לחפש את החצי השני.
אחרי שמצאו – אם מצאו – קוראים את המשפטים ומנסים
להבין מה הם מביעים. אם קשה לתלמידים להבין את
המשפטים – עוזרים להם, אבל מבקשים מהם להביע את דעתם
עליהם, גם – ובעיקר – אם הם לא מסכימים.

לאחר מכן מתחלקים לזוגות. כל זוג יבחר משפט אחד,
יכתוב את משמעותו במילים שלו ואת דעתו עליו. לאחר
מכן יחשבו על משפט נוסף, או יחפשו משפט אחר – יכתבו

אותו על פלקט ויכינו להצגה בכיתה את פירושו ואת הסיבה
לכך שבחרו אותו.

ה'. "עצם" בנטייה

מלמדים את מילת היחס "עצם" על פי נושאים שקרובים
לתלמידים. יש להניח שהתלמידים נפגשו עם המילה פה ושם.
מתרגלים בעמ' 194.

סיום - מהי הצלחה?

המטרה של חלק זה היא חזרה על כל מה שנלמד בספר.

מתחילים עם שאלה: מהי הצלחה בעיניהם?

עמ' 195 - הקטע המציג של הנושא - "מהי הצלחה"

עמ' 196 - 199 טקסטים העוסקים באנשים הנחשבים
מצליחנים, כל טקסט מתרגל מיומנות אחרת

עמ' 196 "איש בן 256" - טקסט לקריאה עצמית עם שאלות

עמ' 197 "עומר שריף" - חזרה על הפועל

עמ' 198 "אום כולתום" - חזרה על מילות קישור

עמ' 199 "6 עובדות על יוסיין בולט" - חזרה על מילות
יחס

"זהא חדיד" - חזרה צירופים (ש"ע + ש"ת

או סמיכות)

מבחן סיום

מה יהיה במבחן?

טקסט באורך של עמוד + שאלות

כתיבת סיכום / טיעון

השלמת פעלים בתוך טקסט

השלמת מילות יחס בתוך טקסט (כל מילות היחס בנטייה
שנלמדו נמצאות בטבלה בספר בעמ' 201).

השלמת מילות קישור בתוך טקסט (כל מילות הקישור שנלמדו
נמצאות בטבלה בספר בעמ' 200).

חיבור שאלות בתוך שיחה

שם המספר

אוצר מילים, כולל יוצאי דופן (כל יוצאי הדופן נמצאים
בספר בעמ' 202).

פרזנטציה לסיום הקורס

כשלושה / ארבעה שבועות לפני סיום הקורס כדאי לבקש מהלומדים להתחיל להכין פרזנטציה. הנושא יכול להיות:

א. ספרו בקצרה מי אתם – שמכם, מקום המגורים, המשפחה...
ספרו למה באתם לקורס, מה למדתם, מה היה טוב, מה לא אהבתם...

ב. כתבו מה מקצוע החלומות שלכם. מה עושה בעל מקצוע כזה.
ג. כתבו על העתיד שלכם:

1. מה האפשרויות שלכם לעתיד (אולי אהיה... אלך לעבוד ב... **או**)
2. מה התוכניות שלכם (אחפש עבודה, אמשיך ללמוד...)

הוסיפו לפרזנטציה מצגת power point עם תמונות והסברים קצרים בלבד.
אורך הפרזנטציה יהיה כ-5 דקות.

לו"ז

המשימה	התאריך
הגשת סעיף מס' 1	
הגשת סעיף מס' 2	
הגשת סעיף מס' 3	
הגשת המצגת	
הגשת כל העבודה המתוקנת	
חזרות בכיתה	
הצגת הפרזנטציות	

מחווין

הכנה

	האם הצגתי את עצמי?
	האם סיפרתי למה באתי לקורס, מה למדתי, מה היה טוב, מה לא אהבתי?
	האם כתבתי על האפשרויות או התוכניות שלי לעתיד?
	האם הכנתי מצגת עם תמונות?
	האם הגשתי את העבודה בזמן?

הצגה בכיתה

	האם דיברתי 5 דקות?
	האם דיברתי על כל הנושאים?
	האם דיברתי בעברית נכונה?
	האם עמדתי כמו שצריך?
	האם דיברתי בצורה שוטפת?

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

תבת | ג'וינט ישראל | יחד בעשייה חברתית בתעסוקה

מיסודה של ממשלת ישראל בג'וינט ישראל
בהכשרת אולמפר